

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

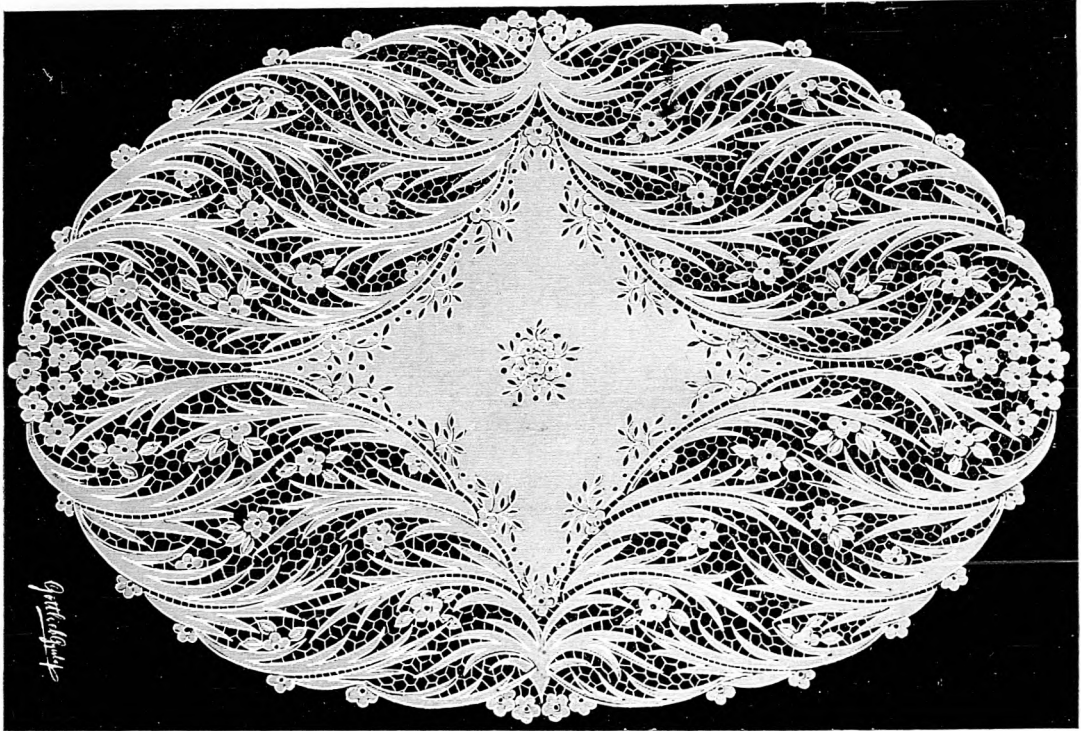
VERES fővárosi udvari és kamarai fényképező felvétele V. Harmincad-u. 8.

IFJ. GRÓF APPONYI GYÖRGYNÉ ÉS GYERMEKE

Ajándékunk az 1929. évre 8 darabból áll

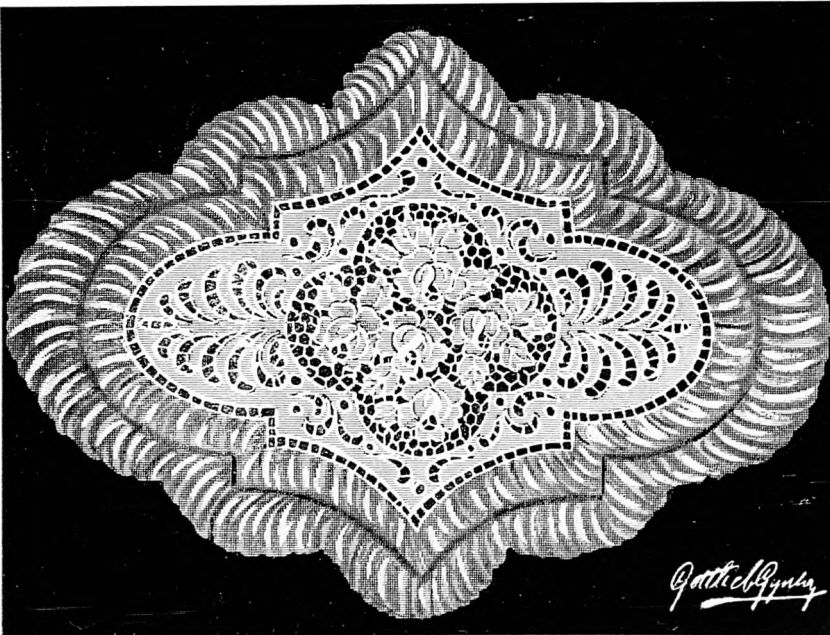
Minden előfizetőnk kivétel nélkül megkapja

Tudnivalók a fedőlap hátsó oldalán!

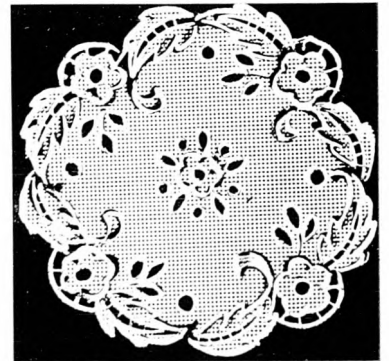
Tudnivalók a fedőlap hátsó oldalán!

Egy darab 85×60 cm nagyságú milió a legfinomabb eredeti svájci batiszt-siffonra előrajzolva. *Gottlieb Gyula* modellje.

Egy darab diványpárna fedőlap 40×28 cm nagyságú a legfinomabb eredeti svájci batiszt-siffonra előrajzolva. *Gottlieb Gyula* iparművész eredeti modellje.

Tudnivalókat
a lap hátsó belső fedő-
lapján közöljük, kérjük
figyelmesen átolvasni.

6 darab jégkendő egyenkint 13 cm átmérőjű nagyságban, a legfinomabb svájci batiszt-siffonra előrajzolva. *Gottlieb* modellje.

Kérjük, sziveskedjék ismerőseinek figyelmét felhívni ajándékunkra!

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

Szépirodalmi, társadalmi és háztartási folyóirat ✧ Megjelenik minden hónapban háromszor: 1-én, 10-én, 20-án ✧ Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Jókai-u. 37. (Berlini-tér sarok) ✧ Telefon: Aut. 107-23 ✧ Előfizetési ár: egész évre 20 P, félévre 10 P, negyedévre 6 P
Egyes szám ára: 80 fill. Ausztriában 1 Sh. 40 Gr. Franciaországban 6 Frc. Olaszországban 4 L. Amerikában egy évre 6 Dollár.

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

Isten szolgálói

Materialista korban élünk. A technika bámulatos fejlődése az ember mindenféle szükségleteinek, kényelmének és szórakozásvágyának körét kibővítette, lehetőségeit, illetve változatait megsokszorozta. Ma már nincs lehetetlenség! — kiáltjuk magunkbízottan, mert egyik nap a karsú repülőgép győzi le a sok ezer mérföldes távolságokat, másik nap a léghajó mint személyszállító jármű két versenyre a leggyorsabb oceanjáró gőzessel. És egyik nap a beszélőfilm csodájáról olvasunk, másik nap a távolbalátás ördögös álma elevenül meg. Csakugyan úgy volna: nincs lehetetlenség? Az emberi szellem, ez az egyetlen isteni szikra mulandó testünkben, kezdi megvalósítani a legvakmerőbb fantasztiák ábrándjait és az ember, ahelyett, hogy alázatosan földreberulna az Örökkévaló előtt, aki neki, a paráynak, a gondolkodás és az akarat nagy hatalmát adta, elkapatottan és öntelten, a maga alkotásaitól megrészegülve merül el a földi gyönyörök hajszolásában. Csak gyorsan élni, minél gyorsabban, hajszolni az élvezeteket, fenékgig üríteni a mámor és a kék serlegét... csak pénzt, minél több pénzt, hogy a repülőgép, a léghajó, a beszélő-film és minden egyéb csoda elérhető legyen... s vannak, óh fájdalom, sokan, akik az erőszak, az önzés, a bűn legsötétebb eszközeitől sem riadnak vissza, hogy megszerezzék maguknak a kábító jólét ödes örömeit. A technika fejlődése, az élvezetek sokasága és sokfélesége így váltja ki a tömeg-materializmus tüneteit.

Van hasznos anyagiasság, amely szorgalmas munkára, józan életre, takarékosagra serkent. De a huszadik század túlhajtott materializmusa azzal a veszéllyel fenyeget, hogy az ember eltávolodik a becsület és az erény örök ideáljától, megfélekedzik a Biblia mementójáról, hogy „porkból lettünk és porrá leszünk” s fellázadva önmön lelkisége ellen, a végzetet hívja ki. Nem látunk-e a magunk szűk környezetében fennhéjázó istentagadókat, évezredes lelki és szellemi hagyományok cinikus gúnyolót? Hiszen egész nagy ártalmas irdalma van ennek a förtelmes, léha és pökhendi gondolkodásmódnak. A hitelenség, a kételkedés, a tagadás főleg a fiatalságot keríti meg boszorkányos varázslatokkal s helyrehozhatatlan rombolást végez hajlékony lelkükben. Mi sem tetszetősebb és egyben könnyebb is, mint az ifjúság elé tárni a Természetten diadalmaskodó emberi akaratot és azt mondani: „látjátok, a tudást nem a vallás táplálja, a haladásnak nem a papok az apostolai, a vallásbilinese a fantáziának, ha szárnyalni akar, a pap pedig porkolábja a szabad szellemnek.”

Ne legyünk képmutatók és valljuk be őszintén, hogy így van, ilyen és ehhez hasonló hangokat hallunk magunk körül. Strucepolitika lenne, ostoba taktika, amely kegyetlenül megbosszulja magát, ha be akarnánk dugni füleinket.

Nekünk, asszonyoknak és férfiaknak, szent kötelességünk, hogy az ifjúság lelkét mételeyző forrásokat felkutassuk, a kútmérgezőket lefűleljük és kártevő agitációjuknak útját szegjük. Ebben a munkában leghűségesebb, legtekintélyesebb vezetőnk: a pap, Isten szolgálója, aki a szegénység alázatos fogadalmával eleven megtestesülése az eszménységnek. Nincs nagyobb áldás az egy hitet valló közösségre, mint a jó pap. Tanítónk, nevelőnk, tanácsadónk, a sors forgandóságaiban résztvevő atyai barátunk, örömlünkben és fájdalomunkban osztályosunk, lelki testvérünk, oltalmazónk és támaszunk. Korholása olyan, mint az édes szüléké, dícsérete: mint az önzetlen jóbaráté, ha kivetni valót talál valamely cselekedetünkben, biztosak lehetünk felőle, hogy nem gáncsoskodni akar, nem a megszólás emberi gyöngesége beszél belőle, hanem egy magasabb erkölcsi parancs szelíd végrehajtója, aki a Tízparancsolat örökkön örökké szentsége köztábláit tartja elénk.

A jó pap holtig tanul, — tartja a közmondás. Igen, de nem csak könyvből. A hívei lelkéből is. A jó papnál senki jobban nem ismeri az embert. Hiszen látott zsendülő korodban, mikor először lépted át a templom küszöbét, rajtad volt a szeme, mint iskolásfiún, szerető gyöngédséggel simogatott végig, mígnem emberré serdültél és ő fogja meg a kezdetet, mikor életed kiválasztott párjával a családi boldogság révébe indulsz. Csak korlátolt és konok ember hiheti, hogy a pap előtt titkok felhőzhetnek lelke redőiben. Aki pedig a jó papot elkerüli, szavait fitymálja, intelmeit megmosolyogja, tanácsait kijátsza, az a saját maga üdvösségének sírját ássa meg. Vaksággal van megverve szegény, mert képes arra a balga feltevésre, hogy a pap a maga érdekében beszél és cselekszik. Akárcsak a gyermek, mintha az édesanyját káromolná, amiért nem engedte, hogy a tüzzel játsszék. Kinek, minek az érdekét szolgálja hát a jó pap? Az emberségét, a jobb ember emberségét, az emberség diadalát, a diadal isteni szépségét. Igen: emberség és istenség ikertestvérek, mert írva vagyon, hogy Isten az embert a saját képére teremtette. A papnak pedig vigyázni kell, hogy ezt a képet torz, rút vonások ne éktelenítsék el, mert az ember arca — Isten arca.

És a jó pap Isten szolgálója, a szó legnemesebb, legtündöklőbb értelmében. Isten szolgálóihoz azzal a szelíd jószággal, hittel és engedelmisséggel közeledjétek, amely magának a jó papnak lakozik szívében. És most, mikor fejünk felett szárnyaló gépsasok röpködnek és sok ezer mérföld távolságról halljuk embertársaink hangját s holnap talán már az arcukat is látjuk, gondoljunk arra, hogy ezek a csodák a mi isteni származásunk égi jelei. Istennek pedig a pap az ő földi követe. Tiszteljétek és szeressétek Isten követeit, hogy méltók legyetek Isten kegyelmére!

Búzavirág

Irta: Lázár István a Petőfi Társaság tagja

Végigtekintett a ringó búzatáblán. Égből ömlött arany az egész határ! Hajladozott a kövér kalász, olyan dús, olyan nehéz volt a feje. A föld ereje gerjedezett benne, hogy majd kicsattant a búzaszem...

Állott a nagydarab ember a napvirágos ég alatt s hála rezgedezett barnapiros arcán. Dicsőség Istennek, ki teremti a búzaszemet és az embert s tisztelet az anyaföldnek, hogy ringatja barázdás keblén a szép aranykalászt! Csak nézte s megtelt a szeme ragyogással. Kié ez a gyönyörű búzatábla? Az övé. De jó is, amikor az ember a maga földjében gyönyörködhetik! Úgy érzi, hogy az a saját teste-szíve. A legféltettebb kincs, amelynek apáról-fiúra kell szállania esonkíthatatlanul, ahogy ő kapta, s ahogy a fa fogja örökölni, a Sanyi gyerek, a szép Kálazdy-vagyont!

Szólt a pitypalatty, darazsak zümmögtek a mézelő növényeken, a mezei út szélén meg színes pillangók kergetőztek boldogan. Leszakított vagy három szép kalászt, búzavirágot is szedett melléje a feleségének és hazafelé látott a mosolygó báránylegények alatt.

A nap még magasan járt s fürdette fényében a kis falut. Nini, a házikók mintha szundikálnának a rekkenő melegben. A jegenyék ezer levele se rezzen, csend és fény-szíkás aranykőd alatt szendereg minden, csak a kovácsműhely kalapáca zuppog az üllön, mint valami csengődöngő táncütem. Az út fehéren kanyarog, a por is eséért kiált, de kell a meleg idő, hadd ériék a búza, hiszen közel van Péter-Pál napja, az aratás. Végigsímogatta tekintetével a rezgő kalászfeket és belépett a háza kapuján.

Jó, cserepes porta, úriás tornác, könyöklőjén ládikás virágok, tisztaság, rend és jólét, árnyas fák, szép gyümölcsös, egy kis falusi paradicsom, ahol a megértés, a szeretet, a boldogság lakik. Érezte és belébizsergett a szíve, ahogy verni kezdte rámás esizmájáról a port a tornác alatt, a kövön.

— Kend az? — kukkantott ki az asszony a pitvar felől.

— Én vónék, — bazzajgott föl a lépcsők aljáról.

Jött a szép menyecske, köntöse virágos, maga is egy eleven virág, szeme mosolygó búzavirág, dús haja napszínű, arca fehér, mint a kalácestésza, a szája meg alig nagyobb, mint egy jókora eperszem. Csupa szépség, erő és ártatlanság, csupa szívjóóság, csupa lélek, nincs benne makula. Igazi derék magyar asszony, aki rendben tartja lelkét s' házát, aki szereti az urát... Kálazdy Mihály rámosolygott az ő szép asszonyára kedvesen.

— Láttál-e még ilyet, Rozál? — adta oda a mezei csokrotát. — Nézd, micsoda kalász! A szeme óriási, a színe pedig az aranyé meg a rózsáé, elegyest. Nagy az istenáldás az idén...

A menyecske gyönyörködött benne.

— Szinte kár is megörölni, olyan ékes gyöngyszemű, inkább galambnak való, — dicsérgette kedvesen.

Leült az ember a tulipántos székre s hallgatta az asszony csiesérgő szavát. A cimbalom peng úgy. Rozál asszony az asztalra könyökölt tisztelettel, úgy csodálkozott a szép, nagy kalászfőn.

— Áldott az élet, — nézte háladatosan. — Eltemette-tik a kicsi szem s lám, megsokasodva. támad fel halottai-ból... nem igaz, Mihály?

— Biz úgy van, — bólogatott a gazda. — A föld...

— Akárcsak az anya, — merengett Rozál asszony maga elé.

— Anya, kinek millió gyermeke van! — mosolygott Kálazdy. — Ez a föld...

Az asszony szemében ragyogott a lélek és az értelem, de valami szorongás felhőzött a homlokán.

— Táplálja kicsinyeit a rögtakaró alatt, — sóhajtott csendesesen, — azután kizsendíti szép tavasz nyiltán...

— Meg szárba szökken-ti, — kapta föl a gondolatot Kálazdy, — és ilyen gyönyörű kalásszá növeli az érlelő napon...

— Jól mondja — csillant meg a lélekgyöngy a menyecske szemtükrében. — Akárcsak én a Sanyi gyereket...

— Hol van? — nézett szét Kálazdy.

— Aluszik.

— Az édös, — mélézött boldogan.

A menyecske rálopta sugaras pillantását.

— Unogati magát, meg sír-rí a szegényke...

— Hogy-hogy? — nézett rá meglepetve.

— Nincs játékos társa. — hunyorgott rá titokzatosan.

— Nem is kell, — legyintett Kálazdy fölényesen. — Vagy csak nem esődítem ide a falu esürhétjét?

— Minden gyerek kedves — —

— De nem a fiamhoz való, — emelte föl a fejét kevélyen.

— Igaz, — tünődött a menyecske, — de nem is úgy értettem.

— Hát hogy? — nézett rá kíváncsian.

— Ugy, hogy teszem föl, — pirult el szemérmtesen, ha egy testvérkéje lenne...

Kálazdy megütöközött.

— Micsoda? — vont a össze a szemöldökét.

— Gyerek...

— Micsoda gyerek?

— Hát a miénk...

Az ember nagyot nézett.

— Mer' a búza sem egy szemet hány, — emelintette föl az asszony a kalászt. Törvény...

— Micsoda törvény?

— Az élet törvénye, — felelte szelíden.

Kálazdy meghökkent.

— Nem kell, — fordult el komoran.

Az asszony szeme tágra nyitódott.

— Nem kell? — rezgett föl haloványan.

— Minek? — meredt rá ridegen. — Van nekünk!

— De csak egy...

— Elég az.

— Mondja kend...

— Hát ki? — mozdult meg kevélyen. — Vagy nem én vagyok a gazda?

— Kend vóna, de az Isten is beleszól. Nem kérdi kendtől...

— Hogy-hogy? — pillogatott megrökönyödve.

— Mer' lesz, — mosolygott rá bátorsággal. — Meghallgatta forró könyörgésem, hogy egy kislányt... akinek majd én szövögethetek... Aki olyan legyen kicsiben, mint kend, meg én... Aki majd istápunk lesz, ha megöregszünk... Vagy nem örül kend?

Kálazdy elképedt.

— Ne tréfálg! — sötétült el az arca.

— Nem tréfálok... — simult hozzá engesztelően.

— Micsoda? — tolt a magától és fölkelte ingerülten.

— Vagy kódisokat neveljek.

Nézték egymást.

— Kódisokat? — döbbsent meg az asszony. — Hiszen van szép vagyonunk, meg mindenünk...

— Van, de csak egynek!

— tört ki haragosan. — Vagy hogy megoszoljon a vagyon?

— Jut is, marad is, — perrent ki a gyöngy a menyecske szeméből.

Kálazdy elsápadt.

— No, nézd, még ő akar rendelkezni a Kálazdyak vagyona felett! — fonta össze a karját gögösen. — Nem érted, mit mondok? Azér' vagyon a vagyon, hogy egy kézben maradjon.

— Értem, — emelte kötényét a szeméhez. — De ha már így rendelte az Isten.

— Nem kell! — toppantott Kálazdy. — Az ember nem krumpli, meg búzaszem... Egy fiú, aki fenntartsa az apja nevét s megőrizze a vagyont az ő fiának. Aki ugyan csak egy! Itt nincs okoskodás, hogy így, meg úgy. Ez hagyomány. Érted? A nagygazdák törvénye...

— Elég csúfság! — egyenesedett ki Rozál asszony. — De más törvény uralkodik... Az anyák törvénye!

Kálazdy elhült.

— Mit mondasz? — Meredt rá sötéten.

Az asszony szembeállt vele.

— Azt, hogy nálunk más vót a szokás. Azt, hogy nekem még hat szép testvérem van otthon...

— Az más, — legyintett sértően. — Hol nincs, ott nem osztozhatnak...

Az asszony hátralépett büszkén.

— Azér' megvótunk tisztességgel. Vagy szégyen a szegénység? Mit bántja kend az én jó szülémet? Az a gazdag, aki ennyi gyermeket fölnevel!

— Aki bolond, — nevetett Kálazdy gúnyosan. — Nekem csak egy kell! Jótányit sem engedek. Akinek pedig nem tetszik, az haza mehet hetediknek...

Kitárult az asszony szeme, hűséges lelke úgy verdesett benne, mint a szívenlőtt madár.

— Elűz? — nézett az urára könyörgőn.

— Gondold meg, — feddette ridegen.

Az asszony feje lehorgadt.

— Nincs, mit, — mondta halkán. — De a Sanyi gyereket is viszem...

A paraszt foga megcsikordult.

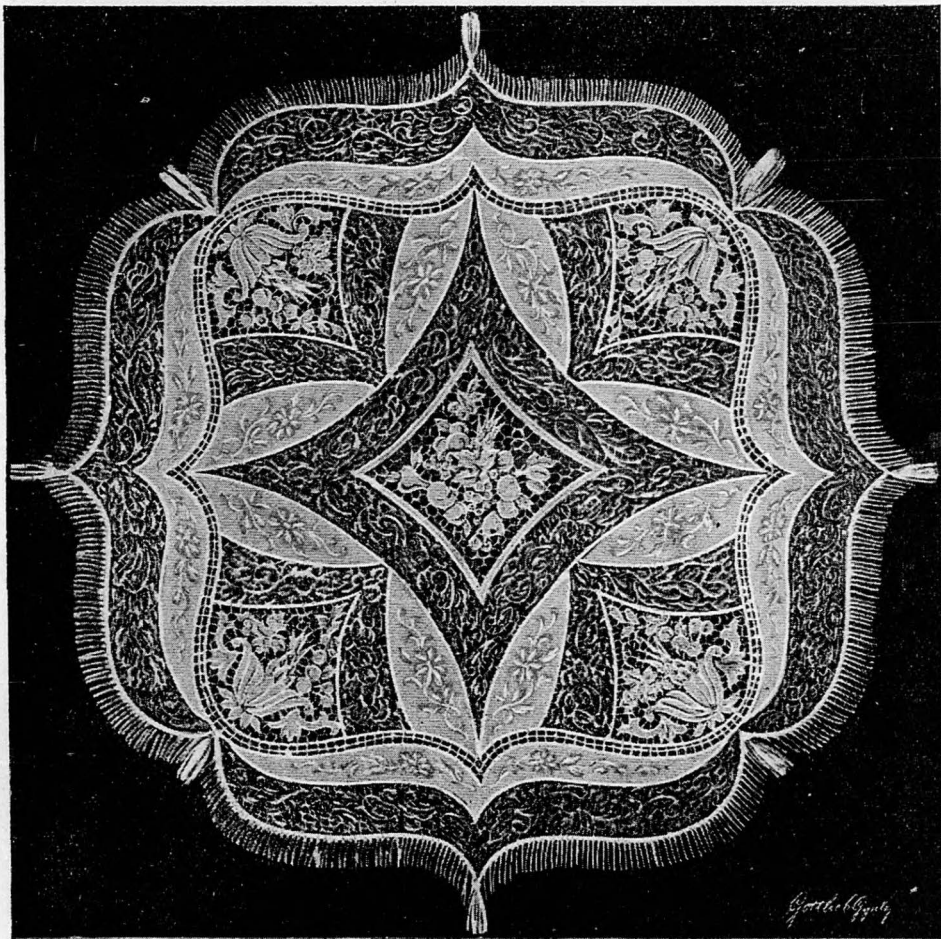
— Azt aztán nem! — döngette a mellét. — Az az enyém...

Kálazdyné megroskadott.

— Áldja meg hát az Isten —

És elment a kis batyujával. Vitte a szíve alatt az életet...

Szerette Kálazdy a feleségét, ám erősebb volt lelkében a dolyf, és a szégyen is bántotta, hogy hírbe fogták a faluban, aztán meg váltig csak így okoskodott egyszerű eszével: Csak egy fiú! Hogy a vagyon épen és csonkítatlanul szálljon arra örökségül. — Nem tudott fölemelkedni anyagiassága lelke a porból a magasabb és tisztultabb igazsághoz, hogy a gyermek a legnagyobb kincs e földön! Hogy ahány gyermeke van az embernek, ugyanannyi s az unokáin keresztül

Díszterítő. Gottlieb Gyula iparművész terve

száz és ezerannyi életet biztosít az apaszív halhatatlanságának... Aztán a munka is lekötötte, az aratás, a cséplés, úgy, hogy hetek teltek el, mióta elment Rózál asszony s vele a ház lelke és minden öröme...

Érezte Kálazdy, de hát ő férfi és nem fut olyan asszony után, aki elhagyta urát és gyermekét. Az bizony, a szegény Sanyi gyerek érezte leginkább a szeretet hiányát, sírt is, búslakodott is egy darabig, aztán beletörődött kicsi, homályos lelkével, csak esti csendtétkor kuporgott könnyes szemmel az ágya szélén s fohászkozott magában, hogy hozza haza Jézuska az ő Anyukáját...

Érni kezdett már a szőlő is a napos lankákon, járta Kálazdy az áldott hegyoldalt, de maga sem találta helyét, kedvét, örömét az Isten áldásában. Nem volna-e jó és tisztos dolog, ha egy nagy kosár naponérett, finom szőlőt küldene annak a szegény, makrancos asszonynak? Anya! De mégse

A költő

Írta: *Frédéric Boutet*

küld. Hadd tudja meg, hogy kinek az akarata dönt a Kálazdy-házban. Elment! Az ő baja. Majd megsiratja, mikor a törvény a válást kimondja. Mert asszony kell a házhoz, ki helyt álljon a belső gazdaságban, azután a gyereket is nevelni kell, nehogy úgy nőjön fel, mint a gyim-gyom, meg a burján a kert alatt...

Ugratta fakó lovát és hazafelé nyargalt. Delet harangoztak, zsongott a napfényes égen az Ave Mária. Befordul a falu közé s hát valami riadalmat lát a kapuja előtt. Mi az? Áll egy szekér s egy kis gyereket szednek föl a földről... Az ő fia.

— Mi történt? — ugrott le a nyeregéből kétségbeesve. — Sanyi fiam!

Poros, véres. Hangja sincs. De él! Csak reszket ijedtében...

— Ki bántotta? — hörögte bőszerűen.

— Elütötte a szekér, — kiáltotta valaki.

— Dehogyan ütötte! — lépett elő a nagypap. — Az ember ártatlan. Ugy szaladt ki a gyerek az udvarról, egyenest a lovak elé... De nincs baj hál' Istennek.

— Sanyi fiam. ölelte magához Kálazdy.

— Ni, hogy reszket ez a derék, lelkes állat, — símogata meg a főtisztelendő úr a befogott állat nyakát. — Milyen riadtan torpant vissza, nehogy elgázolja a gyermeket... Lássuk csak!

Bevitték Sanyi gyereket az udvarra s lemosták a port, meg az ijedséget róla.

— Csak egy karcolás, — állapította meg a nagypap. — De közel járt a halálhoz!

— Ugyan?! Rémult el Kálazdy.

— Közel bizony. Mi egy kis gyerek élete? Csak egy falevél. Volt s nincs. Hej, gazduram-gazduram... Isten újját látom a dologban.

— Hogy-hogy? — szorongatta a gyereket az ölében.

— Tudja kend jól, — feddette meg szelíd nehezteléssel. — Az a szegény asszony az ő anyai fájdalommal... Égi jel! De még csak figyelmeztetés, hogy közeleg a végzet... Lesz még árva is ez a ház. Nem bortal ver az Isten, Kálazdy uram —

Faképnél hagyta.

— Árvább? — nyilallott a szó az ember szívébe.

Megremegett. Isten ujjai! Hogy jön a végzet... A falevél! Csak ennyi a gyerek élete. Ime, csakugyan egy hajszálon mult, hogy nem maradt a kerék alatt. Mi lenne akkor? Öldöklő kín... És ki öröklőné a vagyonot? Idegen kezek, azok húznák szét, mint az útszéli borsót...

Szegény Rozál. Az a könnyes szeme. — Akárcsak a harmatos búzavirág... Mintha csak megérezte volna, hogy kell még valaki —

Fogta ölében kicsi, pufók fiát s eltűnődött a tornácra, a fonnyadozó virágok alatt. Miért is akarta elüzni az Istennek azt a kicsi aranymadaracsáját, aki eljövendő, — ő, miért is akarta elüzni a búzaszemek mellől, amikor anyija van? Ült és gondolkodott az élet felől. Meleg forrás bugyog a szívében. Legördül arcán a megbánás könnye lassan, mint valami ezüst katicabogár —

Még aznap este otthon volt Rozál.

Az iskolásgyermekek oldalba lökték könyökükkel egymást, ha meglátták:

— Odanézz, ott jön Cymbus! — S szinte babonás tisztelettel, mintegy parancsszóra repültek le buksi fejükről a kalapok.

Cymbust mindenki ismerte. Verseit tanították az iskolákban. A kritikusok már régen megállapították róla, hogy el van jegyezve a halhatatlansággal. Tudta ezt Cymbus is s nyilván ezért becsülte oly kevéssé földi porhüvelyét. Nem fordított semmi gondot külsejére. Rostosszélű kabátban járt, zsiros, ócska kalapot hordott. Szakállát valóságos dzsungellé növesztette, bozontos haja nyakát verdeste. Mégsem jutott eszébe senkinek, hogy kinevesse Cymbust. Neki mindent megbocsátottak, sőt az ifjú költők még utánozták is a vén, bogaras Cymbust. Szakállt növesztettek, színehagyott kalapban jártak. Még azt is kifirtatták, hogy az öreg szenvedélyesen szereti a káposztát. A jó, zamatos, illatos káposztát, amit sehol sem tudnak olyan ízletesen elkészíteni, mint a „Zöld malachoz” címzett korcsmában.

Idejártak hát dejeuné-re minden áldott csütörtökön az ifjú óriások. A legkényesebb ficsurok tétovázás nélkül telepedtek le a vörösterítékes asztalok mellé s eszükbe sem jutott, hogy fintorgassák az orrukat az áporodott konyhaszagra, mely a párisi kiskorcsmák velejárója. Már ugyan hogyan fintorgatták volna, hiszen Cymbus is ezt a levegőt szívtá...

Most is ott lézengett már néhány ifjú a korcsmában. Cymbus letelepedett az asztalához. Minden oldalról köszöntötték. Ő barátságosan bólogatott vissza. Egy magas, elegánsan öltözött fiatalembert oda is intett magához:

— Jó, hogy itt van Limaise! Irni akartam magának. Valami szívességre szeretném kérni. De előbb üljön le, megiszunk egy pohár bordót...

Limaise elpirult örömeiben. Szinte furdótt barátai pillantásaiban. Optimista ember léteire rögtön úgy érezte, hogy e pillanatban lépte át a hírnév küszöbét. Mert ami azt illeti, a szép Limaise nem volt nagy tehetség. Hírnevét inkább szép szemének és kifogástalanul szabott ruháinak köszönhette, mint Cymbust utánzó verseinek.

— Mi a kívánsága, Mesterem? — kérdezte szerényen az ifjú. — boldog vagyok, ha szolgálatára lehetek...

Cymbus zsebébe nyúlt. Egy hosszú borítékú levelet húzott elő.

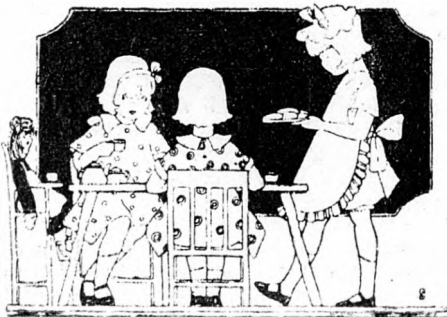
— Olvassa!

Az ifjú áhítattal vette kezébe a levelet. Olvasni kezdte a szálkás betűket:

„Uram, bocsássa meg nekem, hogy ismét háborgatom. Bekopogok önhöz érdektelen soraimmal és lefoglalom néhány percét a magam számára. Boldoggá tesz, hogy legalább e néhány röpké percig, míg a levelet olvassa, közeledik lélekben hozzám, az ismeretlen senkihez. Három évvel ezelőtt írtam először önnek. Azóta minden évben írtam, mindannyiszor tanácsot kértem. Pedig — bevallom, nem is volt tanácsra szükségem. Hiszen az én életemben minden olyan egyszerű, nincsenek benne problémák. Csak üryget kerestem, hogy írhattak önnek. Tudtam, hogy felni fog. Az a néhány sor, amelyben válaszolt, legnagyobb értékeim közé tartozik. Azokban a sorokban benne van egész költői egyénisége. Benne van az a lenyűgöző férfiaság s az a gyermeki érzékenyülés, mely költészetének alapvonása. Akkor ez a néhány sor is boldoggá tett. Ma már, megvallom, nem elégit ki. Többre vágyom: Ismerni szeretném. Nem láttam soha, fényképe sem került a kezembe. Életrajzi adatait sem ismerem, nem is kutattam utána, magam elé tudtam képzelni férfias alakját, érdekes arcát, a zsenik bélyegével homlokán...

Pár napra Párisba utazom. A Martin-féle pensióban fogok lakni. 16-án várni fogom. Elég, ha egy percere bejön, csak annyi időre, hogy megszoríthassam a kezét...

Rajongó híve:
Marie-Anne Andral.

Limaise mosolygva tette le a levelet:

— Mester, ha nem tévedek, ez a nő szerelmes magába... Gratulálók...

— Ugyan, ugyan, édes fiam... én már öreg ember vagyok.

— Ön örökifjú marad, mester, — felelte az ifjú és örült, hogy ki merete mondani a bókot.

A mester legyintett:

— Értsen meg fiam, ez az asszony azt képzei, hogy fiatal, talán hódító külsejű férfi vagyok. Hiszen az asszonyok szép lelket csak szép testben tudnak elképzelni! Irja, hogy sohasem látta a képeimet és édeskeveset tud rólam! Liba lehet szegényke. Addig olvasta a költeményeimet, míg szerelmes lett belém. Azaz, nem is belém, hanem abba a férfibe, akit a képzelete alkotott rólam. Talán öreg, sívár-

Még soha ilyen rosszkedvűen nem indult találkára. Meg volt győződve róla, hogy Cymbus rejtélyes rajongója valami megköttyűsödött vénleány. Nem is volt kíváncsi rá.

Annál nagyobb volt a csodálkozása, amikor a pensió halljában egy bájos, ragyogó ifjú nő nyujtotta feléje a kezét:

— Isten hozta mester, hogyan köszönjem meg, hogy eljött?...

Édes, behízelt hangja volt. Arca csupa mosoly és derűs kedvesség. Termete puha, hajlékony cicatermet, haja a legszebb szőke haj... Limaise elragadtatva nézte. A bámulattól alig tudott szólni. De nem is volt szükség rá. Az asszonyka beszélt helyette is. Kedves, közvetlen volt. Nem áradozott. Elbeszélte, hogy özvegy három éve. Bizony unalmas élete van. Falun lakik öreg, beteg nagyanyjával.

Egyetlen öröme az olvasás.

— Az ön művei, Mester! Nem képzei, mit köszönhetek önnek. Nem rózsás az életem. Mi tagadás, más, mint amilyenek hajdan, serdülőkoromban képzeltem. Bevallom, nem egyszer álltam az élet-untóság határán... ön mentett meg. Van a könyveiben valami megmagyarázhatatlan varázs, ami megfogja az embert, lenyűgözi, hogy azután felemelje magához. Minden sorból az élet nagy-nagy szeretete árad, még tragikus költeményei is megnyugtatóan, kibékítően hatnak. Bevallom, ha Cymbust olvasok, nem vagyok egészen magamnál. Álomvilágban élek. Szinte fáj, hogy enni, inni, aludni vagyok kénytelen... Ne haragudjon, hogy úntatom ezzel, de az én életem olyan sívár, rám nem gondol senki, nekem senki sem vesz ajándékot... miért ne vehetnék én magamnak? Mert tudja meg, ez a délután ajándék nekem, nem ön adta, mester, én vettem el magától... Idehuztam magamhoz azzal a rejtelmes erővel, mellyel látni vágytam...

Limaise le nem vette szemét az asszonyról. Szinte magabaitta szemével szépségét, szavait. S a szavak nyomán valami fájni kezdett benne. Eleinte csak gyengén érezte, de minél lelkesebben beszélt az asszony, annál jobban mardosta. Percek alatt féltékenységgé nőtt s e pillanatban már halálosan gyűlölte Cymbust, gyűlölte önmagát, amiért fölvetta a vén költő mezét...

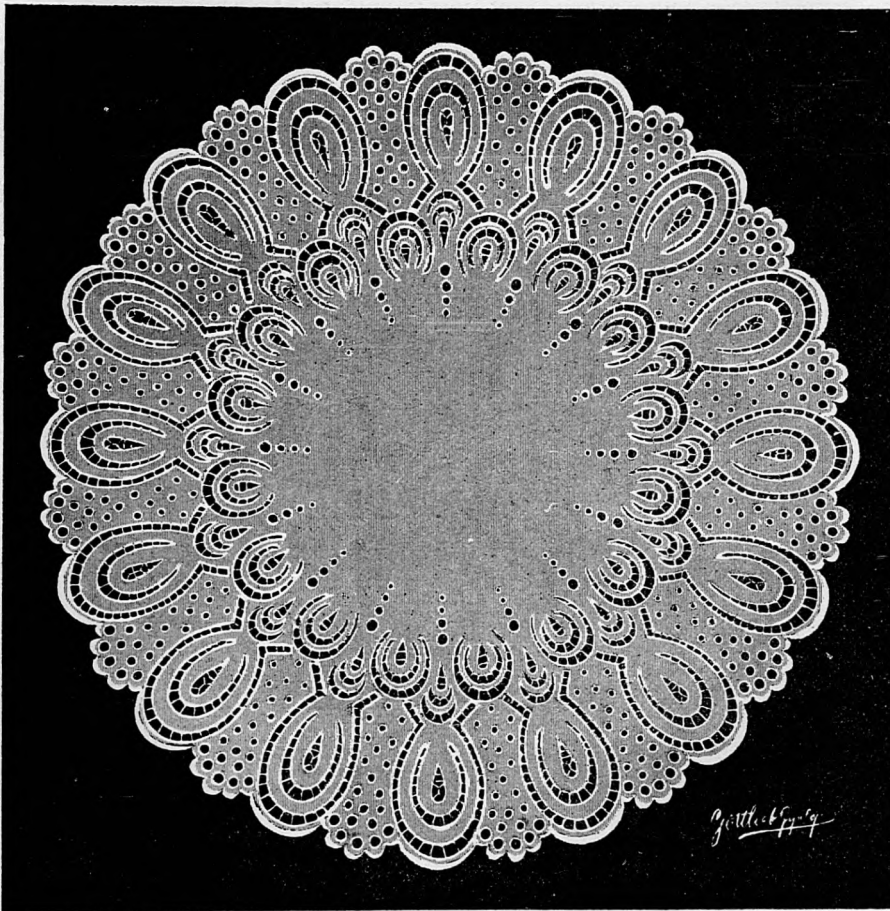
Érezte, hogy nem tudja tovább játszani a szerepet. Bolondulásig tet-

szett neki az asszony. Önrzertes lénye hódítani kívánt. Hódítani a maga erejével, a maga tehetségével, a maga szellemével... önmagának.

Megszólalt:

— De asszonyom, azt hiszem túloz. Távolról sem vagyok az a nagy költő, akinek gondolt. Valamikor írtam értékes költeményeket, de magam is érzem, az idő halad s új időknek új dalai vannak. Ismerek nálamnál sokkal tehetségesebb költőket. Csak egy hibájuk van, hogy fiatalok. Nem ismerik őket... Itt van például Limaise, ugy-e még nem hallotta a nevét? Pedig vegye tudomásul, hogy a jövő nagy költője ő. Lesz idő, amikor egész Franciaország visszhangzani fog a nevével. Azt mondják, az én követőm. Nem igaz? Limaise olyan egyéniség, hogy nem is utánozhat mást... Ha megengedi, elszavalom néhány költeményét?

— De mester, ön túlságosan önzetlen és jó. Lekicsinyli

Miló. Gottlieb Gyula iparművész terve.

életű leány, sohasem szerette senki, s most ez a képzelt illúziókban termett szerelem boldoggá teszi.

— Én, én sajnálnám kiábrándítani...

Itt megállt egy pillanatra:

— Fiam, én azt gondoltam, megkérem magát, menjen el helyettem a találkozóra...

— De Mesterem, az a nő nem Octave Limaise-re, hanem Armand Cymbusra kíváncsi!

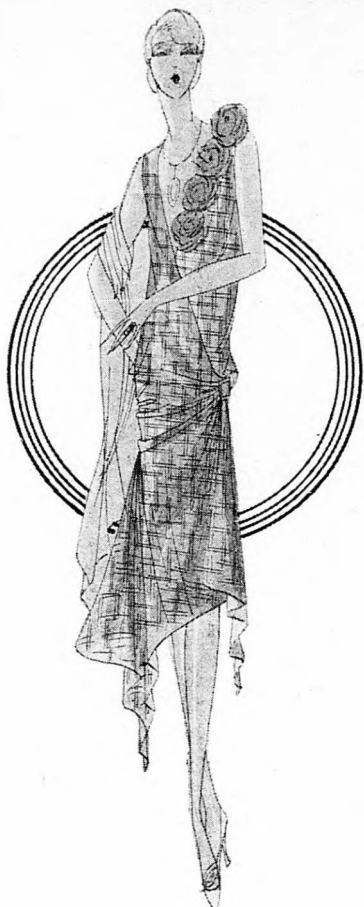
— Jó, jó fiam, hiszen értem én, hogy furcsának találja a kérésemet... de nézze — minék alakoskodnám — ez a nő az utolsó talán életemben, aki szerelemmel szeret. Nekem jólesik ez, melegít, bearanyoz, mint őszi napsugár a lombjavesztett fát.

— Mentse meg nekem ezt az érzést... nagyon kérem!

A fiatalember igen kellemetlenül érezte magát. Feszengett a széken, de ellentmondani nem mert.

Két asszony

Irta: Vándor Iván

önmagát, hogy ifjú embereket sikerhez juttasson. Ne haragudjon, ha őszinte leszek, én sokkal jobban örülnék, ha inkább saját költeményeiből szavalna... Különben, ha úgy akarja... én boldog leszek akkor is, ha Limaise versét halom a szájából.

Limaise fölállt, szavalni kezdett. Elérzékenyült hangon kezdte. Mindig jobban tűzbe jött. A lelkesedéstől már csaknem könnyezett. Belülről folyton biztatta egy hang:

— Rajta, Limaise, most ütött a te órád s már hallotta is az asszony elragadtatott dícséretét.

— Nos, hogyan tetszett, kérdezte, amikor befejezte immár negyedik versét. Ugy-e, gyönyörűek e költemények?

Az asszony hallgatott egy percig, tétovázott:

— Mester, ugy-e nem haragszik meg, ha őszinte leszek. Ön gyönyörűen szavalta ezeket a költeményeket, de ne vegye rossz néven, én nem értettem belőlük semmit. Zagyva összevisszaság... szavak egymásra halmozva, melyek nem mondanak semmit... És... és nem is értem, hogy olyan zseniális költő, mint ön, hogyan találhatta szépnek ezeket...

Limaise megsemmisülve rogyott egy székre. Percek kellett, amíg összeszedte magát.

— Izé, rosszul vagyok, nyögte. Fölugrott s dült-fült képpel, dühös szeleburdisággal eltávozott.

Az asszony elképedve bámult utána...

Pár nap mulva a nagy költő és a hűséges tanítvány ismét összetalálkozott a „Zöld malac“-hoz címzett koresmában.

— Nos, milyen az én bájos rajongóm? — kérdezte kíváncsian a mester.

— Milyen? Ne is kérdezze, mester! Csúnya, szípirtyó és ami még a legrosszabb, kétségbeejtően műveletlen és ostoba...

Franciából fordította: K. Lányi Piroska.

A szél úgy füttyült, hogy egy zeneileg képzett fül ki-hallhatta belőle a farkas-ordítás visszatérő motívumait.

Jolán elhatározta, hogy ilyen időben nem kel fel. Rákönyökölt a párnájára, közepén fölcapta a könyvet. Nem nézett még bele, de már ásitozott.

Valaki türelmetlenül megnyomta a csengőt odakint. Tíz óra múlt, biztosan a fodrásznő. Jolán odaszólt a szobalánynak:

— Mondd meg Róza, ma nem fésülködöm. Ne bocssás be senkit. A varrónőt sem.

Róza kiment, hogy elküldje, aki jött, de azért mégsem küldte el, mert egy szürkepihés prémbe burkolt szép asszony fázott az ajtó előtt, aki nem kérdezett semmit, hanem berontott a hálószobába.

— Szervusz!

Jolán összecapta a kezét.

— Marica! Nem fagyta meg?

— Nem, mert kocsin jöttem. Muszáj neked valamit elmondanom. Mert nem bírom tovább.

Jolán türelmetlenül várta, hogy Róza elszedje a bártnője bundáját, kalapját és kimenjen a szobából, hogy beszélni lehessen. Finom ösztönével megsejtette, hogy rendkívüli dolgot fog hallani. Marica sápadtabb volt, mint rendesen, nyugodt, előkelő mozdulatai gyorsabbak voltak a szokottnál. Leült az ágy szélére. Jolán megfogta a kezét.

— Mond hát, mi újság?

Marica sajtáságos, vidám könnyedséggel dobta oda a feleletet:

— Van egy fiam!

— Fiad? Tréfálsz? Marica, ne beszélj bolondokat!

— Nem tréfálok. Van egy fiam.

— De hát?... Nem értem.

— Szép kis fiú. Négy éves. Jánoskának hívják, mint az uramat.

— Hiszen te kétéves asszony vagy...

— Ne gondolj semmi zöldet... Hadd mondjam el. Tudod, hogy örült féltékeny vagyok az uramra, ugy-e? Ismerem Jánost és magamat. Az olyan férfihez, mint ő, az összes asszonyok jogot formálnak, nem tudom miért; az ilyen halvány, vékony nőket pedig, mint én vagyok, inkább becsülni szokták a férfiak, mint szeretni. Ezt sem tudom miért. Néha majd megölt a nyugalanság, vajjon meg tudom-e őt tartani magamnak? Ellenséget láttam minden asszonyban, aki szebb, mint én, néha még benned is, Jolán.

— Bolond vagy!

— Tudom. Aztán tejet ittam, hogy szebb legyek, pedig utálok a tejet... Gondolhatod, ilyen körülmények között mit állottam ki, amikor azt vettem észre, hogy az uram megesal.

— Ne beszélj! Ezt vetted észre!

— Igen, azaz, hogy nem. Szórakozott volt, hazudott. Kapott valami levelet és nem mondta meg kitől? Te, Jolán, hidd el nekem, hogy minden asszónak hat érzéke van, ezzel a hatodik érzékével érzi meg azt a veszélyt, ami nincs. Attól az időtől kezdve, hogy gyanakodni kezdtem az uramra, egy lappangó tehetségemre is rábukkantam. Született detektív vagyok. Ugy tudok kémlelni, mint a vizsla. Végignéztem Jánosnak minden zsebet, megszagoltam a kabátját, nincs-e rajta valami émelyítő illat. Áruló hajszálat kerestem a vállán...

— Nos és találtál?

— Nem. Csak annyira jöttem rá, hogy sohase oda megy, ahová mondja. Ha a kaszinóba készül, éppen ellenkező irányba indul. Egyszer aztán nem bírtam tovább. Kitért belőlem a titkosrendőr...

— Meglested?

— Meg. Ez nem szép, de nem tehetek róla. Már akkor nagyon szerencsétlen voltam. Utána mentem. Nem vett észre. Egy kis csomagot tartott a kezében, amelyet

nekem szokott hazahozni, ha jókedve van. Olyan áruló családi csomagot, amelyben apró sütemény, bonbon van, amelyet csak haza, vagy bizalmas helyre szokás vinni.

Az a kis fehérség, amely vékony, vörös fonálon negédesen himbálódzott az uram ujján, pokoli meséket beszélt... Olyan meséket, mint azokban a könyvekben van, amelyeket leszállított áron árulnak és pad alatt olvasnak a gimnázisták.

Különös érzésem volt, amíg követtem az uramat. Az egész világ eltűnt előlem. Az emberek mintha sétáló akácok lettek volna, a házak koszliklák. Csak hárman éltünk. Az uram, aki elől ment, magam, aki követtem és egy harmadik, akit nem láttam, aki egy barlangban lakott, mint a Tannhäuserben Vénusz.

János befordult egy ócska házba. Utána surrantam a kapun, de a lépcsőn nem mertem követni. Halálra remültem, hogy most rögtön meg kell tudni mindent bizonyosan.

Meglapultam a falnál, aztán kimentem az udvarra. Az a fallal körülvevett négyszögletes kis tér olyan volt, mint egy etruszk sir. Fáztam nagyon, csak a szemem égett, mint a tűz.

Egyszer csak látom, hogy a harmadik emelet nyitott folyosóján végigmegy az uram és a legutolsó fehér ajtón belép.

minden alkalommal el akarna válni az urától, úgy én már vagy húszszor itthagytam volna az enyémet.

— Reggelinél másnap egész jól ment minden. Megállottam szó nélkül, hanem amikor egyedül maradtam, rettenetesen kezdtem szenvedni. Egy fix ideám támadt, hogy megnézem azt a varrónót, aki így elrontotta az életemet. Nekem látni kell azt az asszonyt, mivel különb, mint én? Olyan kíváncsiság fogott el, hogy majd szét-pattant az agyam. Öt perc alatt felöltöztem...

— Szent Isten! Csak nem mentél el hozzá? Láttad? Szép? Molett? Azt hallottam, az ilyen nők mind molették! Vörös?

— Nem vörös. Nem is molett... Olyasmi, mint én.

— Ugy látszik, az uradnak ez a zsánere.

— Nem olyan volt, mint vártam. Egy szomorú asszonyt találtam a szobában, szürke nagykendőbe burkolva. A gép nyitva volt és egy csomó feldolgozatlan vászon hevert rajta. Az ablakban egy cserép virág állott. Mikor rám nézett... csodálatos... mintha magam néztem volna magamra. De csak egy percig. Aztán elmosolyodott, megkínált, üljek le, csak azután kérdezte, mit akarok. Nevetségesen egyszerű volt és nevetségesen finom. A keze is. Ami ritkaság. Azt hiszem, azt mondtam neki, varratni akarok... Különösen nézett rám és olyan hangon, mintha megnyugtanni akarna, azt mondta:

Fileé-csipke. Gottlieb Gyula iparművész (Budapest, IV., Petőfi Sándor u. 17. II.) eredeti terve.

Egy percig azt gondoltam, utána futok, de nagyon szégyeltem magamat. Kihívtam a házmestert, megmutattam neki lenről az ajtót és megkérdeztem, ki lakik ott? Azt felelte: egy varrónó:

Fogalmad sem lehet, milyen lelkiállapotban kerültem haza. Hogy egy varrónóval csal meg az uram, az nem csak elkeserített, hanem dühbe is hozott. Ha színésznő lett volna, azt még csak valahogy érteném. A színésznőnek ezer eszköz áll a rendelkezésére és csábít vele, de a varrónót csábítják. Ez súlyosbító körülmény.

Ottthon bezárkoztam, kiüzentem, hogy fáj a fejem, nem vacsoráltam és egész reggelig gondolkodtam, mit tegyek? Sirjak? Skandalumot csináljak? Válgak? Elveszítsem Jánost? Ugy éreztem, jobban szeretem az uramat, mint valaha és utána fogok halni. Egy perccel előbb még nagy kedvem lett volna a meghalásra, de mikor beláttam, hogy tényleg meghalhatok, örült életkedv és boldogság utáni vágy kapott el. Tiszttan láttam, hogy János nélkül én nem élhetek. Veszekedjek? Ájúldozzak és a végén megbocsássak? Nevetséges! Ha az ember meg akar bocsátani, minek az a sok komédia?

Reggelre valami nagyon hitvány dologra határoztam el magamat. Hogy okos leszek. Tűrök. És visszahódítom az uramat. Nem volt bennem egy csöpp büszkeség sem. Hallgattam, mintha nem tudnék semmit...

Jolán, aki eddig sápadozott az izgatottságtól, gyöngéd hangon megdicsérte a Marica taktikáját.

— Jól tettet. Látszik, hogy van eszed. A férjek alapjában véve inkább léhák, mint gonoszok. Ha az ember

— Most már nem dolgozom... Halálos beteg vagyok.

Hallgattam. Megbántam, hogy odamentem. Azt hittem, egy gyűlöletes teremést találok, nem egy száználomra méltót. Ott akartam hagyni, de beszélni kezdett hozzám, olyan hangon, amilyenén csak a bukott nő szól a diadalmas győzteséhez.

— Ismerem önt és kitalálom, miért jött ide. Azért ugy-e, hogy megbántson és most kimél, mert beteg vagyok. Félti tőlem Jánost. Látja, nincs oka rá. Ne aggódjék, akit elhagynak, ahhoz nem szokás visszatérni. Nem magától jött: hívtam.

Ez fölháborított. Elfelejtettem, hogy beteg és élesen szóltam hozzá. Most már sajnálom.

— Hogy merete hívni, amikor tudta, hogy ő az enyém? A jóakarát magában megvolt, hogy elvegye tőlem.

Nagyon halkán válaszolt:

— En nem tettem önnek szemrehányást, amikor elvette tőlem... pedig több jogom lett volna... Én nem mentem el önhöz, amikor menyasszonya lett, pedig elmehtem volna... Mert előbb volt János az enyém, mint az öné. De én megelégedtem annyival, hogy elmentem az esküvőjére, meghúzódtam egy oszlop mellett és azt gondoltam, ha ilyen ruhám lenne, én is lennék ilyen szép menyasszony...

— Jolán, úgy megsajnálta ezt az asszonyt... Elfelejtettem magamat, hogy miért jöttem... mindent... Egy pillanatig megfordult szemem előtt a világ. Ugy láttam, hogy én vagyok ő... ő meg én. Hidd el, minden csak véletlen. Ki milyen milióban születik. Egyformán

szeretjük Jánost. Ha ő a gazdag lány — én ülök most ott a szürke nagykendőben...

Felállott. A kendő lecsúszott a válláról. Mintha sötét ruhájában nem is lett volna teste, csak a lelke...

És újra beszélt azon a makaes, szelid hangján:

— Én nem haragszom Jánosra, önre sem, az Istenre sem. Tudtam, hogy így lesz. Amíg a legboldogabb voltam is tudtam... Csak azt nem, hogy ön el fog hozzám jönni... Menjen haza nyugodtan... Ő szereti magát... Nekem mondta.

Már menni akartam, de valami zavaros volt előttem. Mégis, miért hívta magához Jánost?... Ujra nyugtalan, bizalmatlan lettem. Megkérdeztem. Tudni akartam, mi köti hozzá még mindig az uramat.

Mosolygott. Soha sem láttam így mosolyogni. Csak a lemenő naphoz lehet ezt hasonlítani. És ezt mondta:

— Az ön boldogságának nincsen titka? Lássá, az én boldogságomnak is volt. Hagyja meg ezt érintetlenül nekem.

Nem értettem, de sajnáltam, hogy kérdeztem. Kezet nyújtottam neki. Keze forró volt és erősen megszorította az enyémet. Különös volt. Ebben a percben szeretttük egymást. És úgy hasonlítottunk egymáshoz.

Ekkor hirtelen beszaladt a szobába egy erős, fekete gyerek. A fiúnak olyan családi szeme és homloka volt, amely bizonyít...

Ez eddig nem jutott eszembe. Rá sem gondoltam. Ez borzasztó csapás volt rám nézve. Ez a fiú hozzácsatolja ehhez az asszonyhoz az uramat örökre. Hiába minden... Az asszony nem volt veszedelmes, szegény, de a fiú... Kétségbeejtő volt ez a fölfedezés. Az uram itt fogja élni élete legszebb perceit, nem otthon, mert itt apa... Bizonyára nagyon szereti gyermekét... Kegyetlen biznysággal állott előttem, hogy János csak akkor lesz az enyém, ha ez a fiú az enyém lesz. Nem gondoltam másra, csak magamra és a boldogságomra és szinte parancsolva mondtam:

— Adja nekem ezt a gyermeket.

Ha láttad volna, hogy elsápadt. Hogy gyűlölt. A hangja éles lett.

— Ezt is? Ezt nem adom, ameddig élek...

Csókolta a gyermek homlokát, fejét, a száját nem. Féltem tőle, úgy szenvedett. Én is szenvedtem. Valami fojtogatott. Szó nélkül indultam, de megállított. Azt kérdezte, komolyan beszéltem-e, amikor azt mondtam, anyja leszek a fiúnak?

— Anyja! — Megijedtem. — Anyja legyen én ennek a gyerekeknek. Nem így gondoltam, de nem mertem mondani. Én csak arra gondoltam, a fiú nálunk legyen, de az egészen más.

— Jól van. — mondta. — amíg élek, nem adom... De én nem sokáig élek.

Azt mondtam neki, képzeldök. Ideges. A fejét rázta. A haja is olyan volt, mint az enyém, én is így szoktam a fejemet rázni, ha valamiben biztos vagyok. Megigérte, hogy nem szól az uramnak, hogy nála voltam és eljöttem.

Azóta minden nap gondoltam rá. Az ő neve is Mária... Marica finom arcát a kezére támasztotta és elhallgatott.

— És a gyerek?

— Tegnap délután elküldte hozzám. Fekete ruhába öltöztette... Egy levelet is írt... Olyan félbemaradt, kezdetleges, befejezetlen írással, mint az ő élete volt...

— Meghalt?

— Azt hiszem, ma reggel.

— És a kis fiú? Mit fogsz vele csinálni?

Marica úgy felelt, mintha egy szempár tekintetét érezné magán:

— Mit? Szeretni fogom...

A „dívatjamult mama“

Ma már minden lapnak van vasárnapra egy asszonyrovata. Mikor ezek a rovatok megszülettek, akkor egyre-másra jöttek a jól-rosszul megírt cikkek, melyek a modern fiatal lányt csúfolták. Aki festi magát, akinek a ruhái csípőn felül egy arasszal kezdődnek és térd felett három arasszal végződnek, aki hallatlanul szabadszajú és akinek kapukulcsa van.

Ezek a rovatok lassacskán megváltoztak. A régi ismeretlen nevek helyére, új ismeretlen nevek jöttek. Most már az új nőtipust dicsőítették és kezdték szidni a „mamákat.“ Felnőtt gyermekek mamáiról van szó ma már ezekben a cikkekben. Hogy szószerint idézzem egy legutóbbi cikk idevágó passzusát, olyanokról, „akiknek a fia tavaly doktorált, a lánya az idén érettségizett.“ Szóval adva vannak az ötvenéves mamák! Mi baj van az ötvenéves mamákkal? „Lemaradtak az élet vonatáról, ők még a békebeli asszonyélet játékvonatán utazgatnak. Fogalmuk sincs a pedagógiáról, a pszichológiájuknak konyhaszága van. A lánya

Monogram. Gottlieb modell.

veszekedés közben toporzékolva mondja neki: mindent, amit elértem, magamnak köszönhetek. A fia pedig jobb, ha hónapokig nem szól hozzá, mintha folyton azzal szakítja félbe, hogy — kár az unokáimért, akikben az átöröklés elve alapján a te butaságod ki fog törni(!)“

Elmondja a cikkíró — mert az ilyen mamákat bunczó cikkeket többnyire, illetve mindig nők írják, ami önmagában véve is szomorú tünet — hogy ezek a szegény mamák hiába igyekeznek modernnek lenni, hiába rúzssozzák magukat, hiába cigarettáznak, hiába viselnek újdívatú fehérneműt és ruhákat, hiába megy kártyázni, mert bizony a modern zenéhez és irodalomhoz nem ért egy cseppet sem. Buta szegény.

Hát itt meg kell állani. Hála Istennek még két X választ el az ötödiktől és így nem keveredhetem a hazabeszéls gyanújába. Mindamellet nem tagadem, hogy mikor olvastam a cikket, a szívem mélységesen fáj és úgy elpirultam a szégyentől. A cikkíró édesanyja jutott eszembe, aki az anyaszív vakságával csak a gyermeke ötleteiben, gúnyos szípkáiban gyönyörködött talán, — észre sem véve, hogy itt őt nyilvános pellengérré állították, kigúnyolták és kinevették. Vagy ki tudja, nem bújt-e el a „spájzba“, hogy a befőttes üvegek közt jól kisírja magát titokban?

Az ifjúságnak megvannak a maga mentségei, még az ilyen kegyetlen viselkedéskor is. Istenem, tizen-nyole éves korában ki nem forradalmár? Ki nem érezte lassúnak a szülők óvatos, meggondolt tempóját! A lemondásról beszélő öregek ellen mindent kiharcoló vágyunk és tetterőnk nem szikrázott-e fel? Hányan vagyunk, akik a puha, kényelmes fészekből kitértünk, hogy ismeretlen országok szépségeit magunkba szívhassuk, hányan vagyunk, akik élvezve gyönyörködtünk végig Rómát, Páris, Londont, minden anyai könny és apai duzzogás dacára és írtuk haza, hogy ó milyen jó dolgunk van és közben a bélyeg árát úgy spóroltuk el, hogy aznap egyszerűen nem vacsoráltunk.

Igen, igen. Mi is mentünk a magunk útján, megindultunk, mikor itt volt az ideje és lekönyörögtük, ledisputáltuk, lesírtuk a lábukról az ellenkező öregeket, akik egyre azt hajtogatták, hogy minek mennél, hiszen mindened megvan. Ott álltak a gyorsvonatnál és sírdogáltak. Kinek jutott az eszébe, hogy értenek-e a modern zenéhez, hogy hogyan értelmezik a Freud-ot és mit tartanak Einsteinról? Ezt éreztük: az én két legdrágább emberem, ki tudja mikor látom őket újra. És komiszaknak éreztük magunkat és mikor már az integető kendők is eltűntek, sírtunk, mint egy gyerek. Mink is írtunk azután cikkeket, ó nem az öregeket szídtuk benne, hanem a látott szépségekről, benyomásokról, új emberekről írtunk beszámolókat. Ó, nem volt Rómának egyetlen temploma — pedig van vagy háromszáz — ahol hálát nem adtam az Úrnak, hogy kijöhettem és ahol nem kértem áldását az öregeimre.

És ezért a nagy szeretetért igazán nem kell szégyelni magunkat. Mert nem csak mi éreztünk így, akik csak törpe epigonok vagyunk, szürke és szerény napszámosai a tollnak, hanem az igazi és igazán nagyok, a költőkirályok királyai is.

Goethe imádtá az anyját. Az idézett cikkíró azzal érvelhet, hogy Goethe asszony művelt nő volt. De vajjon Goethe-hez mérve az ő műveltségét, ki korának minden nagy embere közül fejjel magaslott ki, alig lehetett kultúraltabb, mint amaz érettségiző kislány adóhivatalnokné mamája.

És Petőfi anyja, az egyszerű kis parasztasszony, akinek „csüngtem ajkán szóltanul, mint gyümölcs a fán” — írta költő fia. Aki egész úton hazafel azon törte a fejét, hogy mi szépet és kedveset fog mondani rég nem látott anyjának. Aki nem nevette ki az anyját, mert az egyetlen tyúkját a szobában tartotta, hanem megírta róla egyikét a legbájosabb könnyes mosolyú dalainak.

Nem csodálatos, hogy Petőfi nem félt attól, hogy utóda in az anyja korlátoltsága fog kitérni?

Ady mindent keserűn ostorozó dühe lágy gyöngédséggé enyhül, ha az anyjáról ír, az „Édes“-ről.

Szép és nagy dolog az alapos és mély kultúra, de csak akkor van igazán értéke, ha magvai Isten által megáldott talajból hajtanak ki. A szoborszép test daróiban is tökéletesség — esetleg elrejtve, — a selyem mindenki által felismerhetővé teszi. Jézus az ő apostolait halászközből válogatta össze, holott kereshette volna a görög filozófia s a hindu bölcsesség elitje között is. A halászköb maradék nélkül kapjuk a mi Urunkat, a görög és hindu bölcsök pedig kiki a maga Prokrustes ágyába kényszerítette volna az Evangélium cikornyátlan és örökké érvényes ígét.

Az anyák az örök szeretet evangélistái. Tisztelet és szeretet illeti őket, akár műveltek, akár nem.

És hiába művelt az a nő, aki ilyen cikket tud írni. Ez bizonyítja legjobban, hogy a tudást szorgalommal meg lehet szerezni, de tiszta, hálás szívvel, ha gögből, önzésből egyszer kővé dermedt, tudással mégsem lehet pótolni. Minél műveltebb, annál feltűnőbb lesz a hiány.

A baj az, hogy az ilyen cikket közlik. Holott az írójának kellene megmosni a fejét.

Mert szerény véleményem szerint ma úgyszólván arra van szükség, hogy a szívtelenségnek propagandát csináljanak.

Angelotti Mária.

Mindennapi problémák

Írta: Székely Vladimír ny. m. kir. rendőrfőkapitány helyettes.

„Il n'y a des enfants!“ Nincsenek gyermekek többé. — Kiált fel a mottó, valahányszor kis pöttömök szédítő ckok dolgokat mondanak, vagy nagyok a nagyok öntudatlan utánzásában. Tényleg a mai szülőt, a modern gyermek egész más aláfestésű lény, mint egykoron. Hallatlanul tudnivaló, hűvös szemű és reális elgondolású, aki a mesék tündérekertjét zakatoló gépek között kutatja s rádióval álmodik...

A párisi „Revue de la femme“ megtoldja most ezt az aforizmát azzal, hogy nincsenek többé szülők sem. Egy bájosan csevegő író elmélkedik e súlyos téma fölött. Megmagyarázza olvasóinak, hogy a szülők nemcsak egy úr és egy hölgy, akik legitim házasságban élnek egymással s akik a jó Istentől gyermeket kaptak. Bár nem ők keresték ki azokat. A szülők nemcsak az élelmet, ruházatot adó uraságok, akik a bonnet, a tanítót, a szabót fizetik és ha kell, a vőt is megvásárolják. A szülők mindenekelőtt felelős nevelők.

Felelősök azért, hogy milyen lélekkel, divatos szóval élve: minő mentalitással vág neki gyermekük az életnek. A zsúrok sablonnyelve sokszor „gyerekszobáról“ beszél. Ennek volt, annak nem! Finomságot, stílust, érzést nem lehet egyedül az iskolakönyvek betűiből kitermelni, azt az otthon lelke, annak kisugárzása adják.

A gyermek megnő magától, de a belső énjét valóban az otthonnak kell kiépítenie. Gonddal, törődéssel, sok önmegtartózással és önfegyelmezővel. Az amerikaiak, akik mindennek valamelyes intézményes formát szeretnek adni, úgynevezett szülőbizottságokat szerveznek, ahol a gyermeknevelés problémáit sürítik össze megbeszélések, bizalmas ankétek formájában. Sőt van egy központi lapjuk a „Parent Tacher Committers“, mely rendszeres szülőestéket tart, ahol a szülők egymás tapasztalatait cserélik ki, kérdéseket vetnek fel s tanácsokért jönnek. Nemrég egy amerikai folyóirat került a kezembe, mely ilyen szülőestéket ír le. Fölmerült kérdéssorozatokat jegyez fel, tanulságos, de egyúttal pompás satírikus összeválogatásban is. Mintha perszifálna a szülők komoly estéit, de abban benne van a nagyszerű, meggyőző negatívum: mit ne tegyenek a szülők? Lássuk!

Kérdés: Az én kis fiam minduntalan megveri a hógöcskáját. Hogy szoktassam le?

Szemtől-szembe

Felelet: Ne verje meg többet a feleségét.
Kérdés: Ha a leányomat megbízom valamivel, egyre feleli: Majd máskor! Mit tanácsolnak?

Felelet: Ha legközelebb számlát prezentálnak önnek, fizesse ki azonnal!

Kérdés: A fiam, mikor a blúzát begombolja, folyton káromkodik, mit tegyek ellene?

Felelet: Vigyázzon arra, hogy mikor ön a gallérját felgombolja, vagy a nyakkendőjét köti, a fia ne legyen abban a szobában.

Kérdés: Ha a mi bébink éjjel sír, ki keljen akkor fel? Én, vagy a férjem?

Felelet: Rossz címre fordul a kérdésével. Kérdezze meg a saját férjét!

Kérdés: Mit tegyek, hogy százszázalékos családapá legyek?

Felelet: Segítsen a feleségének az ő klubja számára a programokat megírni.

Humor, szellemeskedés ez! De az annecdota néha többet ér, mint száz komoly fejtegetés. A gyermeknevelés saját magunk nevelésénél kezdődik.

*

Érdekes összehasonlítást olvastam. Amerikai ember írta. Mi a különbség az amerikai és az európai gyermek közt? A szerző amerikai létére elég objektív és sok érdekes megfigyelése van.

Kérdezzünk meg — kezdi — egy átlageurópaít, hogy mit akarna elsősorban a gyermekében felnevelni, kiképezni. *Szerénység és önbizalom* — lesz a felelet. Sőt akad, aki szerint a szerénység az, amellyel legjobban lehet boldogulni.

Most adjuk fel ezt a kérdést egy átlagamerikainak. Vessük fel együtt a szerénységet és az önbizalmat. Nagyon fog nézni erre, majd végül kivágja:

Természetesen az *önbizalom* a fő!

Folytassuk! Kérdezzünk meg egy európai asszonyt, mi az, amit leánya lelki hozományának szánna: *türelem és meglegedettség vagy energiát és becsvágyat.*

— Türelem és meglegedettség egy nőnek mindent megér.

Az amerikai nő azonban etonfejét tagadólag fogja rázni, majd röviden így fog felelni:

— Erély és bátorság! Enélkül nincs boldogulása a nőnek.

Kérdezzünk meg tíz európai apát, mit tanuljon a fiú az üzletben: óvatosságot, vagy merészséget? Mindegyik azt fogja felelni: óvatosságot. Azt azonban erősen kétem, hogy tíz amerikai apa közül csak egy is hasonló véleményen lenne.

— Gyermekük, hogy az életben boldoguljatok, sok barátot szereztek s mindenkiel, amíg lehetséges, békében éljetelek, legyetek meglegedettek azzal, amitek van. Legyetek szerények s ne tolakodjatok szükségtelenül az előtérbe. Törődjetelek a magatok dolgával és adjátok meg a tiszteletet annak, akit illet.

Ezek azok a tanítások, amelyeket az európai apa fiai-
nak ad.

— Fiúk, hogy előbbre jussatok, hogy mindenki tiszteljen és hogy derekasan tudjatok küzdeni, legyen becsvágyatok, mely mindig magasabbra törjön. Bízatok erő-
tökben és kétségek ne bántsanak. Ne csendesedjetelek el soha, hanem tevékenykedjetelek mindig és merjetelek, még ha veszedelmesnek is látszik.

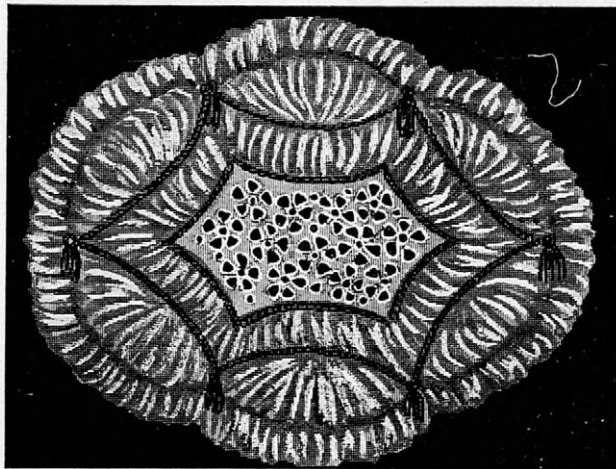
Az amerikai apák tanácsai erőteljesebben duzzadók, szinte dacosak. Tanácsok, melyek derekas férfiakat nevelnek, viszont az európai felfogás kedvesebb asszonyokat hoz.

FOROGNI kezd már az idegen Budapesten: ezt állapítja meg egy öröndetes kimutatás. A tavalyihoz képest huszonöt százalékkal emelkedett az idegenforgalom s elérhető, hogy a jövő esztendőben tovább emelkedik ez a szám. Budapest látogatottsága nem csupán hiúsági, hanem gazdasági szempontból is kell, hogy mindnyájunkat érdekeljen, mert az idegen a saját pénzt költi el nálunk, pénzre pedig, ugyebár, állandóan nagy szükségünk van. Tudjuk, hogy ma már igen gondosan kiépített szervezetek szolgálják az idegenforgalom ügyét, amely még csak pár évvel ezelőtt épp olyan fájdalmas közös ügyünk volt Ausztriával, mint a külképviselet és a hadsereg. Azért is állt meg csökönnyösen minden nyugat-európai és amerikai ember Bécs kapujánál, ahol a szállótulajdonos, a vendéglős, a bérkocsis, a pincér, szóval az idegennel legtöbbet érintkező elemek sötét balkáni képet festettek rólunk. Hogy itt nyereg alatt puhítják a húst és persze az idegent is, hogy itt csupa piszok minden és a bacillusok foxtrottot járnak a levegőben, hogy itt éjszaka megvillannak a fokosok a „szegénylegények” kezében és így tovább. Most már legalább ott tartunk, hogy az elfogulatlan idegen megismerte a kulturánkat és a hivatalos propaganda mellett egész légió önkéntes reklámozója jár-kel Budapestnek a nagyvilágban. De vajjon csakugyan betetőztük-e a munkát, amellyel a jőpénzü külföldit ide tudjuk csalogatni? Ha alaposabban szemügyre vesszük azokat a helyeket, ahol az idegenek nagyobb számmal fordulnak meg, nem találunk-e reparálni valót? Lássuk csak! Magáról tudja mindenki, hogy idegenben a borralalón keresztül nézi a világot. Az idegennek jó szálló, jó vendéglő, közlekedési eszköz, szórakozóhely kell elsősorban, aminek készséggel megfizeti az árát, de annál bosszúsabb, ha zsarolási médiumnak nézik. Sajnos, Budapest még mindig konstantinápolyi színvonalon áll baksis dolgában. Az idegen körül forgoló emberék vagy a kinyitott tenyerüket tartják a „pasas” elé vagy az öklüket mutogatják. A kávéházi kötelező ruhatár, mint a jogosulatlan borralaló-szedés módja, tipikusan pesti dolog. És — mondjuk ki bátran! — szégyelni való. A színházak magas ruhatári bérei sincsenek arányban a helyárakkal. A taxi-sofförök még a sablonos szöveggel is adósok maradnak, ha az utas adós marad nekik a dupla borralalóval. (Hát még ha tudná az az idegen, hogy a taxiárakból husz százalékot le kell számítani! Mellesleg szölv: meddig tűri még a főváros, hogy husz százalékkal drágább menetárat jelző taksamérőket alkalmazzanak, amiről — ismételjük — fogalma sincs a külföldinek, de még a vidéki magyarnak sem.) Szomorúan hírhedtek vagyunk a borralaló-azsoraról, amire nézve jellemző példa egy angol uriember esete, aki egy étteremben elfogyasztott vacsora után — száz pengőt adott át a társaságában lévő magyar úrnak azzal, hogy osztassa ki a főpincérről a kiszolgálók hada és a zenészek között. A pénzéhes társaság parázs verekedést rögtönzött a „fejkróta” kiszámítása körül, az angol attól tartott, hogy ellene vannak felháborodva és box-állásba helyezkedett, majd kellő felvilágosítás után haraggal visszavette a fejedelmi borralalót a főpincértől. Micsoda véleménye lehet ennek az angol úrnak a magyar viszonyokról! Addig nem lesz itt nyugat-európai idegenforgalom, amíg hatósági szigorral nem tisztítják meg a hoteleket, vendéglőket stb. ezektől a visszataszító parazitáktól és egyáltalán: amíg nem tiltják el a régen elavult borralaló-rendszert. Haladéktalanul át kell térni a százalékos rendszerre, a ruhatári zsarolásokat meg kell szüntetni, az autótaxikat pedig új óramérről fölszerelni. Az idegeneket legalább három nyelven: angolul, németül és franciául nagybetűs hirdeteményeken kell figyelmeztetni, hogy a kiszolgáló személyzet minden túlkapását, udvariatlanságát hozza a szállótulajdonos tudomására, akinek kötelessége erről jegyzőkönyvet fűlteni és a rendőrséghez áttenni az ügyet. Durva, elfajult szokások gyökerét csak radikálisan lehet kitépni. Hirnevünk és becsületünk érdekében minél gyorsabb rendszabályokat kérünk az idegenforgalom előlődjéi ellen.

*

A RIPORTER leleménye vetekszik a detektivi találakonyossággal, sőt gyakran tul is szárnyalja. Egy párisi riporter a Szajna hideg, örvénylő vizébe ugrott, hogy kitapasztalja, mennyi idő alatt érkezik segítség és miként dolgoznak a hatósági személyek. Szegény, majdnem odaveszett volna, ha társa, egy mozi-operatőr, az utolsó percben nem dob utána mentőövet. A modern sajtó, ime, nemcsak tehetőséget, becsvágyat, gyorsaságot és jó munkát követel a riporterektől, hanem személyes bátorságot, sőt az élete kockáztatását is. Azok a híres ólomkatonák, a nyomtatott betűk, így válnak egy harcos katona, a riporter, valóságos hadseregévé. A párisi riporter nem első és nem utolsó azok közt az ötletes és sokszor vakmerő újságírók közt, akik a hihetlenre is vállalkoznak, hogy minél érdekesebb olvasnivalóhoz jusson a közönség. Jelszó: szenzáció! A szenzációs tudósítás vágya az egyik újságíró rabruhába bujtatta, hogy végigszenvedje a börtön nehéz életét, amiről aztán háborzongatóan közvetlenhangú riportban számolt be. Ismertünk újságírókat, akik munkás-zubbonyt öltöttek, hogy bejussanak a minisztériumba, ahol kileskethet, kik somfordálnak be a nagyhatalmú kormányfő hivatalának hátsó ajtaján, volt olyan, aki utcaseprőnek jelentkezett a városházán, hogy ennek a szegény munkásosztálynak sorsát megismerje, akadt olyan, aki oroszlan vadászatra ment, emberevők tanúját kereste föl és tudunk olyan újságíróról, aki a balkáni háború kitörése után, anélkül, hogy katona lett volna — a legveszedelmesebb hadizónában járt-kelt, kutakodott, vizsgálódott. Ezeknek az elszánt, ügyes fiúknak azon melegen, színesen, nyersen tárult fel az életnek egy-egy érdekese, tanulságos jelensége, ahogyan ők meglátták és megérezték. A napi szenzáció-éhség csilapításán kívül rendszerint igen nagy szolgálatot tesznek a zurnalisztika első tűzvonalban álló csatárai a közjónak, a nemzeti és az egyetemes társadalmi érdekeknek s bizony nem egyszer esett meg, hogy egy szemfüles riporter keze indította fürgeteges útjára azt a hópihét, amelyből lavina lett, maga alá temetve néprontó terveket, ártalmas szándékokat. A párisi riporter halálgrása egy kis párhuzamvonaásra is csábít az újság és a mozi közt. A nagy tömegek fantáziájára a rendkívüli események, a kalandos vállalkozások mindenkor nagy erővel hatottak. A közönség kíváncsiságának felköltéséért folyó izgalmas versenyben az újság sem akar elmaradni. Hol van a tizenkilencedik század csöndes kérdőző sajtója, amely pár szavas táviratokkal vélt elintézhetőnek sok látszólagos csekély dolgot, — főképp a technika és a szociális élet terén, — amelyről ma oldalszám ír az újság, egyszerre szolgálva ki emberi ösztönt és szellemi szükségletet! Szép és nemes, hasznos és fölemelő az újságíró munkája, ha a legfőbb célt, az ember bodoggá és jobbá tételét nem téveszti szem elől. Mert olyasmi, amitől boldogtalanabbakká és rosszabbakká válunk, éppen elegendő történik a saját portánkon is, meg a tőszomszédságunkban is.

Diványpárna. Gottlieb Gyula iparművész modellje.

az ismeretségből, a meghitt barátságból házasság származnék. Ez a mérlegcsinálás a legtöbb esetben zavarok és bajok forrásává válik. A gondos mama ugyanis kisüti, hogy az a fiatalember nem nyujt kellő biztosítékot a jövőre, hogy így, meg úgy, miért szaladgál az ő lánya után, miért tömi tele a fejét mindenféle szép szóval, szerelmes beszéddel, ahe-lyett, hogy a dolgával törődne, hogy kívárná, amíg „biztos” állásba vagy jövedelmezőbb pozícióba kerül, esetleg közben meghal a nagybácsija, akitől pénzt örököl és így tovább. Ezek után az óvatos mama kiadja az útját az udvarlónak. A kislány egy napig zokog, egy napig sír, egy napig pityereg, egy napig szíjog, — az ötödik napon már mosolyos kandiál a szeme csücskéből, amikor egy másik szeladon jelentkezik a horizonton. A gondos mama szentül abban a hitben él, hogy okosan cselekedett, pedig... ki tudja: nem éppen azt az „egyetlent”, azt az „igazit” zavarta-e el leánya közeléből, akiről mind a két nem — pro és kontra — annyit áldomodik! De hagyjuk a gondos mamát, aki végre is a józan ösztönei segítségével majd csak megtalálja azt az utat, amelyen az ő imádtott leánya boldogul. Ne feledkezzünk meg róla, hogy az a fiatalember... igen... az a „semmi-házi”, „munkakerülő”, az is valaki. Még pedig házassulandó valaki. Minden férfi tudja, hogyha huzamosan járt egy lányos családhoz, nem egyszer forgatta meg elméjében és szívében azt a gondolatot: mi lenne, ha megkérném a kezét? A szándéktól a kivitelig persze nagy az út és ezt az utat sem kövezik ki mindig a becsületesség köveivel. Számítás csak úgy belejátszik az elgondolásba, mint érzelem, elvakultság ép úgy, mint józan önzés. A férfi, miután már megházasodott, pontosan tudja, mit csinálna, ha újra legényember lehetne. (Százat egy ellen: ugyanazokat a hibákat követné el, illetve ugyanazt a helyes utat választaná, — ez már szerencse dolga.) Egy azonban bizonyos: a fiatalember, aki eladósorba került leányok udvarol, ép olyan érzékeny, mint az a fiatal leány, sőt — hogy többet mondjunk — a mama. A fiatal ember csupa becsvágy, tetterő, lelkesedés. (A tetejébe: csupa szerelem.) A fiatalember nem mutathat fel huszonégy-huszonnyolc éves korában ezer hold földet, amit maga szerzett, gyárát, amit épített, bankot, amit alapított és nem írhatja a neve alá: miniszteri osztálytanácsos, pénzügyigazgató, egyetemi tanár, stb. A fiatalember ígért. Váltó, amely névre és bemutatóra szól. Ne csodálkozzék a gondos mama, ha az ilyen váltót azonnal nem lehet leszámítolni. A fiatalok nevében tehát egy kis türelmet kérünk a túlbuzgó lányos mamáktól, akik bizonyára nem felejtették el, hogy tegnapelőtt (pardon: tegnap) ők is fiatal leányok voltak. Hogy aztán miként kell a haszontalan, szószátyár, modortalan, megbízhatatlan fiatalembert „leégetni”, ezt a mamák már sokkal jobban értik, mint e sorok írója, aki a fiatalok alázatos szószólójául szegődött, kitéve magát a fejére zúduló mindenféle jókívánásoknak.

UDVARLÓK járnak a lányos házhoz és a gondos mamák lelkiismeretesen mérlegre teszik azokat az esélyeket, amelyek bekövetkeznek, — vagy olykor elmaradnak, — ha

Lapunk 1927. évi bekötési táblája
2.— P-ért még kapható a kiadóhivatalban

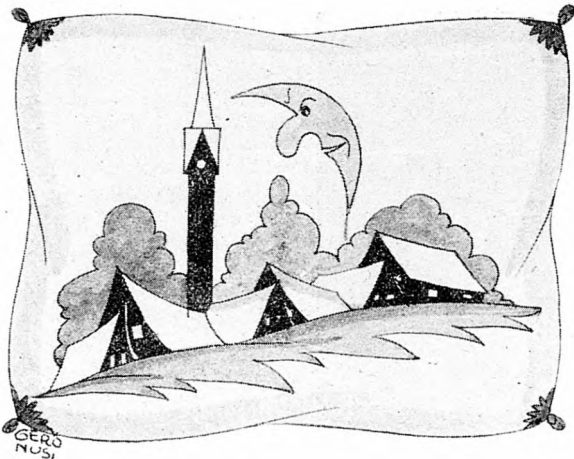
Kérjük, sziveskedjék ismerőseinek figyelmét felhívni ajándékunkra!

FIATAL ANYÁK ISKOLÁJA

Irja: Dr. Halász Andor főorvos

A szoptatásról

Az élet vonatja feltartóztatlanul száguld velünk végig a sorstól lerakott pályán, sohasem tudhatjuk előre, hogy merre és hová ragad magával ez a rohanás, csak reménykedő sejtéssel álmocozunk reánk várakozó virágos mezőkről, ragyogó napsugarakban fürdő boldog tájakról, pedig mire odaérünk, a mozdony lecsapódó füstje és kormja de sokszor borít szürke takarót családoka vágyainkra. Azonban ne feledjük, hogy az élet annyi sok elhervadt reménye közt minden ember számára terem egy-egy beteljesült boldog vágyakozás, ha csak pillanatig tartó is: csillogó drágakő az élet szennyes országútján, egy-egy szívdobogató meleg hangulat a multból, ami verőfényesen keres utat magának a ködön át, learyozva füstöt, kormot, szennyet, felolvasztva dermesztő fagyos téli lehelletet. Meglett emberkorunkban is meleg szeretettel csillog felénk édesanyánk könnye, mellyel idegenbe induló diák-fiát bucsúztatta. Katonaviselt férfi szíve mindig megdobbán az első esatviadalra való emlékezésben. Egy gyönyörű májusi nap esőket osztogató mámoros kábulata utolsó lehelletünkig

Házilag elkészíthető diványpárna.

60 cm széles 40 cm magas, sötétkék file-alptra. A házak és tornyok oldalfalai fekete, tető fehér, ablakok vörös, talaj kékes szürke, háttérben levő lombok sötét szürkés-kék, hold sárga félelő kivágva, színdetikummal az alapra felragasztandó.

is mindig friss piros rózsákat fakaszt lelkünkéből. Ilyen fenséges felemelő érzés tesztül meg abban a gyöngéd mozdulatban, mellyel az anya újszülöttét meleg szeretettel keblére szorítja. Ezzel a mozdulattal — melynek emléke örökké élni fog lelkében — el is jégvezte magát az anyaság szent kötelességének, mert a drága kis jövevény nem annyira a szeretet melegségét érzi át édes anyja keblén, hanem rózsaszájcskájával inkább mohón kutat éltető nedvének forrása után, szóval röviden azt akarom mondani, hogy szopni akar, mert a természet beléoltotta azt az ösztönt, hogy a szopás egyedüli biztos támasza az étellel éppen most megindult küzdelmében. Ne vonják el tehát az anyák esecsemőiktől azt, amit Isten adott nekik, legyenek tudatában annak, hogy kicsinyeik fejlődésének legszilárdabb alapköveit rakják le azzal, ha az első félévben anyatejjel táplálják őket.

Jelen soraim keretében nincs rá alkalom, hogy k. olvasónőimmel az anyatejjel való táplálás jelentőségét részletesen megbeszélhessem, most inkább tanácsadásaim előadására szeretném szíves türelmüket igénybevenni, azért röviden összefoglalva csak hivatkozom arra, hogy miért van olyan nagy fontossága a szoptatásnak. A szervezet felépítéséhez és fenntartásához szükséges tápanyagokat csak az anyatej szolgáltatja a esecsemők részére olyan vegyi for-

mákban, melyek az emberi szervezet anyagforgalmában leghatékonyabban tudnak érvényesülni, azonkívül az anyatej speciális és csak az illető állatfajta hatékony védőanyagokat hoz magával az anya vérkeringéséből, védelmet nyújtva fertőző ártalmak ellen éppen az első hónapokban, amikor a esecsemő vérkeringése még nem képes ezen belső védőanyagokat termelni.

Tehát kedves Hölgyeim, miután éppen itt az ideje, fogjanak hozzá a szoptatáshoz. Tessék helyet foglalni egy nagyon alacsony széken, hogy a pólyástul ölükké fektetett apróság kényelmesen el tudja érni szájaeskájával az emlőt, mert különben le kellene hajolni hozzá: a célszerűtlen elhelyezkedés hátfájást okoz mihamar, és a hátfájás már a tüdőbaj rómét láttatja a képzelődő anyával, holott semmi baja sincs, csak az ülőszék lábából kell lefürészeltetni. A kicsi boldog mohósággal kapja el az emlőt, mélyen belefeküdvé szív néhány szippantást, azután sírva abbahagyja. Persze, mert kis orrcskáját belétemette az emlő puha húzába, szája meg elvult foglalva a szopással, nem kapott levegőt. Siessen csak segítségére a szoptató anya kicsinyének azáltal, hogy egyik kezének mutatóujjával a kicsi orra előtt tartva mindig benyomva az emlőt, így szabadon áramlik a levegő ki és be a esecsemő orrcskáján. Tehát most újra szabad a vásár, vídám ötvágygal cuppog kis kedvencünk, a szoptató anya örömmel látja, hogy már fele majdnem lejárt annak a 20—25 pernek amit a doktorbácsi egy-egy szoptatás tartamára engedélyezett. Igen ám, de ebben a pillanatban újra elengedi az emlőt, sír, nyugtalanodik, nyelvecskéjével kitolja a szájába erőszakolt emlőbimbót. Az anya azonban okos asszonyka, kinek tanácsért nem kell a szomszédba mennie, pillanat alatt átlátja a helyzetet és magában már szítja is a Mácsi nénit, ki tegnap nála volt rövid félnapos látogatáson és amikor látta, hogy a kisbaba negyedóra leteltével már erősebben szívja a csak félig telt emlőt, addig erőszakoskodott, amíg az anyja áttette másikat, telt emlőjére. Persze, hogy innen vígan esorgott szájába a tej, természetes, hogy ma is erre a hohém életre emlékszik vissza és munkakerülő akar lenni, sült galambnak gondolja az anyatejet ami csak úgy könnyedén fog szájába folyni. Hát kis pajtás sírhat, édesanyád nincs attól meghatva, ő okos asszony, aki tudja, hogy a hőséges tejképződés legfőbb ingere az erőteljes esecsemő erőteljes szopása, ha ez az inger elmarad, csökken és elapad hamarosan a tej is. Ettől eltekintve az is fontos, hogy szopás alkalmával a használatba vett emlő teljesen kiürüljön különben a visszamaradó tej összenyomva tartja az emlőmirigyek ereit és az ugyancsak odavezet, hogy az emlő — a szűk erekből nem kapva elegendő szövetnedvet — mihamar véleg felmondja a szolgálatot. Ezért hát nincs kegyelem a lázongó babának, félig éhesen, sírva, mehet aludni. Bezzeg a következő szoptatáskor úgy kiszívta anyja emlőjétől az utolsó csepp tejet is, hogy öröm volt nézni. A gondos anya még így is, és máskor is minden szoptatás végén meggyőződést szerez arról, hogy vajjon nem maradt-e vissza tej a szoptatásra használt emlőben és ha még talál benne, úgy azt vagy tejszívóval leszívja, vagy kezével kifejti, míg az emlő teljesen kiürül. Ha a esecsemő egyik emlőt rövid idő alatt kiüríti és még nyilvánvalóan éhes, akkor természetes, hogy minden szoptatáshoz mindkét emlőt kell használni, az emlők kezelésére nézve fent mondottak pontos betartása mellett.

Mest már tehát megvolt a szopás, mehet a kicsi aludni. Menne is, ha nem zavarná meg minden szopás után egy kellemetlenség, t. i., amit az anya emlőjéről leveszi és elhelyezi nyugvóhelyén, azonnal hány; egyszer sokat, máskor kevesebbet, egyszer turósan, máskor folyékonyan jön vissza a tej a gyomrából. Tényleg csak visszajön, nem kell a kicsinek hozzá nagyon erőlködni, mert gyomorszája még gyenge ahhoz, hogy jól elzáródva ellenállhasson az emésztéssel járó gyomormozgások nyomásának. Hozzájárul még, hogy egészséges esecsemő mohó szopása közben sok levegőt nyel le, ez a levegő szintén feszíti gyomrocskáját és a vízszintesen fekvő apróság gyenge gyomorszájánál elhelyezkedő tejet kiszorítja vissza a szájba. Hogy lehet ezen segíteni?

Most aztán fordul a kocka, éppen az előbb megszólított Mácsi néni fog okos tanácssal szolgálni. Mácsi néni t. i., — ki nyugalmazott természetű tanárnő — visszajött, mert rövid látogatása alatt nem jutott hozzá, hogy valami nagyon érdekes dolgot elmesélhetett volna egyik barátjának leányáról, már pedig addig nem alhatik nyugodtan, míg a kitűnő pletykaanyagot nem továbbítja. Lelkének terhén könnyítve aztán sor kerül az ő okos tanácsára. Rögön a szopás után a csecsemőt pólyástól függőleges helyzetben tartatja (fejével felfelé!) néhány percig. A gyomorszáj most felfelé kerül, ugyanítt gyűl össze a tejénél könnyebb fajsúlyánál fogva a szopás alatt lenyelt levegő is, és most már a gyomormozgások következtében ki-kinyíló gyomorszájon át a levegő fog kikerülni, a tej pedig bennmarad.

Kedves Hölgyeim! Miután a most lefolytatott családi tanácskozásban mindenkinek olyan szerepet juttattunk, hogy részint okosan cselekedett, részint okos tanácsokat adott, nem tartanám helyesnek, hogy a család megszokott butordarabja, a házi orvos megsértődjék, nyújtsunk neki is alkalmat, hogy egyszer ő is szólhasson okosat, adjuk az ő szájába annak ismertetését, hogy milyen időközökben és mennyit szopjon a kicsi? Az egyes szopásokat legalább három órai és legfeljebb négy órai időköz válassza el egymástól: hogy miért ennyi, annak valamelyik előző cikkemben már igyekeztem magyarázatát adni, mentse nek fel az alól, hogy most ismétlésekbe bocsátkoztam. Ami a csecsemő normális növekedéséhez szükséges anyatej mennyiségére vonatkozik, az 24 órai időtartamban átlagosan a testsúly egyheted, egynolcad része, ezt a mennyiséget a kis baba nem egyenlő részletekben kebelezi be, reggel mindig legtöbbet szopik, a többi napszakokban kevesebbet. Maga a szükséges anyatej-mennyiség is egyénileg változó, egyik csecsemőnek több anyatejre, a másiknak kevesebbre van szüksége, mert a táplálék kihasználása minden kis babánál más és más. Egyik apróság már túltáplált lehet anyai anyatej mellett, amennyi egy másik csecsemő minimális fejlődését nem biztosítja. Hogy egy kis baba elegendő mértékben táplálkozik-e, azt az összes fejlődési tényezők harmoniájából állapíthatjuk meg: ha a kis apróság minden 3—4 órában 15—20 percig jóízűen szopik, a szopási időközöket nyugodtan átallassa, ébredésekor jókedvű, amellettsúlyja rendszeren gyarapszik és husa kemény, feszes, rugalmas, akkor ez a csecsemő biztosan elegendőt szopik, biztosan egészséges, aki örömeire szolgál környezetének, büszkesége az érte fáradozó édesanyjának.

Appassionata

— Regény —

Irta: Szabó Mária

XVIII.

László ingerülten fordult hátra:

— Nem találom!

Márta még egyszer megsimogatta a gyermeket s a vak férfi mögé lépett újra.

— Mit keres? Segíthetek?

— Ugy sincs itt, már mindenütt végignéztem. A Dsungel könyvét kerestem volna. Kisfiú koromban az volt a kedvenc könyvem, néha még most is előveszem és olyan jó, hogy a képekről megérezem: ez Kaa, az óriáskigyó, ez Maugli, ez a farkasok gyűlése...

— Hogyan lehet azt megérezni?

— Egyszer egy unatkozó, esős délután piros ceruzával körülhúztam a képeket, jó erősen, úgy, hogy a másik oldalon kidomborodott minden vonal. Akkor még nem volt mellettem a tanárom, hogy eltilthasson az ilyen vandalizmustól, de most nem sajnálom, hogy miért is tettem így sok kedves, illusztrált könyvemmel. Hiszen, ha végig simogatom a lapokat, meglevnednek a képek, körém gyűlnek az állatok, meg Maugli és újra elmondják a történetüket.

Márta meghatottan nézett rá.

— És ezt a könyvet akarta Pistának odaadni?

— A maga testvérének akartam odaadni.

Most újra itt volt a meleg, összeöszönző hangulat. Márta a felzokogást parancsolta vissza, — és László várákozva állt, mintha most mindent megmondott volna, és már csak a választ kérné. De Pista megúnta a hallgatást és nyafogva állt fel a székből.

— Mutasd meg te az aranyhalakat!

Márta összerendezte, a vakember arca megvonaglott. Es a lány látta, hogy elkinozza a gyermek folytonos zavarása. Szinte könyörögve mentegetőzött:

— Kicsit talán el is kényeztettem én ezt a gyermeket. De pici kora óta velem van s ezért szokta meg, hogy folyton vele foglalkozom.

A kertből dadus közeledett a lépcső felé, nagy halom virágzó gallyat ölelt magához. Pista udvariasan az ajtóhoz szaladt és kinyitotta előtte. Az öregasszony vissza akart húzódni, de László észrevette:

— Ki jött?

— Én hoztam a virágokat.

— Tedd le dadus valahova, aztán mesélj valamit, unatkozik ez a szegény kisfiú.

Pista segítette lerakni a virágokat. Gyöngéden halmozta a nagyfürtű orgonákat és az aranyvirágokat külön csoportokba. De a mese szó mintha megütötte volna. Felkapta a fejét.

— Nekem nem mese kell! Én az aranyhalakat akarom már látni!

László szomorúan fordult Mártához:

— Hát menjünk és mutassuk meg.

Dadus lopva nézte őket. Mártát most látta először és megremegett a szája az elérékenyüléstől. Sietve fogta meg a gyermek kezét.

— Majd elviszem én a kisúrfit a szökőkúthoz. Jöjjön vellem, jöjjön!

A minden változatosságnak örülő gyermek boldogan szökdécselt ki az öregasszonnyal.

Márta a lerakott virágokhoz lépett.

— Én meg vízbe rakom a virágokat. Kár volna, ha meghervadnának, — olyan üdék, olyan illatosak most! De hol talállok vizet?

És tanácstalanul nézett végig az ajtókon.

László hálásan sietett az egyik ajtóhoz. Menés közben beszélt vissza, ki a másik szobából is:

— Erre szerettem volna kérni! Hogy rendezze el a virágokat... Milyen öröm lesz napokig magam mellett érezni gyöngédségének és jóságának bizonyítékát.

FORDÍTOTT VILÁG!

A modern nő: Mi, maga megsértette az uramat...?!

(P. Simmel rajza a „Berliner Illustrierte Zeitung“-ban.)

Márta gépiesen huzgálta le a szákról a felesleges leveleket, a szeme bámulva követte Lászlót. A férfi egy nagy kancsóval jött vissza, tétovázás nélkül tartott feléje.

— Elég lesz ennyi víz?

— Nem tudom. Nagyok a vázák.

— Először a kandallóra tegyünk.

Kitapogatva a japán vázákat, az egyikbe beledugta az ujját és óvatosan töltötte tele vízzel.

— Így, ez rendben van.

Márta leeresztette a kezét. Az orgonagaly lehullott a földre. Csodálkozás tolt az ajkára:

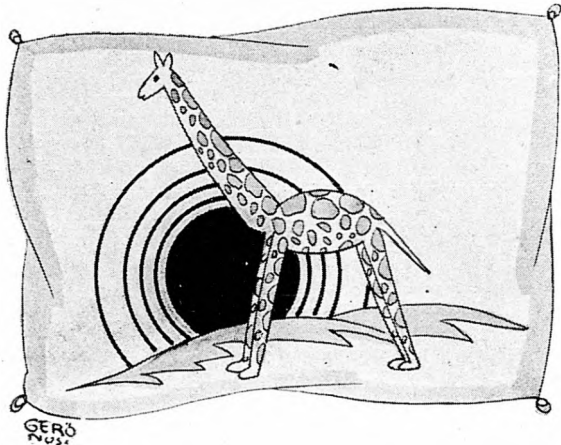
— Igazán bámulatosan ügyes! Itthon senki sem sejt-hetné, hogy... hogy...

— Hogy nem látok?

Jókedvűen nyevett a férfi.

— Itthon én nem is vagyok vak, — itt minden nekem engedelmeskedik, az emberek, a butorok, az utak is... Itt nem állnak elélem ismeretlen, gátló akadályok.

— Mikor az autó megállt és megláttam magát fedetlen fővel, mosolygó arccal, kislíusán, belefájt a szíembe, annyira megsajnáltam azt a másik Szécsi Lászlót, aki olyan szomorú és dacos volt a hangversenyen.

Házilag is elkészíthető diványpárna.

60 cm széles, 40 cm magas, világoszürke filc alap. A zsiráf sárga barna foltokkal, a nap vörös, a köröket feketével hímézhetjük. A talaj világoszöld és a kivágott alakok szendvickummal az alapra felragasztandók.

A férfi letette a kancsót.

— De csak a kezdetén. Mert a végén már nem voltam dacos, sem szomorú... És mit gondol, ki ez az új ember, ez a másik Szécsi László?

Közelebb lépett a leányhoz és megfogta az újra virágot tartó kezét. A leány elpirult, a szíve bomlottul kezdett verni, de mozdulni nem mert. A vakember szívében felszabadult a hetek óta felhalmozódott mondani való.

— Ez a maga gyermeke, Márta! Maga lépett be az életembe, mint a napfény és virágokat fakasztott a szívembe. Mondja, érz-e, hogy a maga teremtménye vagyok? Hogy magáról álmodom örök éjszakámban gyönyörű, színes álmokat, hogy minden gondolatom maga körül fonódik és az érzéseim körülölelik. És magáért még jó és gyönyörű is tudok már lenni másokhoz!

Márta lassan simította végig a férfi lehajtott fejét. Olyan csodálatosan könnyen találta meg ezt a mozdulatot és olyan csodálatosan természetesen vált le a gyöngédség az ajkáról:

— Édes kisfiam!

A vakember karja megvonaglott. Vad szenvedéllyel ölelte magához a lányt. Elfűlő, mély hangon búgta:

— A tied... Örökre a tied... ha akarsz, ha megtartasz, ha el nem dobsz...

Lehunyt pillái alól könny szivárgott, de ajka mohón kereste a lány száját. A leány félénken hajlott hátra a csókja elől.

A vakember eleresztette a karjából, hogy szinte elzuhant. Kiegyenesedett és keserűre torzult az arca, tágra nyitott szeme ijesztő gyorsasággal imbolygott.

— Bocsásson meg, igaz van, hogy ettől visszaborzad. Hiszen én csak egy nyomorék vagyok.

A dohányzósarokba támolgott. Lerogyott az alacsony pamlagra és az asztalra borult. Válla remegett. Feltörő zokogással sirt a vakember.

Márta mekövültlen állt. Hiszen nem, nem akarta bántani és László csak azt akarta, amire ő már hetek óta vágyott. Megölelte és meg akarta csókolni. Milyen boldogságosnak képzelte ezt a percet! S mégis úgy viselkedett, hogy László azt hiszi, megiszonyodott tőle... Oh...

Szétépte a leányos szemérem beburkoló fátylát. Ledobta az összetört virágokat és odarohant a vak férfifej. Letérdelpt melléje és gyöngéden emelte fel a szép fejét. Odaadó lelke ott reszketett előtte.

— László... édes László, ne, ne haragudj! Én csak ostoba voltam... megijedtem. Hiszen én is... én is...

És felkínálkozásában is félénken nyújtotta feléje az ajkát, mintha ezt látnia kellene. Hajolt közelebb, egyre közelebb, míg üde, tiszta szája megérintette a vakember vonalóg ajkát.

László felhördült, mint egy párjára talált szabad, büszke állat. Ujra feltörő szenvedélyes vadsággal ragadta magához, úgy, térdelve ölelte és hátrahajtott fejét forró, kiméletlen csókokkal borította el, hogy a lány a felébresztett vér féktelenségében csaknem eszméletét veszítette.

Lassan tértek magukhoz a gyötrelmesen forró csókok kábulatából. A férfinek most ért a tudatáig, hogy a lány még térdel előtte. Szelíden ölelte fel és gyöngéden ültette le. Most szégyelte a hevességét, — nem, nem kellett volna ilyen brutálisan, ilyen esztelenül megmutatnia a benne égő vágyakozást. Hiszen ez a lány érintetlen. Nem csak testileg, lelkileg is az. Ezt igazán érezte a reszkető odaadásából, a felkínált és mégis ügyetlen csókjaiból. Megsajnálta, hogy térdelt előtte, mint egy rabszolga, — ő, a mindent ajándékozó, dús kincsű királynő!

Végigsimított a lüktető halántékán, remegve nyult a lány keze után és dadogva hitetlenkedett:

— Hát... hát igazán az enyém akarsz lenni? Velem maradsz? Nem iszonyodsz a vakságomtól?

Márta a vállára hajtotta a fejét. S ez a mozdulat az Appassionata hangjaival fonta körül őket. Halkan lehetett a lány, mintha félne megzavarni a titkos zene hangjait:

— A tied vagyok... Visszajövök, ha akarod, és... és te nem vagy vak, László! Te látsz! Többet, szebbet látsz, mint más!

A férfi feljajdult. Szíve torzult az arca.

— Erről most ne beszélj! Vak vagyok, még csak most lettem ezerszeresen világtalan! Hiszen nem láthatom a szépségedet! Mások szavai után kell elképzelnem az arcodat! Oh, csak egyetlen percre szeretnék látni, hogy tudhassam, milyen vagy, hogy azután örökre téged láthassalak!

Az Appassionata akkordjai egyre ott zúgtak körülötük. S Márta egyre világosabban értette az erceiben száguldó szenvedély szavát. Mégis le tudta küzdeni a kísértést, hogy a férfi keblére vesse magát s belefűllassa a keserűségét a vad csókok önkívületébe. Suttogva vigasztalta:

— Egyszer már megnéztél, édes! Nézz meg hát újra. Olyan tökéletesen el tudtál képzelni, talán mintázni tudnál... Nézz meg, László!

Felemelte a férfi kezét s ujját az arcára simította. A vakember remegő ujjai lassan siklottak végig a kigyúlt, gyönyörű arcon. Finom, puha bőre alatt érezte a felzaklatott vér lüktetését. Még elkínzottabbá vált az arca:

— Minden vonalat érzek, és mégis... Oh, jaj nekem!

— László, édes László, miért gyötrődsz ennyire?

Tehetetlenül, vergődő szívvel nézte a férfit és a segítenivágyás ott élt a szemében. A vakember egyre szenvedőbben ismételte:

— Mint szobor, tökéletes vagy az elképzelésben,

mint kép, olyan bizonytalan, olyan gyötrelmes! Ugy hiányoznak nekem a színeid!

— László, a színek az indulatokkal, igen, még a közérzéssel is változnak. Te, a művészlátású ember tudhatod legjobban, mennyire... S te mindig hozzá tudod képzelni a vonalakhoz a szint is. Te legjobban!

Kissé megnyugodott a vakember és hálásan csókolta meg a lány szép kezét.

— Igaz. És mégis, a bőr rendes színe... azok a meleg, finom árnyalatok... Ez hiányzik nekem a képedből, édes!

Márta hozzásimult. A mélységes, odaadó szerelem minden mozdulatát végtelen természetessé, asszonyossá lágyította.

— Gondolj el egy tökéletes színt, amilyen neked legjobban tetszik és képzelj úgy el. Akkor olyan is vagyok. Neked mindig olyan.

A vakember felszisszent, mint akit elriasztó gondolat csip meg. Eltolta magától a lányt. Elalattott gyanakodása éberen ugrott talpra:

— Hát nem olyan vagy?

Márta nem érezte meg, hogy szakadék nyílt a nagy tömör boldogságában. Nevetve válaszolt:

— Én nem tudhatom, milyennek szeretnél. Azt csak te tudhatod... És ez a fontos.

Megsimogatta a férfi gyöttrődő homlokát.

— Ne kinozd a lelked ilyenekkel, László! Látnod, én csupa ujjongás vagyok. Soha nem törődtem az úgynevezett szépséggel, de most, — most háláéneket zeng érette a szívem. Hiszen a természet ezzel a véletlen és érdemtelen ajándékkal tette lehetővé, hogy megszeressen az egyetlen ember, akinek a szeretetére vágyakoztam...

Megrettent és elszomorodott, most ismerte fel először, hogy boldogságának elérése véletlenség volt, hogy talán az elvesztése is lehetséges. Kezébe rejtette szép, lelkes arcát.

— Mi lett volna velem, ha szabálytalan az arcom, s szegény szívem mégis ezzel a mérhetetlen melegséggel vonzódtott volna hozzád? Te nem szerettél volna meg, ha csúnya vagyok!

A vakember undorodva rázkódott meg:

— Nem... Nem tudtalak volna szeretni...

Szégyenkezett a kitöréért és újra magához vont a lány fejét.

— Ezért el ne szomorodj, édes! Szép vagy, az anyém akarsz lenni — és... És tulajdonképpen én félhetnék, hogy gazságot követek el, mikor magamhoz akarlak kötni. Hiszen leláncollak a vak sorsához, egy sok tekintetben számkivetett élethez. De én, — én valahogy még ezzel sem törődöm.

Márta rásimitotta arcát a férfi keskeny kezére.

— Mert tudod, hogy az én szeretetemet ez halálra sebezne. Mert tudod, hogy az életem a tied s nem szabad gondolkodnod, elfogadhatod-e, vagy nem. Hiszen a tied, még ha eldobod is!

A vakember belecsókolt az illatos könnyű hajába. Hát a te szereteted más, mint az anyém?

A lány szemében szomorúság lappangott.

— Attól félek, hogy más...

(Folyt. köv.)

A HAMLETTI EMBER

Lehet az ember új?

Új ember ajkán zenghet régi ének?

Lehet a lélek

Új kiadása önnön-életének?

Lehet a lélek új?

Mikor félholtra emésztett a bánat,

Kinőhet szárnya

Legett lelkünk főnix-madarának?

Lehet az ember új?

Bukott remények üszkeire rogyván,

Születhet daccal

Merész, új ember az ó ember romján?

Lehet a lélek új?

Vak völgyből új hit bérceire mászva

Minden Lázárnak

Lehet egy bimbós életreenczánza.

Lehet a lélek új?

Fáraót hegymászó poshadt völgybe érve

Felszállhat egyszer

Új vágjak, álmok új Sion-hegyére?

Lehet az ember új?

Ha mély sebéből a tört visszarántja,

A szent bosszura

Lesz még haragja, lendülete, bárdja?

Lehet a lélek új?

A lámpás, mit az árbóc orma hordott

S vihar kioltott,

Kigyúl s lesz még utasa, ki boldog?

Lehet az ember új?

Ha holló károg, nagy, sötét seregnyi

Egy szív fölött: Kár!

Te megtiport szív, tudsz-e még szeretni?

Lehet az ember új?

Te csonk, te kérdést jajgató szív, hallga!

Felel a törvény,

Mely tört lombon az új rügycet kihajtja.

Lehet az ember új?

Újjá-születhet égő szenvedésben.

Tűzálló lélek

Pirossá izzik, el nem olvad mégsem!

Lehet az ember új?

Kérdezhet százszor a hamletti ember.

Én neki százszor

Válaszolok egy krisztusi igennel.

Madai Gyula.

Tudom, hogy eszedbe jutok babám...

Előadási jog fenntartva

Szövegét írta: ILNICZKY LÁSZLÓ

Zenéjét szerzettte: VÉRTES HENRIK.

Tempo di Tango.

ÉNEK.

A-mi-kor a vá-ros
Majdha jó a tím-bós

ZONGORA.

f *sfz* *p dolce*

pi - hen, Nyug - ta - lan az ar - va szi - vem. Kö - rül vesz sok é - des em - lék, —
ta - vasz Szi - vemben új vá - gyat fa - kaszt. Ta - lan még a ré - gi le - szek, —

mf *p*

Is - te - nem de bol - dog le - het - nek. — Kár hogy ez a uyar nem ö - rök, —
Va - la - ki - nek ró - zsa't vi - he - tek. — Majd ha ma - dár da - lol ' a - fán, —

f *p*

Kár hogy a virág le - hullt. Ar - va szívem ősz - sze tö - rött — Nekünk már be - al - ko
Lesz más ka - ca - gó ba - bám. De mi - kor az es - te le - száll, — Szívem csak te hoz - zád

Copyright 1927 by Nádor Kálmán, Budapest.
All performing rights strictly reserved.

Modernül felszerelt
klimatikus gyógyhely,
vérszegény- és ideges
gyermek részére.
rendszeres iskolai oktatás.

Dr. Révész Gyermekszanatórium

Budapest, Zúgliget-
I., Remete-út 18. sz.
(81-es villamos végállomásánál.)
Tel.: Aut. 640-96, 641-33

REFRAIN

p-f *mf*

nyült. jár Tu-dom,hogye-szed -be ju-tok ba-bam. Ha leszáll a Dunán az ej.

p-f *mf*

Akönyvis le hull sze-med-bol ta-lan. Ha e-lő-vesz a szen-ve dély

p *f*

Cso-dás volt e bus re-gény. De faj a szi-ve-m sze-gény.

p *f* *sf*

Tu-dom,hogye-szed -be ju-tok ba-bam. Ha leszáll a Du-nan az ej

p *f* *sf*

D. S.

FŰZŐ ÉS MÉGSEM FŰZŐ VILÁGMÁRKA!

OLCSÓ, ELEGÁNS, KÉNYELMES.
ARANYÉREMMEL KITŰNTETVE.

KÉRJEN INGYEN ÁRJEGYZÉKET!

TELEFON:
J. 366-05

GERŐ BUDAPEST,
KIRÁLY-U. 69
A KIRÁLY SZÍNHÁZNÁL

Komédia

Kedves Barátom!

Egyik szépasszony-ismerősöm, akivel hat óra hosszat együtt utaztam Debrecentől Budapestig, a könnyekig megkacagtatótt avval a históriával, amit az alább következőkben mondok el, mert sem tégedet, sem olvasóid nagy táborát nem akarom megfosztani a manapság oly ritkán kínálkozó élvezettől, attól, hogy jóízűen nevéssen. Így szól a történet:

A rendes szerdaesti bridge-parti, amelynek öt asszony volt a tagja (mert egy pójtjátékosról mindig gondoskodni kellett), éppen meg akart alakulni, mikor Hedvig megkérdezte:

— Na és Karolin?... Hol van Karolin?...

— Hát nem tudod? — felelte Irma. — Megoperálták!

— Rettenetes!... Azt a kis gyöngye teremtetést?... És sikerült?

— Nagyszerűen. Tegnap meglátogattam. Nagyon kimerült szegényke az altatás meg a vérvesztés miatt. És az idegei nem a legjobbak.

— És biztosan sok látogatója van, — jegyezte meg Hedvig. — Hát én holnap kimegyek hozzá és megmondom mindenkinek a szanatóriumban, hogy ne engedjenek hozzá látogatókat. Magamról tudom, hogy megviseli a sok vizitelés az embert. A beteget nem szabad izgatni.

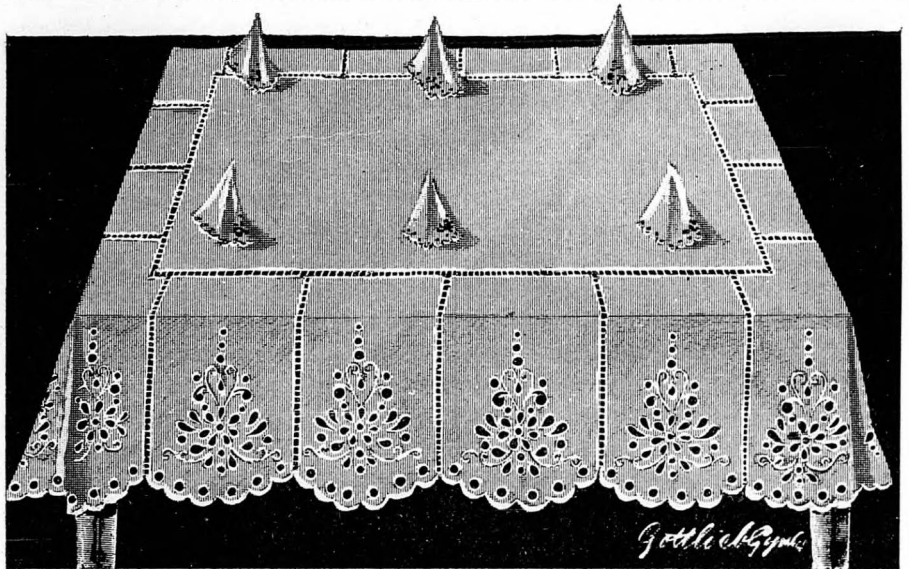
Az asszonyok helyeselték, aztán mindenki bement a maga kártyáját, de meglehetősen vontatottan, kedvetlenül folyt a játék. Egyre Karolin esetére tért vissza a beszélgetés. Hogy milyen kimerült, hogy nehéz ájulásai vannak, hogy kimélni kell... és megfogadták, hogy csak egy percre kukkantanak be a betegszobába, nehogy felizgassák a hosszú látogatással és a sok beszéddel. Hedvig erősködött a legjobban...

— Majd én... holnap korán délelőtt kimegyek és Karolinnak is megmagyarázom a dolgot. A saját érdekében... hogy mielőbb felgyógyuljon. Mert a beteget nem szabad izgatni.

Másnap megjelent Hedvig a szanatóriumban. Alig tudta visszatartani a könnyeit, mikor legdrágább barátóját a hófehér ágyon sápadt arccal, vértelen ajakkal feküdni látta. A nagybeteg bágyadtan nyujtotta lesóványodott kezét. Hedvig egy csomó gyöngyvirágot tett a paplanra, majd remegő hangon szólalt meg:

— Édes, drága kis Karolinkám... bocsáss meg, hogy eddig nem jöttem ki hozzád, de képzelj csak. Tegnap estig nem tudtam semmit, pedig az Irma megtelefonálhatta volna, hiszen tudod, én otthonülök vagyok, de nem telefonált a haszontalan és mondhatnám: véletlenül tudtam meg, hogy beteg vagy, hogy hirtelen meg kellett operálni és egészen odavoltam a meglepetéstől és a szomorúságtól, de most már nyugodtabb vagyok, mert látom, hogy szerencsésen sikerült a műtét és biztos, hogy néhány nap múlva kutyabajod, mert tudod, ez így szokott lenni, az ember azt hiszi, hogy nem tudja elviselni, pedig elviseli, ilyen a természet, csak az a fontos, édes szivecském, hogy ne nyugatlandokj, ne gondoldj semmire, csak arra, hogy meg akarsz gyógyulni, az akarat mindennél fontosabb, autoszugesztióval dolgozzál, ha másképp nem megy, meglátod, az fölér egy jó professzorral. Csak arra vigyázz, hogy ne terheld meg a fejeckédet, hiszen most nincs úgy táplálva a szervezet, mint mikor egészséges vagy és keve-

sebb vér van a fejben, azért hamarabb is elfáradsz, ha gondolkodol vagy ha figyelsz és ép ezért mondtam tegnap az asszonyoknak bridge közben, hogy direkt elsőnek jövök ki hozzád és nagyon rábeszéllek, hogy ne engedd meg a hosszú látogatásokat, már a személyzetnek is szóltam, a kezelőorvosodnak is telefonáltam, aki különben jó ismerősöm, mert tudod, sokat udvarolt a Tercsi tantimnak, ennek a kedves, szőke asszonynak, no nem egészen szőke, Hennával festi a haját, de olyan jól áll neki, direkt tizenöt évvel fiatalítja meg, már magam is gondoltam rá, hogy hennáztatom a hajam, de a Viki azt mondja, kár lenne a szép barna színért, biztosan rozsdavörös lesz, szóval csak azt akarom a lelkedre kötni, hogy ne erőltessd meg az agyacskádat, semmi másnak ne szenteld a figyelmet, csak a saját egészségednek, ez most a legelső és utasíts el mindenkit, aki itt ül a nyakadon és órák hosszat mindenféle ostobaságokat fecseg össze, mert mit érdekelnek most téged az élet apró csacsiságai, na nem igaz, szívem, mikor itt fekszel felvágott gyomorral és viaszfehéren, persze, intelligencia kell ezt felfogni és alkalmazkodni; de hát azért fizeti az urad a drága szanatóriumot, hogy szigorúan tiltsák el az ilyen érzéketlen és tapintatlan látogatókat és igazán örülök, hogy itt van az

Zsurasztalterítő. Gottlieb Gyula iparművész modellje.

ápolónőd, legalább megmondom neki is, hogy ezt a beteg érdeke kívánja így, a beteget nem szabad izgatni mindenféle külső témával, szigorúan csak magával foglalkozzon, mert még egy megoperált oroszlán se bírja ki azt a rengeteg látogatást a sivatagban, hát még egy ilyen finom, tőrekeny teremtetés, mint te, édes Karolinkám, akárcsak magamat látnám, mikor a házasságunk második évében beteg lettem, tudod, éppen Taorminában voltam az urammal és az új kreppszorsettet akartam fölvenni a hotel-szobában, mikor belém nyilallott és még ezer szerencse, hogy az uram türethetően beszél olaszul, mert meg tudta értetni a doktorral, hogy egy gyermekkori betegségem újult ki, de hál' Isten hamar kihevertem, amit annak tulajdonított Pesten a professzor, hogy az idegeim jól ki voltak valsalva, nem úgy, mint nálad, drága szivecském, akit a társaság kellős közepéből hoztak ide a szanatóriumba, ahol visszanyered az egészségedet ne félj, csak fogadd meg, amit mondtam és ne engedd magadhoz látogatókat, akik teleszélnek a fejedet és felizgatnak, mert praxisból tudom, hogy a beteget kimélni kell és én is megyek már... de nini, te a 33-as szobában fekszel... érdekes... ebben a szobában, ebben az ágyban halt meg három hónappal ezelőtt a Berta néni...

Karolin feje lehanyatlott a magasra polcolt párnáról. Elájult. Az ápolónő rohant az orvosért.

Hedvig részvétellel nézett szenvedő barátnőjére s miközben zsebkendőjével törölgette a szemét, lábujjhegyen kiment a szobából. A folyosón várta a fejleményeket.

Az orvosnak öt pernyi munkájába telt, míg a beteg eszméletre térítette. Mikor kijött, Hedvig odalépett hozzá:

— Ugy-e, nincs komolyabb baj, doktor úr? — aggodalmaskodott.

— Nincs, kérem. A betegek nagyon legyöngültek az idegei.

— Én is ezt mondom mindig, — csattant fel Hedvig. — Az idegei, az idegei... És akkor jön ez a sok látogató és felizgatja a beteget. Rémes, igazán rémes! A beteget nem szabad izgatni!

...Eddig volt és — nem volt mese. Mert megtörtént. Okuljon belőle, akit illet.

Szeretettel köszönt kész hived

Eugenius.

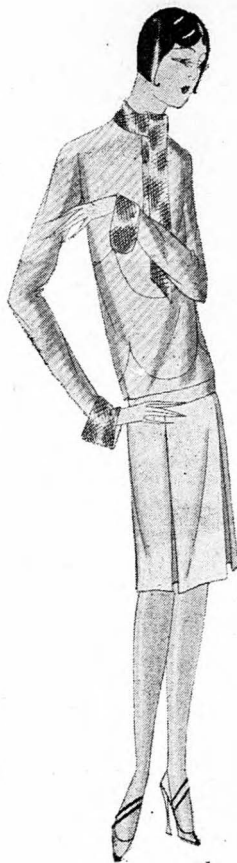
Az egyleti dáma

Irta: ifj. Gonda Béla

Vannak, kik fölüenyés gúnyval emlegetik őket. Pedig nincs igazuk. Éppen a minap olvastam: a múlt év őszétől most június elsejéig a budapesti úriasszonyok különféle célú utcai gyűjtéseinek eredménye mintegy 800.000 pengő, tehát tízmilliárd korona. Hatalmas összeg, legyen érte áldott az a sok, aki adta s a sok „egyleti dáma“, akik gyűjtötték. Ez a nagy szám úgy cseng, bűg a fülünkbe, mint a szép, mély harangzúgás, míg a gúnyos kritika, csak aféle kínos mellékzörej. Akinek nem tetszik, hogy hölgyeink az utcán gyűjtenek s hogy közülük sokan mindenféle szociális és karitatív célú egyesületek gyűléseire járnak, — találjon ki valami okosabbat, célravezetőbbet.

Itt csakugyan a cél szentesíti az eszközt, ha tehát a jótékony százezer pengőket, részben összetáncolni, összetombolázni, avagy zsúrtársaságban az utcai piros ernyők alatt összegyűlve s ott elszórakozgatva lehet csak összeszedni, akkor ezt a módot is el kell fogadni, sőt meg kell köszönni. Sőt, szembe kell szállni az olyan felszínes, könynyelmű általánosítással, mely az ilyfajta jótékonyásokat a nők hiúságának és szereplési vágyának rovására írja. — S ha valaki egy pillanatra, ezeknek a „hiúság“ emlegetőinek — „feltéve, de meg nem engedve“, — igazat is adna, annak nyomban szembeszöszhetjük azt, hogyha a női hiúságból szabad a nagy női divatkirályoknak, a Paquineknek, a Worthoknak, a Drécolloknak és kisebb-nagyobb epigonjaiknak évente millió pengőket keresni, — miért ne legyen szabad ugyancsak e hiúság révén, a nyomor enyhítésére és vele a bűnözés csökkentésére százezreket összegyűjteni; — ami elvégre mégis csak nemesebb dolog, mint a különben is dúsgazdag Paquinok zsebeinek továbbtöme.

Igaz ugyan és ezt tárgyilagosan el kell ismerni, hogy a társadalmi életben találkoznak néha olyan „egyleti dámmal“ is, kiknek működése jóformán arra szorítkozik, hogy a mindenféle jótékonyági gyűléseken megjelennek s az azokról szóló hírlapi tudósításokba a nevüket bevétetik, ellenben egy garast sem adnak. De ezek a csendben valóban jótékonykodóknál s a jótékony adományok felhajtásában közreműködőknél jóval kevesebben vannak. Fontos szerepet töltenek be az olyan előkelő közéleti asszonyok, kik egy-egy ilyen jótékony akció élén állanak, esetleg csak azzal, hogy a nevüket odakölesözzik. Az ilyenek szerepe kívánatos, sőt rendszerint nélkülözhetetlen, mert hiába, — a név és rang fényének mégis csak nagy a vonzóereje. Sokan örülnek, ha az ilyen előkelő dámmakkal, — egy-egy ilyen jótékony gyűlésen vagy gyűjtésen egy társaságban lehetnek, velük beszélhetnek s e kellemes együttlétet fejében leadják a maguk drága obulusaikat. Ilyenkor az ilyen adakozókat bizonyos fensőbbégi érzés fogja el, hogy mért, azt itt nem részlete-

zem, csak idézem báró Eötvös József idevágó böles mondását: „a legjobb ember sem emlékezik vissza oly időre, mikor mások segedelmére szorult s a legszívtelenebb is, mikor jót tesz, megelégedéssel élvezi felsőbbességét.“ — S ne felejtjük el, hogy adni, adakozni általában sokkal fel-emelőbb érzés, mint — elfogadni a jótéteményt. — Aki igazán, valóban, szívből ad, annak az bizony sokszor sokkal nagyobb örömet okoz, mint annak, aki kapja.

A felsőbb tízezer előkelő egyleti dámainak szerepe tehát tulajdonképpen magvető munka s ez így is volt mindig. A Pompadour márkinék, a Stael asszonyok gyűjtő sátrai körül a leggazdagabb adakozók tolongtak, sőt, mint feljegyzik, 1786-ban Mme Vilette pompás kastélyában és parkjában falusi kis leányok százain segít és neveli és műveli őket. Avagy, hogy néhány régebbi magyar főúri példát is mondjak, a XIX. század elején József nádor második felesége, Hermina anhalti hercegnő (róla nevezték el a mai Hermina utat) alapítja az „első jöttévi asszonyi egyesületet“ s halála után a nádor harmadik felesége, Dorothea hercegnő ezt nagy szociális intézménnyé fejleszti. S hogy, csak így kapásból, egyéb szociális és úttörő nagyasszonyokat is említsek: Brunswick Teréz grófnő alapítja 1824-ben az első óvodát (angyalkertet) s 1836-ban, a Nemzeti Kaszinóba összehívva a tehetősebb polgárasszonyokat, (íme, ez az első eset, hogy a magyar polgárnő a mágnásdammakkal egy társaságba került, tehát ez tulajdonképpen a mai egyleti demokratikus rendszer őse) — a közreműködésükkel megalapítja a „Kiseddóvókat terjesztő Egyesületet“, — majd később özv. Damjanich Jánosné alapít árvaházat és sok más előkelő dáma leánynevelő-intézeteket. S tegyük hozzá a Brunswick Teréziák idejében egybekült magyar karok és rendek, szóval a férfiak végnélküli deklamáló ülésin egy hang sem esik szociális és karitatív problémákról. E korban és e sorban egyedüliek és elsők a nők, kiknek figyelme e kérdések felé fordul, sőt,ők már alkotnak

is. Az ötvenes évek elején pedig már egész Európában, főképpen pedig Párisban, Berlinben, Drezdában, Münchenben, Bécsben, sőt lassankint Budapesten is, a nők korábbi irodalmi szalonjainak vitái a szociális kérdések megoldásának eszmekörével bővülnek. Uri szalontársaságok százaiban folynak szerte gyűjtések szegények számára s az előkelő mágnásosztály ebbe szükségszerűen bevonja a polgári elemet is s így a köztük korábban felmeredett válaszfalak immár csak könnyen félrebillenthető finom függönyön finomulnak és simulnak, vagyis a jótékonyág jegyében, az egyes társadalmi osztályok kölesönös egymásmegismerése és becsülése fakad. S mindebben a nők vezetnek, ők törlik meg előítéletes uraikat is. Vagyis, a társadalmi élet demokratizálódása első lépéseit a jótékonyág jegyében a nők, az asszonyok támogató karjai segítségével tette meg. Ők tanítják meg az első lépésekre — akár csak a gyermekeiket — a szociális akciót s a „jár a baba jár” bájos és fenséges gondolatát ők adják a szociális akcióknak.

A lényege az egyleti dámák áldásos szerepének az, hogy segítenek a társadalom vállaira áthárítani, tehát önmagukra és társaságaikra átvenni sok olyan emberbaráti és kulturális feladatot, amiket az állam, részben pénzügyi nehézségek, részben bürokratikus szervezete folytán nem tud megfelelően megoldani. Ebben a nemes női munkában ma Amerika és Anglia vezetnek, ahol összesen *hétmillió* nő áll e célok szolgálatában s ezek a derék asszonyok és leányok nemcsak egyesületileg megszervezetten, hanem erre a célra megfelelő iskolákban előzetesen kiképezve, teljesítik gyönyörű hivatásukat. Tudományos előadások ezrei tanítják, nevelik őket arra, hogy a nyomor ellen a legfőbb harci eszköz nemcsak a pénzbeli segítség, hanem méginkább a munkaalkalom nyújtása. *Ők jól tudják, hogy a nyomor bűnt fakaszt, tehát nyomorakciójuk egyszersmind a bűn megelőzésére s vele a bűnösök számának csökkentésére vezet.* Különösen fontos ez a fiatalokú büntözőknél, kiket a becsületlen életbe igyekeznek ezek az amerikai és angol egyleti dámák átmenteni.

A jótékony nők munkája tehát elsősorban társadalmi építőmunka, másodsorban pedig — a szociális, vagyis társadalmi egyesület megalapozásának és megőrzésének nemes munkája. Okos fej, meleg szerető szív kell hozzá és sok megértés és sok átértés.

S most szinte idekíváncozik, amit egy régi szép könyvben olvastam: — „ha a Mars-bolygóról az ott lakók, ide a földre néznek, onnan minden földi jó szívet fénylő csillagnak látnak.” — Tegyük hozzá: minél több magyar nő szív fordul a nyomor felé, annál szebb, annál tündöklőbb lesz ez a csillagos ég s gondoljunk rá, hogy viszont az a sok csillag, ami a mennyboltról mifelénk ragyog, talán sok jó szívnek messze más bolygóról felénk sugárzó meleg köszöntése.....

Lázár a kapu előtt

*Minden legenda köztünk él, mozog:
meglestem egyszer édes Szent Ferencet,
hogy prédikált barmoknak. S egy lelcenct
Erzsébet rühtől tisztára mosott...*

*— Estélyre hívtak az előkelők.
Az uccán gögös, tornyos ősi ház állt,
ott láttam a görbén gubbasztó Lázárt.
Ehes volt s dalolt a kapu előtt.*

*Fent vigan folyt a híres lakoma,
kínáltak borral, étellel rogyásig,
de én hallgattam, dalol-e a másik,
míg szól a hír s ujjong az adoma.*

*... Egyszer csak minden nóta clahadt:
kutyák kergették kint a síró Lázárt,
fent megremegtek a szívek s a vázák
s egy titkos pók szótt barna szalakat...*

Mécs László

Szerelem három országon át

— Regény —

Írta: Csermely Gyula

XXX.

Történet egy viszonzott csókról

Bakunin Anna nagyon izgatottan várta az eredményt, kap-e választ Szentpétervárról és milyent, de három nap is elmúlt, és mi sem jött. — Hja, Szentpétervár messze van — vélte Jóka — és különben is olyan most a helyzet, hogy a magünsürgönyökre azt mondják: — ez ráér. Mert hivatali sürgöny a kelleténél is több van; most a diplomácia ül a drótokon, Ancsu.

Negyednap jött sürgöny a kastélyba, de Sebestyén úrnak jött, nem Annának. A honvédelmi miniszter sürgönyzött: — Ha csak teheted, látogass meg, de nyomban; ha nem jöhetnél, én megyek le... értesíts!

Sebestyén úr nem sokat habozott. Autójába ült és még ugyanaznap délután Pesten volt.

A honvédelmi miniszter a legnagyobb örömmel fogadta.

— Köszönöm, barátom, igen hálás vagyok neked, hogy fáradtál.

Semmiség, kérlek. Az a sétakocsizás a kuriámtól idáig... Miről van szó? ez a fontos.

— Arról van szó kérlek, hogy Oroszországgal is föltétlenül háborunk lesz.

— Sajnos, minden gyerek is láthatja. De mennyiben tartozik ez én reám? Se diplomata, se katona nem vagyok; Domanky földbirtokos vagyok.

— Nagyon is rád tartozik, barátom. Legfelsőbb körökben nagyon szívesen vennék, ha kérnéd reaktiváltatásodat mint tábornok.

— Gondoltam, hogy körülbelül ez lesz, de még nem szólok egy szót sem, mert azt hiszem, még nem mondottál el mindent.

— Ugy van, kedves barátom, úgy van. Reaktiválás alatt nem azt értem, hogy csak egy hadosztályt akarnának rád bízni, hanem azonnal egy hadtestet és később mindenestre többet is kapsz.

— Ha kollízióba nem kerülök valami császári főherceggel, versteht sich.

A honvédelmi miniszter nyelt egyet.

— Most hagyjuk ezt, kérlek, — mondta. — Jelenthetem, hogy kéred az altábornagygyá való újbóli kinevezésed?

— Még nem, kedves miniszter barátom. Előbb mond meg, ha nem titok, hogy ki fogja a hadműveleteket vezetni?

— Oly jól tudod, mint magam, hát mit kérdezed? Névleg Ulrich Filemon főherceg, de tényleg... itt a miniszter egy kis szünetet vett.

— ... De tényleg... no csak ki vele bátran.

— Tényleg gróf Waldkirchener Willibald.

Sebestyén úr jóízűen nevetett. — Csak azért kérdeztem — mondta — hogy alkalmam legyen egy megjegyzést tenni Tudod-e, mit jelent, ez a név: gróf Waldkirchener Willibald tábornagyszernagy, a vezérkar főnöke? Száz százalékkal több emberáldozatot jelent és tetejébe egy gyászos végű háborút.

— Ugyan, ugyan.

— Dehogyan is ugyan, ugyan. Elfelejtetted már Versecet?... De az még semmi. Én ösmerem a gróf úr egész felvonulási plánját és minden tervét?... — Honnan ösmered, hogy lehetett?... — Ne izgulj, megmondom, mert nem tették kötelességemmé a diszkrétciót. Gróf Willibald terveinek egy példányát a német nagy vezérkar is megkapta és Graetz-Bieberfeld uralkodó hercege, kinek vendége voltam a télen, véleményemet kérte a tervekről.

— És mi volt a véleményem a tervekről?

— Spártai rövidséggel feleletem. Azt mondtam: Fenség, zum Hinausschmeissen, s erre az uralkodó herceg nagyon helyeselt. Berlinben szinte megijedtek, — mondta hogy a monarchia hadereje ilyen kezekben van.

A honvédelmi miniszter megint nyelt egyet.

— Ők csak megijedtek — folytatta Domonky — de nekem, kedves öregem, nemcsak káromkodni, de könnyezni való kedvem is jött. Hát be van annak zsindelevéze a feje, annak a Willibaldnak, az osztráknak, a grófnak? Mondd, hódítani akarunk, anektálni Oroszországnak egyrészt; vagy csak védekezni a kolosszus ellen? Ugye, csupán csak védekezni, más semmi. Védekezni, de úgy, hogy minimális saját áldozataink mellett felmorzsoljuk az orosz, aki támadni fog. Ez a gondolat pedig kötelezővé teszi, hogy Galiciát a Kárpátokig őrítsük ki és félmillió emberünk megmarad. Ehelyett ez a Willibald, ez a gróf úr, támadó hadjáratot tervezett. Az eredménye egy rettenetes fiasco és a vége a támadásoknak is az lesz, de már csak félmillió emberéletnek az árán, hogy a Kárpátokban kell védekeznünk. Az az átkozott és buta osztrák szisztéma ez, mely a kérszóló sikereknél tovább nem lát.

A honvédelmi miniszter sóhajtott.

— Nos, akceptálhatom a hadtestet, mond magad? És legvégül kérdezem, — fejezte be Domonky Sebestyén — vállalhatok-e parancsnokságot egy olyan gróf Willibald úr alatt, ki Verseenél még négy hadosztályt sem tudott vezetni? Nem a monarchia egész haderejét, de egy brigádöt sem bízni arra a jó úrra.

— No de mégis — próbálkozott a miniszter.

— Egy akkora tehetség, mint te vagy... nem kár lenne, ha parlagon heverne?

Tőlem kérdezed ezt, barátom? Azaz, hogy precízebben fejezem ki magamat, tőlem kérdeztetik ezt te általad a bizonyos legmagasabb körök? Attól a sok magyar tábornoktól nem kérdezik, aki ugyanez a kiváló tehetség s akit a megcsontosodott buta osztrák szellem nyugdíjba küldött csak azért, mert magyar volt? Hadosztályig még csak valahogy felengedték őket, de már hadtestig, kedves öregem, egyet sem. Adja Isten, hogy ne legyen igazam, de a háború meg fogja mutatni, mily irtóztató bűn volt ez a rendszer. Mind született hadvezér az a töméntelen cseh, morva és osztrák, kikkel teletömte ez a rendszer az armádiát?

— Eszerint hát, — mondta a miniszter — csak hiába fáradsz fel Pestre.

— No, nem egészen. — nevetett fel Domonky. — Megyek, hogy protekciót kérjek a belügyi kollegádtól, ha már itt vagyok.

— Te... valamit kérni?! No ne tréfálj.

— Nem tréfálok, öreg. Van egy vendégünk most odahaza Domonkán, egy oroszországi úrilány, a néhai nagy Bakunin tanár leánya. Most hazafelé igyekszik, de attól tartok, hogy mire elmehet, már nem is fog mehetni, mert időközben már Oroszországgal is háberünk lesz. Ezért azt akarom kérni hogy semmiféle intézkedést vele ne tegyenek; ne internálják s a többi, hanem hagyják őt mi nálunk... minden garanciát elvállalok érte.

— Ne is fáradozzál, barátom. Nyugodt lehetsz, elintézem ezt a kollegámnál magam is.

Mire Sebestyén úr egy köszönőmmele távozott és ahogy lefelé haladt a miniszterium lépcsőin egy gondolat foglalkoztatta az elméjét. — Ahogy én is ösmertem őket. — mormolta — azokat a bizonyos legmagasabb köröket hát nem maguktól jutott eszükbe az én háberős reaktiváltatásom, az bizonyos. Ez eskis a Willibald úr eszméje volt, hogy alkalma legyen egy feladatot rám bízni, egy kivihetetlen, lehetetlen dolgot, hogy így vehessen elégtételt Verseeért.

... Vagy öt napi várakozás után végre megérkezett a szentpétervári sürgöny. — Intézkedtem — olvasta Anna. — Azonnal utaztál Bécsbe, ott Szigintól megkapod az útlevelet. Bahjanszkij Tatyana grófnő.

Jóka is elolvasta a sürgönyt és nagyon elszomorodott a tartalmán... tehát mégis. Az Annától való elválás órája könyörtelenül és kitolhatatlanul itt van!

S nemesak magáért sajnált a szíve, de bátyjáért, Gedeonért is megfájdult. A mozgás-ítás lázától szinte égett minden katona az országban és Gedeonnak egy pihenni való perce se volt; haza sem nézett már majdnem egy hét óta, mert akárhányszor még éjszaka is dolgozott... és most

utazzék e Anna, az édes kis Ancsuka, ahogy ő hívja és még bucsút se vehessenek egymástól?

Soha! Ezt nem veszi a lelkére. S míg Anna a menetrendeket nézte, ő felesengette a nagydomonki központot: — a honvédlaktanyát kérem, a zászlóaljparancsnokságot... sürgős.

Pillanat alatt megvolt a kapcsolás:

— Te vagy ott, Gidám... itt Jóka.

— Csókollak, édesem. Parancsolsz?

— Most kivételesen parancsolok, Gidám. Ma délután feltétlenül jöjj haza... egy szomorú hír vár rád.

— Ne tréfálj, Jókám, Mi az?

— Ancsunak haza kell utazni. Lehet hogy már a holnapi nap folyamán...

— ... Véglegesen elmegy? — reszketett ki a kagylóból a kérdés. — Lehetetlen, Jóka; azaz, mond el hamar, kérlek, mi történt?

— Nem lehet azt telefonon... csak személyesen lehet; nos, várhatunk?

— Este hat órakor otthon leszek... pá kis hugám.

— Hát Ancsuka? — kérdezte Gedeon, mikor Jóka este hatkor a kastély udvarán elébe jött?

— Lent maradt a parkba. — felelte Jóka.

— Beszéltem kell vele. Miért akar elmenni... a háberű?

— Nem a háború, Gida, hanem ez itt. Ez a hírlapi közlemény, olvasd.

Gedeon csak végigfutott a sorokon és azt mondta Jókának, kísérje le a kertbe Annához. — Marasztalni akarom. — így szólt, és csupa szív, csupa bensőség volt a hangja.

— Ugy-e, Gida, — jegyezte meg Jóka és örömmel elegy szomorúság szólt a szavából, — ugy-e, Gida, te kérni akard Annát, hogy maradjon itt minálunk, maradjon itt tenálad... egy életen át.

— Ugy van, kiesi Jókám. Szeretem Annát és meg is akarom néki mondani, hogy szeretem.

— Ülünk le egy kissé — mondta Jóka és egy lócára mutatott. — Így, Gedeon, folytatta lágyan — elő kell hogy készítlesek arra az engem is megszorított tényre...

— ... Hogy Anna úgy szeretted Cirillt hogy még a halotról sem bir lemondani... erre-e?

— Nem, bátyám. Hogy Ancsuka szíve a tiéd, azt ő maga vallotta meg nekem; a tiéd az már attól fogva, hogy ő meglátott. De kijelentette előttem azt is, hogy az élő Nisopol Cirillnek még visszaadhatta volna a jeggyűrűt, de a halottnak nem magyarázhat meg semmit tehát feloldozást sem kérhet a halottól.

Gedeon hallgatott, de arcának átszellemültsége mutatott, mint gondolkozik, mint vélekedik Annáról.

— Tudom, — fejezte be Jóka, — hogy csak azért nem nyilatkoztál neki eddig, mert magad is tekintettel voltál a halottra és ha közbe nem jön a háború, még vártál volna a nyilatkozáttal akár télíg is. De mert félek, hogy csak fokozod a fájaldalmát, ha megtudja, hogy a magadénak kéred...

— Nem, Jókám, én nem félek, menjünk. Anna nem Kodolányi Magda. Ez utóbbinak megmondani, hogy szeretem: fejethajtás és gyengeség lett volna; de Annának megmondanom — és ha tudom is, hogy esetleg hiába teszem — Annának ezt megmondanom: boldogság. Gyere velem, kis hugám, te is.

Ebljebb mentek a parkba. Egy olajfa tövében kerti asztal volt székekkel: itt találta meg Annát, nagyon szomorú volt. De bánatán is keresztül derült egy mosolygás, ahogy megpillantotta a férfi alakját és égszínké szeme nyomban olyan lett, mint napsütéses esőben két ibolya.

Jóka is leült, Gedeon is; ez utóbbi szembe ült Annával. — Nézz, kiesi Ancsunak, — kezdte és melengett kezei közt az Annáét — mi mindnyájan szeretjük magácskát, Jóka és a szüleim is szeretik, sőt nagyon is szeretik, mondhatom, de legeslegjobban én szeretem magát, Anesu. De én nemesak úgy, mint a többi, ahogy jó lelkek megszeretnek egy jó lelket, hanem úgyis mint férfi, úgy szeretem magát. (Folytatjuk)

Színházi bemutatók

Tüzek az éjszakában

Egy szindarab, amely több, mint szindarab. Történelmi levegő árad belőle, amely forrón csapja meg lázas arcunkat, vonagló szívünket. Mint egy rémes sikoly, amely a kriptá födelét nyitogatja. Történik 1920-ban, az elszáktított magyar terület egy városkájában, amely a bitorló idegen zsarnokságát nyögi. Hősei: vidéki színészek, ripacsok. A hősök hőse: a részeges sugó. Hajdan tragikus színész, most meghasonlott, vérző szívű, halálra szánt, izzótt szegény magyar. Minden második szava ez: „röhögési ingerem van, hahaha!“ És a közönség zokog.

Ez a dráma a magyar katasztrófa, a nemzeti irreudenta drámája. De ezen túl: a világon elszórt minden elnyomottak drámája. Azoké, akiknek „hátán házuk, kebelén kenyerük.“ Akik alól akkor rántják ki a gyékényt, akiknek feje fölött akkor gyullad ki a tető, amikor azt hiszik, hogy életük és vagyonkájuk teljes biztonságban van. Ez a dráma a rabló békeszerződésekkel megnyomorítottak, a hajszoltak, a kitagadottak, a koldusbotra adottak tragédiája. De ez a dráma egyben a lelki gazdagok, a szellemi Krözusok himnusza.

Megdobbanna a szívünk, zihálna a mellünk, verejtek gyöngyözne a halántékunkon, ha Fidsi-szigeti színészek játszanak, akiknek nemzetét tirannus tiporja. Földes drámája emberi sorsá bontja fel a nemzet sorsát. De az egyéni sorsokból egy szörnyű vád harsog ki, korbácsosa sodródva, amely végighasít az igazságtalanság pogány papjainak hátán. A trianoni vérebenek. Tíz év óta várja a magyarság ennek a drámának megszületését. Végre megszületett! Ez a szindarab élni fog, amíg a magyarság szét-daraboltna vonaglik négy tájon. Ez a szindarab élni fog, amíg emberi nyomorúság van, és diadalmas önzés van, amíg elbukott igazság van és tobzódó kegyetlenség van. Ez a szindarab maga az igazságszolgáltatás. Költői és isteni igazságszolgáltatás.

Akik szerepelnek a drámában: színészek. Akik játszószák a darabot: színészek. De mindenik színész, az is, aki néma szerepet játszik, érzi, hogy ő most nem színész. Valamikor apostolnak hívták a vándorszínészt, a „pálcás“ színészt. Ezt a rangot varrta föl Földes Imre az éhező. A román-eseh uralom alatt szenvedő színész rongyos kabátjára. Ilyen medáliát még nem kapott színész. Ezt a darabot nem lehet, nem szabad kritizálni. Nem az agyával, a hidegen latolható értelemmel, hanem a szívével hallgatja az ember. Nem, nem lehet kritizálni. Csak együtt szenvedni és remélni, zokogni és imádkozni a színészekkel. Minden felvonás: egy lezárt dráma, és a három együtt: apothoeozis és szimbolum.

Földes Imre, a szinpadnak ez a mindig irodalmi tónusu mestere megalkotta élete „chef d'oeuvre“-jét. A magyar lelket pedig meggazdagította és a magyar akarást megacélozta. Földes Imre egymaga sok-sok az irodalomra kártékony ember bűnét tette jóvá. Vezekelt helyettük és gyónt helyettük. És mi áldozunk neki szívünk hevülésével és vérünk zakatoló ritmusával.

Az Új Színház új rezsimjének bemutatója volt e dráma. Áhítatos közönség templomi esőndje fogadta, de felvonások végén úgy szakadt fel a tapsorkán, mint ahogy tavaszi jégzajlaskor robajlik a Duna árja. Feledhetetlen, megindító, boldog és boldogító siker. Az előadás tökéletes, Harsányi Rezső, mint sugó, klasszikus. Justh Gyula, a hősszerelmes, Bánóczy Dezső, a tábornok, Lengyel Vilmos, a rendőrfőnök, Bazsaly, a szinigazgató, Keleti, a szinpaditűzoltó, Gonda József a színész, Kaszab Anna és Orsolya Erzsé, a színésznők és az összes szereplők kivétel nélkül csupa lelkeség, odaadás, erő és érték. Budapest és az ország zarándokolni fog e darabhoz.

Bölcsődal

Nem ezt vártuk a tehetséges és nagyon ügyes Fodor Lászlótól. Nem ezt, a parfümmel szagtalanított dézsaromantikát, ezt a kassza-raportra és amerikai exportra való sanditást, ezt a háromszoros „happy end“-et: valamennyi him- és nőnemű szereplő összehorolását. Fodor Lászlót másra, többre kötelezi a kivételes szinpadismerete és írói hivatottsága. Aki ilyen okos szemmel tudja észrevenni, hogy mi kell a nemzetközi színházhajáró, felületes szórakozást kereső publikumnak, az észre kell, hogy vegye az élet mélyebben rejlő témáit, titokzatos összefüggéseit, amelyekből a művész keze a szépet és a nemeset, a gyönyörködtetve oktatás, az oktatva gyönyörködtetés módszerével ragadja ki. Fodor László „Bölcsődal“-a egészen a felszínen maradt. Alakjai bábszerűek, a cselekménynek nincsenek belső indítékai, mindent a véletlenre bíz a szerző, persze jól kiemelve azokat a hatásos fordulatokat, amelyekből a szinpadit véletlen szövődik. Csakhogy az életben nem így van. Ez épp a bökkenő s ezért nincs életszaga Fodor László meséjének, amely a szeretőt tartó egyetemi tanár küszöbére tett csecsemőn keresztül a telefonon oda-rendelt ápolónőbe való hirtelen belehabarodásig, a kokott-nak épp oly váratlan megtéréséig és a mosónő-anya ki-házasításáig vezet. Közben ravaszul megtűzdelve minden-féle hájjal kenegető, szivdöglesztő epizódokkal.

Határozottan bosszantó és elkésérítő dolog látni, hogyan tévelyedik el egy ilyen vérbeli szinműíró a hatás-vadászat rengetegében. Hogyan ejt el logikai fonalat, lélektant, józanságot, valószínűséget, csak azért, hogy egy-egy szinpadit effektussal tapsot csikarjon ki a könnyű faj-súlyu közönségből. Maga a téma: a talált gyermek és mindaz, ami az ilyen ártatlan csecsemő gondozásából folyik, nagyon régi és veszedelmes ponnyvaizú. Tudunkkal egyetemi tanárok nem azért nőülnek meg, mert Szilvesz-ter éjszakáján egy mosónő a küszöbükre rakja törvény-telen gyermekét és nem ezen az úton ismerkednek meg azzal a leánnyal, akibe — changez-passez! — halálosan beleszeretnek. Tudunkkal az egyetemi tanárségeket, akik elszántan agglégények akarnak maradni, nem a pro-fesszoruk által megúnt kokott kalauzolja a tiszta szerelem és a házasság révébe. Két olyan élethamisítás ez, amelyen egyszerűen felborul a Fodor-féle vigjáték morálja és egy-úttal az egész drámai szerkezet. Maga az író is, aki nagy-on tisztában van az erkölcsi törvényekkel és az élethe-tőségekkel, tudja és érzi ezt, s hogy elterelje a figyel-met, ötletekkel zsonglőrösködik, kiagyalt aforizmak színes pántlikáját huzigálja ki a szereplők szájából, sokszor a jóizlés rovására is. A „szeressük a gyermeket“ örve alatt zúgváéházba való erotikus viccekkel szórakoztatja azt a kevés embert, akinek gymra van az ilyesmihez.

Sajnáljuk a nagytehetségű és sokra hivatott író, hogy a művészet útjáról a courthsmahleri hazug romantika és a kabaré-tónus letéritette. Kárpótlást csak a jelenetek mesteri pergetése, egy-két mellékfigura szerencsés meg-látása és az a kitünően megrajolt szerep nyújt, amelyben Varsányi Irén, mint mosónő, az ő hasonlithatatlan művé-szetét csillogtatta. Göth Sándor egy huszárezredes alakjáb-an mulattatóan jellegzetes volt. Zombory Mercedes, a Vigszinház fiatal naivája (inkább: szendéje) kellemes for-mát mutat és fejlődésképesnek látszik. Az s betű helyes kiejtését és a szinpadit kacagást azonban sürgősen meg kell tanulnia. Törzs Jenő, Rajnai Gábor, Mály Gerő és Somlai Artur hibátlan. A Vigszinház rendezése ezuttal is föltél-len elismerésre méltó.

Ügyelő.

Nagyon kérjük kedves előfizetőinket,
ne adják kölcsön lapunkat olvasásra.

Társaságból

Halló... Csókolom a kezét... Hallotta már, kérem szépen, a szegény pesti ember esetét? A pesti ember végkép elkeseredett amiatt, hogy folyton nehezebbé vált a megélhetése és elhatározta, hogy lemond az életéről. Beugrott a Dunába, de kihúzták. Felakasztotta magát, de levágták. Mérget ivott, kímesták a gyomrát. Agyon akarta magát löni. Nem jól talált. Végös elkeseredésében lefeküdt a gázcsap alá és azt kinyitotta, de nem vette észre, hogy a szoba egyik ablakán az üveg teljesen be van törve és így a gáz sem ölte meg. Egy hétre rá azonban prezentálták neki a gázszámlát és midőn annak összegét meglátta — nyomban megütötte szegényt a guta.

Halló... Nem maradok adós társasági hírekkel sem. Gróf Szapáry Frigyes és családja az ősz egyrészét Abonyban tölti. — Gróf Orsich Péter, valamint Hadik András gróf a Semmeringben tartózkodnak. — Gróf Lützwow Henrik Olaszországba utazott, jelenleg Flórenzből tartózkodik. — A Frigyes főhercegék által rendezett szalonkavadászatot részt vettek: Albrecht királyi herceg, a Hohenlohe hercegi pár, Croy herceg és Salm hercegnő. — A hercegprimás őmenenciája dr. Hevey Gyula zugligeti lelkész kinevezte helynöki titkárrá. — A Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság Gergelyffy Gábor író tagjai sorába avatta. — Olaf norvég trónörökös eljegyezte Martha svéd hercegnőt, a belga trónörökös felesége testvérét. — Máthé Annuskát a múlt héten vezette oltárhoz a krisztinavárosi plébánia templomban dr. Dóczy Lajos. — Özv. Czmarkó Antalné és gróf Gatteburg Frigyes házasságot kötöttek. — Csernetits Katókat Nagyabajomból eljegyezte Kramarits Dénes Kaposvárról. Kalmár Hedvig Szentendre és ludrovi és moysfalvi Moys Miklós Budapest, jegyesek.

Halló... Egyik kedves előfizetőnk küldte be a következő anekdotát. A feleség és férj beszélgetnek:

Feleség: Olvasom, lelkem, hogy még mindig vannak olyan emberfajok, akik eladják feleségüket. Mondd, drágám, meg tudnád te ezt tenni?

Férj: Nem, édes szívem, én téged ingyen adnálak...

A Gróf Teleki Sándorné védnöksége alatt álló Urinők Munkáit Értékesítő Társaság december 13-án nyitja meg karácsonyi kiállítását. A kiállítás munkáikkal résztvenni szándékozó hiányok minden kedden és csütörtökön d. u. 4—5 óra között (Béla-u. 4. II. em.) jelentkezhetnek.

Az olasz király Réti István festőművésznek az Országos Képzőművészeti Főiskola ezidei rektorának, Vaszary János festőművésznek, a Képzőművészeti Főiskola tanárának és dr. Haász Aladár miniszteri osztálytanácsosnak az olasz koronarend parancsnoki keresztjét adományozta.

Halló... Két gyászetről értesültem. Özv. Viczián Andorné szül. Kiss Ilona, Szolnokon, életének 66-ik évében elhunyt. — Gönczöl Bandika, dr. Gönczöl Menyhért és neje szül. Tuba Erzsébet gyereke két éves korában angyaltársaihoz visszatért.

Szatmár, Nagykároly, Nagybánya és Felsőbánya városok menekültjei és elszakadottjai november hó 24-én és 25-én Budapesten irredenta napot és találkozót rendeznek. November 24-én, szombaton este a Szent Gellért-szálló márványtermében műsoros est lesz. Másnap, 25-én, vasárnap délelőtt, a vármegyeháza termében gyűlést tartanak. A rendezőség felkéri a résztvenni óhajtókat, hogy eziránti szándékukat akár dr. Szlavkovszky Kálmán titkárnál (Vár, Belügyminisztérium), akár Kórodi-Katona János volt nemzetgyűlési képviselőnél (IV., Kaplony-u. 7.) jelentsék.

Kohn és Schwarz a kávéházban beszélgetnek. Kohn azzal dicsékszik, hogy ő milyen gazdag. Hogy neki van 24 személyre abrosza és szalvétája, ezenkívül 24 személyre

evőeszköze és tányérja és nem hiányzik neki 24 személyre szükséges boros és pálinkakészlete.

— Ez mind semmi, — mondja fitymálva Schwarz. — Nekem van 100 személyre dugóhúzó.

Mult héten tartotta Murgács Kálmán, a népszerű és közkedvelt dalköltő és zeneszerző, egyetlen magyar nátaestjét. A műsor keretében előadott magyar dalaival frapáns sikert aratott. Az estély védnökei voltak: herceg Lichtenstein Alfréd, gróf Apponyi Károly és lovag Reich Oszkár járási főszolgabíró. Megnyitót tartott: Dr. Koncz János, záróbeszédet: Grelinger József főjegyző.

A Protestáns Bál rendezőbizottság 1929. január 19-én tartja a pesti Vigadó összes termeiben hatvanadik bálját. Ezenkívül a rendezőbizottság november hó 23-án és december 7-én a Bristol-szálló összes termeiben ösmékedési teát rendez. Meghívók a Bálirodában (IV., Királyi Pál-u. 9. félem.) írásban igényelhetők.

— Mama, jelest kaptam a dolgozatomra, — ujságolta Mórícka. — Az volt feladva, hogy soroljunk fel mentől több női keresztnévet és az egész osztályban én tudtam a legtöbbet.

— Igazán nagyszerű, de mondd, édes fiam, honnan tudtál annyi nevet?

— Tudod, anyukám, leírtam mindazoknak a cselédeknek a nevét, akik ebben az esztendőben nálunk szolgáltak.

Halló... Hangverseny hireim: Geyer Stefí hegedűestje november 25. — Bachmaninoff egyetlen zongoraestje november 29. — Békefi László konferanszestje december 1. — Ország Tivadar hegedűestje december 1. — Dirner Gusztáv nátaestje december 7. — A Magyar Női Vonósőgyes hangversenye december 15. — V. Babits Vilma ária- és dalestje Doctor Zsuzsi hegedűművésznő közreműködésével december 2.

Egy szegény ember a határon át akar csempészni egy zsák kávé. A vámőrök rajtaütnek és megkérdik, hogy mi van a zsákban. Mire a kisember azt feleli: nyuleledel.

Kibontják a zsákot és a vámőr megjegyzi: ez nyuleledel? Hiszen ezt nem eszi a nyul!

— Igazán? Nem rossz! — csóválta a fejét a kisember. — Hát ha nem eszi, akkor éhen fog döglenni.

Kezét csókolom.

Keresztretjvény

Lapunk folyó évi október hó elsejei számában megjelent „Halottaknapja” című keresztretjvényt 1823 előfizetőnk fejtette meg helyesen. Sorsolás útján az alább felsorolt előfizetők részesültek jutalomban:

I. jutalomdíj: Heilig Harisnyaház (Budapest, VII., Kazinczy-u. 7.) ajándéka, egy pár selyemharisnya, nyerte: Császár Béláné, Budapest.

II. jutalomdíj: Heilig Harisnyaház (Budapest, VII., Kazinczy-u. 7.) ajándéka, egy pár selyemharisnya, nyerte: Reszné Bocskay Mária, Rákóczi-falva.

III. jutalomdíj: Egy biedermeier stílusban előnyomatott milió, nyerte: Czégényi Istvánné, Gyula.

IV. jutalomdíj: Egy ovális milió előnyomatva, nyerte: b. Péntek Pálné, Ács.

V. jutalomdíj: Murgács Kálmán zeneköltő autogramjával ellátott nótáskönyv és egy kg. Hóvirág-mosópor, nyerte: Fodor Károlyné, jegyző neje. Simontornya.

VI. jutalomdíj: Bagdy István költeményei, egy kg. Hóvirág-mosópor, nyerte: vitéz Dombay Miklósné, Belezna.

VII. jutalomdíj: Két magyar dal kottája és egy kg. Hóvirág-mosópor, nyerte: Dr. Gally Gézané, Békésesaba.

A jutalomdíjakat egyidejűleg elküldtük.

BRITANNIA SZÁLLÓ

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 39. SZ.

Elsőrendű családi szálló minden modern kényelemmel. Kitűnő konyha. Külön diétás konyha orosz felügyelettel.

Az 1928. évi svábhegyi autóverseny

Közli: *Balló Alfréd* okl. gépészmérnök

E kiváló sportesemény előkelő és impozáns közönség jelenlétében, nagy érdeklődés közepette zajlott le. Ott láttuk a célnál, a Svábhegy magaslatán, a magyar sportvilág előkelőségeit, a kormányzóval az élén. Az előkező közönség, elegáns toillettek, vetélkedtek a lövészversenyek közönségével. Egy pillanatra újra láttuk a margitszigeti autószeplésverseny publikumát és az autókat, az impozáns autóparkban, amely egy hatalmas rétet töltött be a Svábhegy oldalán. A verőfényes nap elfelejtette velünk, hogy az idén később rendezték a versenyt, mint az előző években Ellenben annál több szerencsével, ami az időjárásról illette. Ugyanis az útépités miatt, a versenypálya nem készült el idejére és innét magyarázható az egyhónapos eltolódás. A pálya, jelenleg Magyarország egyik legjobb hegyiútja lett. Néhány veszélyes kanyarodót szakszerűen kiépítettek, ily módon azonban a pálya megrövidült. Épp ezért, az ideai versenyereményeket nem szabad összehasonlítani a valyiakkal.

Hatalmas küzdelem folyt le a magyar automobil-bajnokságért. E verseny a Steyerék és Bugattik erejének összemérése volt. Az idén a Bugattik kerekedtek felül. Ugyanis a legjobb időt gróf Zichy Tivadar érte el 2'3 literes Bugatti versenykocsijával. Az előző versenyeken Steyr úgyszólván uralta sorozatos győzelmeivel a svábhegyi pályát. Ugyanis Delmár Walter, a legkiválóbb magyar Steyr vezető, évekig tartotta a bajnokságot. Most az érdeklődés közepébe került, vajjon az 1928-iki bajnokságot is elnyeri-e? Hogy ez az idén nem sikerült, az nemcsak annak tudható be, hogy kocsija nem volt elég gyors, a kompressoros Bugattikkal szemben, hanem annak is, hogy kocsija bal-kormányos szokatlan volt részére. A fiatal magyar versenyző gróf Zichy gyönyörű menést produkált, kanyarodókat nagyszerű stílussal vette és így gyors és stabil kocsijával, pompás stílusával, megérdemelt győzelmet aratott. Bár a magyar automobil bajnokság majdnem veszélyben forgott a favorit osztrák Stuck miatt, aki épp vad vezetésének köszönhetette, hogy kocsija, az utolsó kanyarban teljesen megfordult és csak jelentékeny idővesztéssel, mégis elég jó idővel (3 p. 59'18 mp.) jutott a célba. Motorkerékpárok legjobb idejét az osztrák Gayer futotta Chater-Lea gépevel (3 p. 26,62 mp.) és így elvitte az ideai motorkerékpár bajnokságot, a favorit Balázs László elől.

Nagyon szépen szerepeltek a nőversenyzők is. Kötünő időt futott, motorkerékpárok között, az előző versenyekből jól ismert, kiváló női motorkerékpáros, Linzbauer Kató, aki 250 ccm-es Méray motorkerékpárjával 4 p. és 41,68 mp.-et futott. Kár, hogy versenyen kívül ment és nem nevezett be a kategóriába. A túrakocsik 4 literes kategóriájában második lett Z. Rónay Endréné, aki ezúttal egy elegáns, francia márkájú túrakocsijával (Lorraine Dietrich), 4 p. 49,35 mp.-es időt produkált. Sportkocsik 5 literes kategóriájában még jobb időt ért el, Delmár Walterné, az ismert Steyr-vezető, akinek ideje kötünő volt: 4 p. 10'17 mp. Elnsiedel grófnő, aki a másfél literes sportkocsijában Bugatti kocsijával benevezett, sajnos, sürgönyileg lemondta a versenyt, úgy, hogy az idén a svábhegyi versenyen csak magyar versenyzők vettek részt, külföldi konkurrenciá nélkül.

Este a KMAC által a Hungáriában rendezett ünnepi banketten Szilágyi Tibor főtitkár felolvasta az ideai svábhegyi verseny eredményeit:

Hat győztese volt a versenynek:

Motorkerékpárok : Gayer Michael (Chater-Lea)	3 p 26,62 mp
Oldalkocsis kerékpárok : Urbach László (A.J.S.)	3 p 59,54 mp
Cyclecarok : Lantay Ede (Morgan)	5 p 09,05 mp
Túraautók : Wolfner László (Steyr)	3 p 47,21 mp
Sportkocsik : Szini János (Austro-Daimler)	3 p 33,81 mp
Versenyaútok : Zichy Tivadar gróf (Bugatti)	3 p 09,61 mp

A svábhegyi versenypálya amilyen kötünő a versenyzők részére, annyira nem megfelelő a nézők szempontjából. Főleg a legelőkelőbb helyen, a célnál, a pályából alig látni valamit. Maga a főhely is el van torlaszolva bokrokkal, amelyek erősen akadályozzák az áttekinthetőséget és közlekedést.

A rendezés sem volt tökéletesebb az idén, mint az előző években. A versenyzők, különösen a végfelé, túl nagy időközökben jöttek és akkor is egymást előzték. Az egyes várakozási idők túl unalmasak voltak és a nézők érdeklődését mélyen lerontották. Még jól jött a Megafon zenéje, amely a legújabb slágerekkel és változatos hangversennyel szórakoztatta a közönséget.

Midőn a legutolsó versenyző, Lichtenstein herceg, végigfutotta a pályát, a megafonon felharsant a Rákóczi induló, amelynek akkordjai mellett elindult az impozáns autópark lassan a város felé és ezzel lezajlott az 1928. évi legnagyobb magyar autóverseny.

Kézimunka

Rovatvezető: *Gottlieb Gyula* iparművész, kézimunkaspecialista, Budapest, IV., *Petőfi Sándor-utca 17.* Telefon: Aut. 811—26.

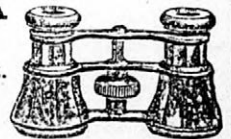
Diványpárna egyszerű háromszögletes madeira lyukakból összeállítva, finom batisztra előnyomtatva, 40/20 cm. méretben	1.— P
Szurt sablonja	1.— „
Készen himezve, selyemmel montirozva, pehelylyel töltve	60.— „
Filée vagy horgolt esipke, 70 szem szűcs, méterenként filée vagy horgolt kivitelben	28.— P
Nagyított rajza	3.— „
Díszterítő nyersselyemből, magashímzéssel és valódi flondre esipkebetéttel és venice-szerű richelieu gyümöles motívumokkal, selyem rojtval 160/160 méretben, teljesen készen	320.— P
Ugyanez egyszerű tuszorból	300.— „
Gömbölyű milieu 90/90 cm. méretben, angol-madeira és madeira hímzéssel, finom lenvászatra rajzolva	8.60 P
Ugyanez lenbatisztra rajzolva	12.— „
Ugyanez batisztsiffonra rajzolva	3.60 „
Hozott anyagra rajzolva	1.20 „
Teljesen készen vászonra himezve	40.— „
Teljesen készen lenbatisztra himezve	44.— „
Teljesen készen batisztra himezve	35.— „
Szurt sablonja	2.— „
Zsurasztalterítő finom lenvászorból, kevés madeira hímzéssel és kézi aszúrral 160/180 cm. méretben, 6 esemegével (30/30 cm.) előrajzolva	44.— P
Hozott anyagra előrajzolva	6.— „
Hozott anyagra himezve	50.— „
Teljesen készen, kézzel himezve, monogramozva és tisztítva	94.— „
Szurt sablonja	5.— „
Monogram selyemsálba, 10 cm. fehér magas hímzéssel és fekete kontúrral	9.— P
Crepe-de-chine sál 1/1 m. felazsurozva monogrammal	26.60 „
Monogram szurt sablonja	—60 „

CALDERONI és TSA

LÁTSZERÉSZEK

Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. sz.

Látésővek, szemüvegek, orrszoptatók.
Fényképezési készülékek és cikkek.
Barometerek, hőmérők

Mit főzzek?

November 21. Szerda: Zöldségleves, gombás borjuszélet, tojásos galuska-körítés, leveles vajás kifli izzel. — **Vacsora:** Kirántott borjuvelő, paraj, sajt, gyümölcs.

November 22. Csütörtök: Lencseleves piritott zsemlyével, friss hurka, kolbász sütte, párolt káposzta-körítés, palacsinta-metélt dió és mazsolával. — **Vacsora:** Borjubecsinált tarhonyával, gyümölcs.

November 23. Péntek: Halászlé, túrósdereje, gyümölcs. — **Vacsora:** Karfiol vajjal, töltött tojás tartárral, sajt, gyümölcs.

November 24. Szombat: Póré-leves, nyúlgerinc tejfel-lel sütte, burgonyapogácsa-körítés, csokoládé felfújt tejsatóval. — **Vacsora:** Libamáj és töpörtyü frissen sütte, burgonyapüré, cékla, gyümölcs.

November 25. Vasárnap: Barnaleves, tojás gombával töltve, kacsapecsénye, sült burgonya, zeller-saláta, francia torta. — **Vacsora:** Szardinia citrommal, hideg sült, ecetes uborka, sajt, apró sütemény, gyümölcs.

November 26. Hétfő: Karfiol-leves, párolt libamell, kelfőzelék, töpörtyüs pogácsa. — **Vacsora:** Töltött disznólab, párolt karotta, gyümölcs.

November 27. Kedd: Húsleves májgaluskával, főtt hús kapormártással, gombás rizs-körítés, almáslepény. — **Vacsora:** Savanyu tüdő gombóccal, gyümölcs.

November 28. Szerda: Julien-leves, nyúl fasirozva, lencsefőzelék, gesztenyével töltött kifli. — **Vacsora:** Paprikás csirke galuskával, gyümölcs.

November 29. Csütörtök: Borsópüreléves piritott zsemlyével, bőrös sertéskaraj egybesütve, káposzta, diós- és mákos patkó. — **Vacsora:** Nyelvsajt ecettel és hagymával, magyar sonka tormával, sajt, gyümölcs.

November 30. Péntek: Halikra-leves, apró hal egybesütve, karfiol-saláta, túrós- és almás rétes. — **Vacsora:** Vajaskenyér, hightojás, tejbe rizs csokoládéval, gyümölcs.

Egyszerű étlap

November 21. Szerda: Bableves kolbásszal, palacsinta-metélt dió és mazsolával. — **Vacsora:** Fejsajt cetet és hagymával, gyümölcs.

November 22. Csütörtök: Zöldségleves rizzsel, friss hurka, kolbász sütte párolt káposztával. — **Vacsora:** Tea, szardellás vaj, gyümölcs.

November 23. Péntek: Halikra-leves, túrós dereje. — **Vacsora:** Karfiol vajjal, tejbe rizs, gyümölcs.

November 24. Szombat: Póré-leves, nyúlgerinc tejfel-lel sütte, burgonya-körítés. — **Vacsora:** Kávé, vajaskenyér, gyümölcs.

November 25. Vasárnap: Borjucsont-leves, bőrös sertéscomb egybesütve, sült burgonya, zeller-saláta, gesztenye torta. — **Vacsora:** Hideg hús, ecetes uborka, gyümölcs.

November 26. Hétfő: Karfiol-leves, vagdalt pecsenye, kelfőzelék. — **Vacsora:** Tea, friss töpörtyü, gyümölcs.

November 27. Kedd: Húsleves májgaluskával, főtt hús, kapormártás, piritott darakörítés. — **Vacsora:** Gombás rizs, cékla, gyümölcs.

November 28. Szerda: Julien-leves, majoránnás metélt. — **Vacsora:** Borjupörkölt tarhonyával, gyümölcs.

November 29. Csütörtök: Borsópüreléves piritott zsemlyével, párolt libamell, káposzta. — **Vacsora:** Császárhús tormával, gyümölcs.

November 30. Péntek: Halikra-leves, túrós- és almás-rétes. — **Vacsora:** Apró hal egybesütve, karfiol-saláta, gyümölcs.

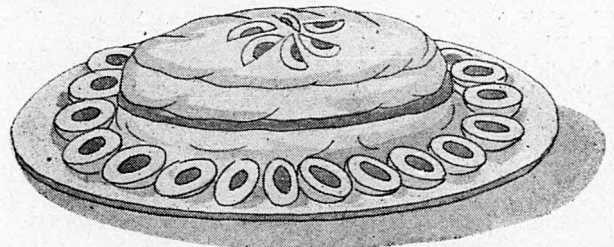

Háztartás

Habart leves. Borjucsontból zöldséggel, egy fél citrom héjával és levével, egy marék rizzsel levest főzünk. Tálalás előtt a zöldséget és rizst szitán áttörjük, két tojás-sárgáját egy deci tejfellet elhabarunk és egy kis kanál vajat hozzáadva a leveshez öntjük. Izlés szerint, citromlével savanyítjuk. Kockára vágott piritott zsemlyét adunk hozzá.

Rizzsel töltött csirke. A csirkét úgy vágjuk föl, hogy a bögyét hátul a nyakánál vesszük ki és az úgynevezett gondola-csontot elől a melléből kivesszük, besózzuk, és gombás, tejfölös, tojásos rizzsel megtöltve bevarrjuk és forró zsírban sütőben szép pirosra megsütjük, de nem szárítjuk ki.

Vesepecsenye. Szép vastag és teljesen letisztított vesepecsenyét besózzuk, kevés törött borssal behintjük, szalonnaszleteket kötözünk rá és folytonos öntözés mellett hirtelen kisütjük, hogy belül piros színe megmaradjon. Ha megsült, deszkára kivesszük, félig hűlni hagyjuk. Ezalatt leveles vajás tésztát készítünk a következőképpen: 25 deka lisztet, 25 deka vajat veszünk. A liszt egyharmadát a vajjal, kevés sóval széles késsel összevegyítjük és jégre tesszük, a kétharmadrész lisztet pedig 2 tojásárgájával, két kanál rummal, kevés sóval, egy fél evőkanálnyi vajjal és ugyanennyi vízzel, 2—3 kanál tejfellet elvegyítjük és gyenge rétestésztát készítünk. Jól kidolgozzuk, majd ellapítjuk, és a jégre tett vajat a közepére helyezük, a tésztát reá borítjuk, kisodorjuk és jégre tesszük. Tizenöt perc múlva ismét kisodorjuk és összehajtogatjuk, és újból jégre tesszük. Harmadszor kinyújtjuk olyan hosszúra és szélesre, mint amekkora a pecsenye. A húst a tésztára ráhelyezzük, fölül összehajtjuk és spárgával rákötözzük, így minden ráhajtás egy szeletet képez. Tojással megkenjük és megsütjük. Tálaláskor a spárga nyomán szeletekre vágjuk, de vigyázzunk, hogy a tészta ne hulljon le a húsról. Szépen tátra rakjuk.

Sajtpudding diszitése főtt tojással.

Nyúlpástétom. A nyúl elejét pácoljuk be, 3—4 napig tartjuk pácban, azután a páclével együtt addig főzzük, míg a hús a csonttól leválik. A húst a zöldség közül kiválasztjuk, szitára tesszük, egy tejbe áztatott zsemlyét adunk hozzá, egy fél kiló disznócomból készült pörköltet háromszor átdaralunk, és végül mindent együtt szitán áttörünk, előbb azonban adunk hozzá 3 deci tejfelt, egy egész tojást. Az áttört masszába adunk két késhegynyi törött szegfűszeget, ugyanennyi törött borsot, és egy jól kizsirozott formába téve, gőzben állandó forrásban egy jó óráig főzzük. Utána lehűtjük, jégre tesszük. Tartármártást adunk hozzá.

Fogoly sülve. A foglyot megkoppasztás után jól ki-mossuk és combjait melle alá hajtva, a felvágott nyilásba dugjuk. Beszedjük, széles szalonnaszalagokkal beborítjuk, átkötözzük és sütőben lassu tűznél megsütjük. Sülés alatt gyakran öntözzük ecetes vízzel. Végül tejfelt öntünk rá, jól felforraljuk. Ha a fogoly nagy, szeletekre vágjuk és úgy helyezzük a táltra és levét ráöntjük.

Halmajonéz. (Készíthetjük csuka, fogas vagy tengeri-halból.) A halat szeletekre vágjuk, sósvízben megfőzzük, szitára kivesszük, szálkáit kiszedjük és kockára felvágjuk. Két tojást keményre főzünk, apróra felaprítjuk, a halat a tojással, citromlével, kevés kaviárral, ecettel, olajjal, sóval, mustárral és borssal ízlés szerint összekeverjük. Tálba helyezzük, tartármártással leöntjük, aszpikkal, zöld salátával, citromszelettel és keménytojással díszítjük.

Vegyes saláta. Zellert, kalarábét, sárgarépát, petrezselyemgyökeret kockára vágunk és együtt puhára főzzük. A rendesen elkészített céklát, répát, kockára vágott főtt burgonyát, nyers almát szintén kockára vágva, egynegyed liter apró fehér babot puhára főzve, zöldborsot és mind-ezeket összekeverjük jó ecetes vízzel, adunk bele 4 nagy kanál mustárt, egy féldeci tejfelt, négy tojássárgáját, jól összekeverjük és hidegre lehűtve, tálaljuk.

Receptek

Csokoládé-torta. Hat tojássárgáját 12 deka cukorral jól elkeverünk. Egy másik tálban 12 deka csokoládét (me-lyet előbb megmelegítettünk) 5 deka vajjal összekeverünk. A 6 tojás habját felverjük, 12 deka darált mandulát és másfél deka szitált morzsát gyengén a habhoz keverünk. Azután az egész masszát összekeverjük és kikent, kihintett formában sütjük. A tortát barack vagy ribizli-lekvárral megtöltjük és csokoládémázzal bevonjuk.

báró Ivánka Gézané, Pátka.

Püspökkenyér. (Egy német szakácskönyv receptje.) Hat egész tojást egynegyed kiló cukorral 25—30 percig keverünk. Azután lassankint hozzáadunk egynegyed kiló lisztet, 15 deka hámozott és darabokra vágott mandulát és mazsolát tetszés szerint. Hosszú tepsiben sütjük.

báró Ivánka Gézané, Pátka.

Csipkebogyó bor. Két liter megmosott, érett csipke-bogyót, 4—5 literes üvegbe tesszük, 1 kg. cukrot 2 liter vízzel felfőzünk, langyosan ráöntjük. Teszünk bele 1 deka borkősavat, 1 deka élesztőt, pár hétig meleg helyen tartjuk az üveget és tüllel lekötjük. Szűrőpapíron átszűrve, palackokba öntjük. Szép piros, édes bort kapunk.

özv. Berger Károly Lajosné, Hatvan.

Csokoládékrem. Habverő üstbe egy kis vizet teszünk és adunk bele 4 szelet megreszelt csokoládét és a tűzön felverjük úgy, hogy se híg, se vastag ne legyen. Ezután hűlni hagyjuk. Egy másik habverő üstben félliter tejszint felverünk, adunk hozzá 10 deka vaniliacukrot és a fenti csokoládétömeget hozzákeverjük s hideg helyre tesszük.

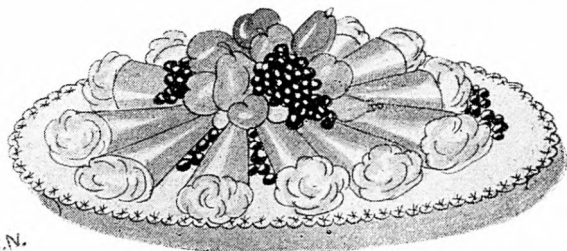
Csont Gézané, Kispeszt.

Gesztenyész kifli. 12 deka vajat, 14 deka lisztet, 2 tojás sárgáját, 4 deka cukrot és két kis kanál tejfelt, kevés söt nyujtódészkan késsei jól kidolgozunk, azután hidegre tesszük. Majd késfoknyi vastagra kinyújtjuk, pogácsa-szagatóval kivágjuk és gesztenyével megtöltjük. Töl-telék: Gesztenyét lehéjazva megfőzünk, szitán áttörjük, vaniliás cukorral és egy kanál tejjel elkeverjük, azután kis kolbászokat formálunk belőle és a tészta göngyöltjük, kifli-formára tepsire rakjuk, középforró sütőben pirosra sütjük, vaniliás cukorral meghintjük.

Kiss Gézané, Sopron.

Diótorta csokoládékremmel. Nyolc tojás sárgáját 25 deka porcukorral habzásig keverünk, aztán hozzáadunk 25 deka darált diót, fél citrom reszelt héját és levét és egy kávéskanál finom zsemlyemorzsat. Kikent tortafor-mában két részben megsütjük és a következő töltelékkel megtöltjük: 13 deka porcukrot 3 evőkanál vízzel jól fel-főzünk, aztán 13 deka puhított csokoládét simára főzünk benne. Ekkor levesszük a tűzről és hűlni tesszük. Mikor langyosra kihűlt, 13 deka vajat habosra kavarrunk, közé-vegyítjük és a töltelék felét a két tortalap közé tesszük, a másik felével pedig külsejét vonjuk be.

Boczony Józsefné, Debrecen.

G.N.

Hollpni tejszinhabbal töltve, kandirozott meggy, körte, ananással díszítve.

Téli bolé. Egy fagyalt-gépbe 1 palack jó finom pezsgőt és negyedliter igen finom konyakot öntve, 2 citromnak nedvét belecsepegtetjük, már előbb kockára vagdalt, tet-szés szerinti mennyiségű mindenféle cukorba eltett gyümölcsöket hozzáadva (ha edesebben szeretjük, adunk hozzá még egy kevés törött cukrot, jól összekeverjük és jég közé helyezve letűjtjük. Nyári időben még friss epret, málnát, muskát-lörtét is hozzáadhatunk meghámozva és vékony szeletelre vágva. Poharakba öntve, hidegen adjuk fel.

Heinrich Emilné, Budapest.

Teasütemény vajjal. Tíz deka lisztet egy vizespohárnyi tejben négy deka vajjal folyton kavarrva simára főzzük. Azután kavarrjuk, amíg kihül. Akkor adunk közé 2 egész tojást, 5 evőkanál reszelt sajtot és söt. Jól kidolgozzuk, kikent és liszttel behintett tepsire kanállal kis csomókat rakunk. Tojással megkenjük, reszelt sajttal meghintjük és sütés után forrón tálaljuk.

Keresztessy Károlyné, Budapest.

Törv. védve

Kiváló orvosok utasítása alapján készült és kipróbált
„HERKULES“ VITAMINOS MÁJAS
 mindenki számára **erőt — egészséget jelent**

Gyártja

LENGYEL HENTESÁRUGYÁR R.T.

Kapható kizárólag saját üzleteiben;

V., Berlińi tér 7. II., Margit körut 6. VII., Thököly út 20. és a vásárcsarnok árusítóhelyein

Tanácsot kérnek

Kérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy lejárt előfizetéseiket a megküldött csekkalapon szíveskedjenek megújítani, hogy lapunk előállításával felmerülő igen súlyos kiadásokat mi is akadálytalanul fedezhessük.

Teljes tisztelettel a
Kiadóhivatal.

Olvasótársnőim vé-

leményét óhajtanám ki-

kérni a barátnői üdvözlési csokolázásokkal kapcsolatban. Vidékre helyezték át az uramat és három gyerekünkkel, kik közül az egyik csak három hónapos, egy hónapja mi is leköltöztünk. Tülestünk a vizitelek egy részén és a vízszontvizitek is lezajlottak. A már ismerős hölgyek látogatásuk alkalmával, meglepődésemre, csókkal üdvözöltek és a gyerekeimet is sorra pusziták és a picikémet még szájon is. Alig bírtam uralkodni magamon, hogy kifejezést ne adjak véleményemnek, illetve, fel ne kérjem, hogy a gyerekeket ne csókolják. Tehát azt tettem, hogy a gyerekeket átvittem szobájukba, hogy ezzel védjem meg őket a csókok zuhataga ellen. Magam részéről kénytelenségéből eltűröm ezeket a barátságbeli — úgy látszik kötelező — csokolázásokat, de a gyermekeimet nem engedem csókoltatni. Semmiesetre sem szeretném senki érzékenységét megbántani s ezért e kérdésben ismerni óhajtanám olvasótársnőim álláspontját, hogy helyesnek itélik-e a csókkal való üdvözlést és különösen a gyerekek csokolását, amit én a legnagyobb mértékben helytelenítek. Teljes tudatában vagyok annak, hogy a csókkal a betegségek baciilusait ültetik át és köztudomású az is, hogy a legegészségesebb emberben is rejtőznek különféle betegségi csírák és épp ezért nem-e kötelessége minden anyának, hogy gyerekeit lehetőleg megvédje. Szíves véleményüket várja

„Tisztviselő felesége“.

Kérem kedves olvasótársnőim szíves tanácsát az alábbiakra nézve: Egyik fiatalember ismerősöm névnapom alkalmából virággal szokott üdvözölni, s viszont én is gratuláltam neki a nevenapján. Az idén nem kaptam tőle semmi olyan megemlékezést, mely névnapommal lett volna kapcsolatban, ugyanis éppen arra az időre esett, mikor ő betegesen feküdt és valószínű, hogy megfeledkezett. Felgyógyulása után sem üdvözölt. A jövő hónapban lesz az ő nevenapja és nem tudom, illő-e, ha én szokás szerint gratulálok. Megjegyzem, hogy levelezésben, jó viszonyban vagyunk. Üdvözölhetem-e, vagy sem, melyik a helyes, kérem olvasótársnőimet, írják meg a

„M. U. L. egyik rajongójának“.

Ki tudna kedves olvasótársnőim közül tanácsot adni, hogy Katalin-napján hogyan kell az orgonafáagat gondozni, hogy karácsonykor nyíljon. — Előre is hálás köszönettel várja üzenetüket

„K. B.-né“

Csunya fogkő

eltörzítja a legszebb arcot. Kellemetlen szájszag visszatartító. Mindkét szépséghibát alaposan el lehet tüntetni a pompás, üdítő Chlorodont-fogpaszta esetleg már egyszeri használatával. A fogak már egyszeri használat után gyönyörű elefántcsontszinben ragyognak, különösen ha a tisztításhoz a külön erre a célra készített fogazatos sörtéjű Chlorodont-fogkefét használjuk. A fogak közé szorult rothadó ételmaradékok, amelyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Tegyen kísérletet egy kis tubus fogpasztával, melynek ára 60 fillér, egy nagy tubus ára P 1.—. Chlorodont-fogkefe (puha vagy kemény sörtéjű) P 1.50. Chlorodont-szájvíz üvegenként P 2.60. Csak kék-zöld színű csomagolásban és „Chlorodont“ felirattal valódi. Mindenütt kapható — Leo-Werke A. G., Dresden, magyarországi vezérképviselője: Molnár Bertalan és Társa, Budapest.

Kérem kedves olvasótársnőimet, hogy a „Berlini szelet“ receptjét lapunk útján megadni szíveskedjenek. — Előre is köszönettel: „G. Lászlóné“.

Nagyon kérem kedves előfizetőtársnőimet, akik ismerőseik vagy rokonaik körében olyan családot, akinek szüksége volna egy komoly, intelligens nőre, aki a háziasszony jobbkeze lenne, ahol esetleg a ház úrnője gyengélkedő, avagy hivatalos elfoglaltsága miatt, az ott-honi házteendőket elvégezhetné, nagyobb leánykára felügyelne, vagy anya nélküli gyermekek gondozója lenne. Azért fordulok bizalommal lapunk kedves olvasóhoz, mert meg vagyok győződve, hogy minden ügyben szívesen szolgálnak tanácssal, esetleg segítséggel. Egy rokonom érdekében keresem fel társnőimet, aki egy korrekt urileány, szorgalmas és rendszerető, megérdemelné, ha kedves olvasótársnőim által ajánlott uricsaláddhoz juthatna. — Szíves üdvözléssel várom megkeresésüket „Terézke“ jellegre a kiadóhivatal útján.

A „M. U. L.“ lelkes olvasóját kérem, szíveskedjen közölni velem is jól bevált arcápolási módszerét. Köszönettel és üdvözléssel „Egy fiatal asszony“.

Szíves tanácsát kérem kedves olvasótársnőimnek a következőkre: 1. Gyapju trico „Leibchen“-t hogyan kell mosni. Dacára annak, hogy langyos vízben mostam, mégis nagyon összemegy. 2. Jó receptet kérek a haj hullása, zsirosodása és korpásodása ellen. 3. Gyűrődéskát miképpen lehet tisztítani úgy, hogy szép fehér legyen. — Sok köszönettel „3441. számú előfizető“.

Hetedik gimnázista vagyok, Németországba vagy Ausztriába szeretnék a nyári szünet alatt kimenni a német nyelv tökéletes elsajátítása végett. Ugy gondolom, vannak olyan intézmények, melyek ezt elősegítik. Szüleim hajlandók lennének esetleg cserét is vállalni, ha valaki levegőváltoztatás céljából Magyarországra jönne. Uri ellátást biztosítanánk, zongora is van. — Szíves felvilágosítást vagy ajánlatot kér „Rh. Vilma“.

Szíves tanácsot kérek asszonytársnőimtől, hogyan lehet a meszes lábu tyúkokat gyógyítani. — Hálás köszönettel „Egy pusztai előfizető“.

Alluminium edényeimet szeretném fényesre tisztítani, de nem tudom, mivel kezeljem. Ugyszintén a konyha pléh-aztalt hogy kezeljem, hogy fényes legyen. — Szíves tanácsukat nagyon kéri, köszönettel „N. F. Sz.“

Hét éves kisleányom hátgerinc elhajlás miatt három évig gipszágyban feküdt. Már egy éve kivettük, de még most sem tud járni. Mit tegyek, hogy lábai megerősödjenek, mert mozgatni tudja. Anyagiakkal nem rendelkezőnk, tehát hol kezeltehetném, hogy meggyógyuljon.

„Egy aggódó anya“.

Kedves olvasótársnőimet kérem, szíveskedjenek megadni néhány finom előétel receptjét. Különösen szeretnék könnyű hústekeres-félét. — Viszontszolgálatra mindenkor kész „K. G.-né“.

Budapest, Póstaírók 32

KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET
ÉS RENDELŐLAPOT!

Üzenetek

„Egy szomorú menyasszony, ki utoljára szeretett.“ Ki tudná megmondani, ha a végzet el nem ragadja vőlegényét, magának mondhatta volna-e a boldogságot, mely után életkedvét veszítve, szüntelen bánkodik. Nem akarjuk e hitében megingatni, azonban nem szabad elfelejtenie, hogy Isten akaratában való megnyugvás az az orvosság, mely csodálatos hatással van a megszorított szívre. A titokzatos „miért“-et, melynek rejtélyét halandó soha meg nem fejtheti, hiába döngeti az ész és hiába vergődik rajta a vérző szív, választ senkitől nem kaphat. De hinnie kell, hogy amily mértékben sújt a végzet, olyan mértékben fel is emel. Míg egyik percben mindent megsemmisítő vihar száguld át rajtunk és porba kényszerít, megrendült hitünk nem látja, hogy éjbe borult napunk máris dereng és át-simít szívünkön egy kéz, a Mindenható keze, és nyomán érezzük, hogy az életé vagyunk, az életé, mely nem csak lánatra, de örömré is teremtett. Hogyne fájna a párját vesztett szív, mely társalanul bolyong a boldogok között. De vajjon, csakugyan egyedül volna boldogtalan? Csak egyesegyedül hordozná szívében a bánat sebé? Nem, és ez a „nem“ egyben megfosztja attól az önzéstől, hogy magának vallja az emberi bánat összességét. Eszembe jut egy közmondás, hogy: „Minden ember sorsa saját szívében rejlik.“ Vigyázzon a szívére, hogy tudjon engedelmeskedni a Teremtő akaratának. — Szív. üdv. a Szerk.

„Livia“. Kedves, hogy tőlünk vár tanácsot, hogy nyilatkozni nem akaró „szimpatikus középkorú“ udvarlóját hogyan bírhatná rá vallomásra, mert, mint írja, — dacára a hosszú ismeretségüknek — Ön, már női büszkeségből sem teheti. Igaza van, nem teheti, de nem látjuk át, hogy miért ne tehetné valamelyik férfi-rokona. Semmiképp sem egyeztethető össze a korrekt ember jellemével az illető magatartása, akkor, mikor egy fiatal leányt udvarlásával lekötve tart, de ha arról volna szó, hogy szándékáról nyilatkozzon, igen későn elmeslné megbujik azon kijelentése mögé: „hogy fiatalabb szeretne lenni“, miből azt is lehet érteni, hogy szívesen gondolna kettőjük házasságára. Lehet azonban, hogy e kijelentésével azt célozgatja, hogy korához fiatalnak találja és nem meri egy elszakíthatatlan kapcsolással magához fűzni. Ha ez a feltevésünk megfelel az ő igazi gondolatának, akkor nem engedhető meg, hogy továbbra is lekötve tartsa, fiatal éveit elfoglalja udvarlásával és ne engedje szóhoz a komoly szándéku udvarlóját. Ne halogassa tovább, kérje fel egyik férfi-rokonát, négy szemközt tegye fel a kérdést, hogy nyilatkozzon önnel kapcsolatos szándékáról és a kapott választól függ, hogy valóban méltó volt-e az Ön szimpátiájára. Szív. üdv. a Szerk.

„Sz-i Baba.“ A küldött nóta szövegét továbbítottuk. Kedves, közvetlen sorait külön is szívből köszönjük. Büszkék vagyunk, hogy magyar leányhoz méltó hazafias buzgalommal és kettőzött szorgalommal folytatja tanulmányait, melynek célja, hogy jövőnk ifju generációját nem csak tudományokban, de hazafias szellemben is oktassa. Hisszük, hogy az Önhöz hasonló magyar leányok tudatos közös akarása hazánk feltámasztását meggyorsíthatja. A Mindenható áldása legyen szándéka keresztülvitelén. — Szívből köszöntjük a Szerk.

„Györi asszony“, kedves társnóm részére küldöm a „Ferdinánd-tészta“ receptjét: 18 deka vajat először magára, azután 12 deka cukorral fél óráig habosra keverünk, fél kg. lisztet nyújtódeszkan eldolgozunk 6 tojássárgájával és 2 deci tejből feloldott 2 deka élesztővel, kevés só és teszünk bele és rétestészta lágyságra hagyjuk. Két cipót formálunk, félnyújtódeszka nagyságra kinyújtjuk. A fenti vajmasszát széles késsel elkenjük rajta, csikokba vágjuk és a csikokból csigákat göngyölitünk. A csigákat egymás mellé állítjuk egy kikent formába, s ha jól megkelt, megsütjük. — Jó étvágyat kívánok!

„Bányamérnök nejé“.

„Iréne.“ Egy napi ismeretség, csókolózás és urilány-fogalom nem egyeztethető össze még a leglazább erkölcsi szemszögből nézve sem. Hogyne volna igaza ismerősének, aki azt mondta, hogy az a fiatalember nem is szerelmes magába, csak csókolozási vágyának engedelmeskedett, mert egy jó médiumra talált, aki elfelejtkezett urilány-voltáról. Ez a valóság, amit levelében előadottakról le-szűrhetünk. Talán úgy gondolkoznak a mai modern leányok, hogy a csók magábanvéve még nem veszedelem, csak játék, szórakozás. Ma egyik, holnap egy másik, és a játék hevében észre sem veszik, hogy már nem értékek többé a férfi előtt. Ma még ott ég a szégyen bíbora arcán, holnap éreznie kell azt is, hogy a csókos férfi szeméből föllyenes, becsülés nélküli diadal égeti végig. Amily mértékben felemel a férj csókja a feleségét, épp úgy alázta meg a sok férfi csókja a leányt, aki önérték nélküli bábként tűri és alkalmat ad a csókra. Mert ne felejtse el, nincs az a vakmerő férfi, aki még csak gondolatban is feltételezné egy urileányról, hogy csókját el-tűrné, ha erre a felhívást nem látná meg a szem biztató játékából. „Megálljt“ parancsolni a csók-játéknak kötelessége minden leánynak, hogy visszaszerezhessek a nő nimbuszát, melyet igen megtépázott a könnyelműség. Üdv. a Szerk.

„Középosztály gyermeke.“ Azt kérdezi, hogy mind ilyenek a férfiak? Nem! Vannak még, akiknek: — mint írja — „hitvestárs kell, aki kész vállalni az élet minden terhét és szenvedését azzal, akivel annak örömet megosztotta, ezért érdemes házasodni.“ Azt a férfit, aki magát elhagyta, ne sajnálja. Nem sajnálhatja, mert a széptevése, minden szava nem Magának, hanem a vélt hozományának szól. Nem volt-e jobb erre most rájönni, bármennyire is fájjon a csalódás, mint később!? Hogy bizhatta volna rá a sorsát egy olyanra, aki nem csak képmutató, de elhettelen is, — mert annak kell neveznem, — ha nem meri a kölesönös szeretetre és megbecsülésre felépíteni otthonát. Feltehetem a kérdést, hogy ezek után hihető-e, hogy igazán szerette. Mert ha a szeretet hiányzott, vajjon a vagyton biztosította volna-e, hogy életük a szeretet, megértés jegyében folyt volna. Én hiszem, hogy nem! Az a „férfi“ az életnek látszólagosan könnyebb, de tartalmatlanabb részét választotta. És nem gondol rá, hogy a legnagyobb öröm az, ha a legjelentéktelenebb dolgot is ketten, kéz a kézben, megértéssel végeztek és harcolunk valakivel — valakiért. El kell felejtenie, bármily nehezére is essen, mert egy ilyen „gazdag“ leányt, aki a szeretetnek ilyen pazar megnyilvánulásával ir és érez a hitvestársi élet felől, egy olyan szegény férfi nem érdemel meg. Nem kell búsulnia, mert feltétlenül fog találkozni olyan férfival, aki el meri kezdeni az életet Magával, akinek a legértékesebb hozománya — a szíve, a düsgazdag lelke. „Egy hejőmelléki fiatalember“.

„Clarissa“. Egyik ismerősem hasonló bánatom ellen sikerrel használta a „Csizi vizet“, oly módon, hogy azt langyosra felmelegítve, napjában többször felszívta az orrába. Részletes utasítással talán kezelő orvosa szolgálhatna. Dr. S. Sándorné.

„Dunántúli.“ A jelzett számot (mivel csak havonta számolnak el) még beszerezheti a pályaudvarokon levő hirdalparusítóknál, hol minden legújabb számunk a megjelenési időben pontosan kapható. Nagyon örülünk, hogy lapunkban megjelent kis hűga fényképe olyan nagy örömet szerzett a családban. — Sok üdvözléttel a Szerk.

HORTOBÁGYI JUHTURÓ

Mindenütt kapható!

Termeli:

ORSZ. MAGY.

TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT

FIGYELMEZTETÉS! Tudomásunkra jutott, hogy egy előttünk teljesen ismeretlen egyén lapunk jó hírnevét használja fel és hamis nyomtatványokkal, hamis okmányokkal lapunk részére előfizeteket gyűjt és előfizetési díjakat vesz fel. (Pl.: A hamisított nyugtákon „Bethlen Rt.” impressziuma helyett „Ábrahám és Sugár, Bagó M. és Fia utóda” áll!) Az illető a kapott személyleírás szerint magas, barna, bajszos, jó megjelenésű, jó beszélő képességű. Miután kiadóhivatalunk ügynököket nem alkalmaz, csak kizárólag kiadóhivatali tisztviselőket, felkérjük előfizetőinket, hogy előfizetési díjat csak olyan alkalmazottnak fizessenek ki, aki lapunk fejlécét viselő igazolvány-nyomtatvánnyal, valamint arképes-igazolvánnyal el van látva és a pénz felvételére feljogosító külön igazolványát felmutatja. Aki ezen okmányokkal nem rendelkezik, közönséges csaló, és kérjük az illetőt a legközelebbi rendőrszemnek átadni. Ezen előttünk ismeretlen szélhámos megfigyelése és letartóztatása végett az összes magyarországi rendőrhatalmokat megkerestük.

Tisztelettel a KIADÓHIVATAL.

„Tudatlan kisleánynak”. Szívesen küldöm a „máglyarakás”-tészta receptjét. Kell hozzá 15 darab tegnapi szikkadt vajás kifli, 8—9 deci tej, 3 tojássárgája, 15 deka cukor, 4 deci tejfél, 2 deka zsir, 10 deka mazsola, esetleg 10 deka mandula. A kifliket hosszabban szétvájjuk, cukrozott tejjel leöntjük, megáztatjuk. Vajjal vagy zsírral kikent és morzsával behintett tűzálló, de tálaló tálba rakjuk. Aljára rakunk egy réteg kiflit, behintjük mazsolával, esetleg hámozott, hosszúra vágott mandulával is. A tojássárgáját, tejfölt, fölolvasztott zsirt jól összekeverjük és ebből is öntünk rá. Ujra kiflikkel rakjuk ki és az előbbieket szerint felváltva, míg a kifli elfogy. Mérsékelt tűznél sütőben megsütjük és a formában tálaljuk. Vigyázni kell, hogy se túl ázott, se száraz ne legyen. — Nagyon örülnék, ha kedves olvasótársnőimtől bármilyen pudding receptjét lapunk útján megkaphánám. Szív. üdv. Fáyné.

„Beteg leánya”. Szomorú szívvel olvastam sorait, úgy is, mint feleség, de úgy is, mint nő. Fájt látnom, hogy egy olyan nő-társam, kinek leveléből az intelligencia sugárzik ki, nincs annyi ítélőképessége, hogy maga is belássa, hogy nem akadhat egyetlen egy jóérzésű nő sem, aki pártját fogná, aki azt tanácsolná, hogy szerelmes, titkon megirt leveleit adja oda kezelő-orvosának, hátha elválik asszonyától, feledi gyermekeit az Ön kedvéért s talán — mint a regényekben szokás — elmegy Önnel valami csodás helyre, ahol csak turbékolás van. Nem, kis leány, mi nők még nem vagyunk annyire romlottak, hogy a pártjára álljunk. Ezt az érzését ennyire magának kellett volna és kellene elfojtania, mint olyant, mely nem méltó egy korrek urilányhoz, ki nem képes arra, hogy egy meglévő családi tűzhelyet feldúljon, elvegyen férjét feleségtől, gyermektől apát! Gondolja bele saját magát hasonló helyzetbe, ha az Ön férj-urába boldodulna bele egy tapasztalatlan fejecske, azonnal feltárná szíve érzelmeit, ez pedig megintaná a férj érzelmeit Ön iránt s egyszer csak otthagyná annak a másíknak a kedvéért? Próbálja csak ezen a szemívegen nézni az esetet, majd mindjárt nem kell tanácsot kérnie senkitől sem, mert megérzi saját maga is, hogy nem jogos és csak boldogtalan lehet az olyan frigy, mely más családi fészek felűlt romjain épül, ott kísért az elhagyott asszony szomorú szeme és kis gyermekek átka, mely abban a másik nőben a megtestesült gonoszt látja, ki elvette tőlük az édesapjukat. No és a férfi? Még ha szeretné is magát, még ha ki is szakítaná most magát a családi tűzhelyből, ez az erőszakos áttétel neki szintén megártana, rövidesen maga is belátná, mily helytelenül cselekedett, mikor érzéseire hallgatott, elhagyta gyermekei anyját, s bizony titkon visszasóvárogna az elhagyott otthon után. Ezért, kicsi, beteg leánya, azt tanácsolom, ha már olyan nagyon is szereti azt a doktor-bácsit, — ám szeresse, de úgy, hogy még a kis párnája se tudja meg, s majd nemsokára úrrá lesz az az érzése, hogy urilány inkább meghal, de inkorrekt dolgot el nem követ soha. N. Gy.-né, Bpest.

„Hajdusági asszony”-nak. Az a kifejezés, hogy „uri asszony” illet nem tesz”, becsületsértő nyilatkozat. Ha tehát Ön ellen becsületsértési pert indít az illető, akit arcúl ütött, akkor az 1914:XLI. t.-c. 19. §-a alapján emeljen ellene vizontvádat és a bíróság vagy mindkettőjüket felmenti, vagy az is megtörténhetik, hogy Önt menti fel és az illetőt megbünteti, mert a pofont ő provokálta; ahhoz pedig semmi köze, hogy Ön a férjével szemben mily eljárást követ, hogy őt a korhelykedésről leszoktassa.

„3441. számú előfizető”.
Válasz egy levélre. Kedves Eugenius! Olvastam végre azt a sokat leplezett igazságot, hogy a férfiak életében sem egészen közömbös kérdés a ruházódás. Parázs vitájukhoz pedig azon a jögon szölok, — mivel asszony vagyok. Családanya, akinek férje is van, gyermeke is van; de aki mégsem tartja ambiciójának, hogy divatjamult ruhákat hordjon. Először is, mert (ez az agglegényeknek szöl) nem elég a férjet megszerezni, megtartani is tudni kell. Aztán pedig ki lenne az első, ha nem a jó férj, — aki divatjamult felesége mellett divatos hölgyekre nézegetne? Ha pedig a feleség divatos (nem kell mindjárt túlzásokra gondolni), akkor a férjnek van mit nézni rajta és eszébe sem jut más irányba szemlélődni. De föltehetném én is azt a kérdést, hogy: mi célja van egy férjnek, akinek családja és felesége van, — divatosan öltözködni, hiszen elérte célját, övé már az áhitott leány... stb.

Az agglegényeket pedig nem kell irigyelni sem sok új ruhájuk, sem korlátlan szabadságukért. Olyanok ök, mint aki a kandalló tűz helyett rakéta-lángot választ. Szép a rakéta, tagadhatatlanul szép, mindegyik más és más, csillog, ragyog, káprázatba ejt. De ha már elégett, lehullott valamennyi és se kedv, se erő újakat gyűjtogatni, akkor, azt mondja meg nekem, — kedves Eugenius, — mi marad utána? Még csak hamu se, forgács se, ami emlékeztetne az egykori lángolásra. Üres szív, üres lakás, magány és árvaság — az öreg agglegény sorsa. Pedig jó néha, kell néha arra is gondolni, hogy megöregszünk. Kell arra is gondolni, hogy elmúlunk, s hogy ha elmúltunk, vajjon lesz-e folytatása, folytatója a mi életünknek? Nem szomorú-e látni egy fát, szépet, erőset, amely már nem tud több új hajtást hozni, elszárad, kivész. Látja, kedves Eugenius, ilyen — dióhéjban — az agglegény sorsa, annak is a vége. Lehetne még sokat beszélni erről, meg arról is, hogy milyen jó a család, milyen jók a gyermekek. Hogy öröm öket látni, a nevetésüket hallani, a sírásukat elcsitítani — érezni, hogy mi vagyunk nekik a legjobb, a legszebb, minden, de minden... És a remény, hogyha jön az idő, amely már nem a mienk, amely az övék, akkor majd gyönyörködhetünk az ő boldogságukban, láthatjuk, hogy nem éltünk hiába. Volt célja, gyümölcse a sok szenvedésnek küzdésnek, amiből ma mindenkinek bőven kijut. Mert jegyezze meg jól kedves agglegény: az élet lehet szép, jó, fényes és boldog — a család — a gyermekek nélkül — csak tartalmas nem...

Hogy végül mit szölok azokról a hölgyekről, akik ruhájuk után itélik meg embertársaikat, s akik szívesen ruháztatják magukat többek által?

Csak annyit, kedves Eugenius, hogy nézzünk szét a nagy természetben és lássuk meg, hogy igen sok a gaz, a gyom — de vannak nemes, szép virágok is — amelyek sokkal, de sokkal értékesebbek a dudvánál...

„Amaryllis.”

„Kiváncsi asszony”. A beküldött költemény-töredékek szellemi intelligenciát árulnak el, azonban hiányzik belőlük a költői véna, aminek hiányában a legintelligensebb elme sem nevezhető költői tehetségnek. — Üdv. a Szerk.

Érettségizett tanítónő elvállalná elemisták, polgáristák, gimnázisták előkészítését. Tanyára is elmegy. Zongorázni tanít. Jelige: „21 év.”

Élsörangu felső- és gyermekruhavarrónó házakhoz ajánlkozik vagy itthonra vállal estélyi és más ruhákat jutányos áron. Cím: S. B. Budapest, I., Orom-u. 4. fldsz.

Felelős szerkesztő, kiadó és tulajdonos: KERTÉSZ BÉLA
Szerkesztő: tordai BÖJTJE ETEKLA
Kiadóhivatali igazgató: BARTHA ISTVÁN

Kéziratokat nem adunk vissza.

**Minőségben, árban
utólérhetetlen!**

Atlasz csikos selyemnadrág ...	3.30
Selyem-melé nadrág őszi színek	4.90
„Magda“ női harisnya, tiszta cérna, magas sarok, dupla talp ...	1.98
Angol női harisnya kiváló, tartós ...	1.90
Selyemharisnya, nagyon finom minőség ...	4.50

Budapest, IX,
Ráday-u. 31.
Tel. Aut. 866-54.

Abayné

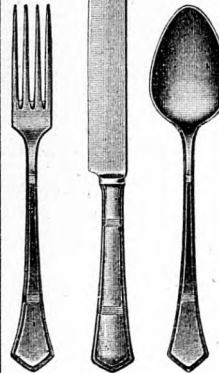
Munkáért el-
küldünk és
hazaszállítjuk.

fest, tisztít

E lap előfizetőinek kedvezmény.

**A háztartás díszje a valódi
alpacca ezüsthévíví evőeszköz**

**!!! Fémjelző bélyeggel ellátva !!!
Minden darabért jótállunk !!!**

	pengő		pengő
6 evőkés ...	15.—	6 csemegekés	12.50
6 „ villa ...	8.40	6 „ villa	7.50
6 „ kanál	3.40	1 főzelékanál	4.—
6 kávéskanál	4.20	1 tejmerő	3.70
6 mocca „	3.70	1 tortalapát	4.—
1 levesmerő	6.30	1 pecsenyevilla	4.—
1 komplett, elegáns, 6 személyes ka- zetta, 47 darabból	110.—	P	

Teljesen pótolja az ezüsthévíví. Megrendel-
hető: postán, utánvétellel. A meg nem
felelőért a pénzt vissza küldjük.
**Becsület és pontos kiszolgálásért
64 év óta fennálló üzletünk és számos
köszönőlevél szavatol!** — Nagy képes
árlapunkat kívánatra ingyen megküldjük.

Henger Antal ezüstárugyár

Ezüst evőeszközök
és dísztárgyak
a legszebb
kivitelben.

Alapítva 1877.

Telefon: Aut. 895-73

BUDAPEST, IV., DALMADY GYÖZŐ UTCA 9. SZÁM.

**MAROSI JÓZSEF ÉS FIA
GYÁRI LERAKATA, ESZTERGOM**

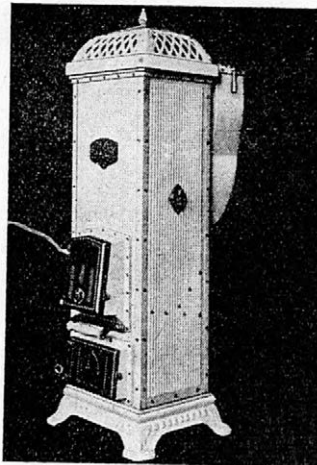
Takarékosan gazdálkodik, aki télen jó kályhát használ!

Takarékos ember tehát az, aki

FOLYTONÉGŐ JOBBÁGY-KÁLYHÁVAL FŰT

Ez a kályha egyesíti magában a modern

Begyűjtása könnyű és olcsó.
Kevés tüzelőanyagot fogyaszt.
A legsilányabb szén és tőzeg
kitűnően ég benne. Kezelése
és szabályozása egyszerű.

vas- és cserépkályhák összes jótulajdonságait

A víz vagy étel felmelegítésére
felhasználható. Vételára a
tüzelőanyagban elérhető meg-
takarítással rövidesen meg-
térül.

Ha tehát jó kályhára van szüksége, a saját érdekében mindenekelőtt ajánlatot és prospektust kérjen a
MAGY. KIR. ÁLLAMI VASGYÁRAK KERESKEDELMI KÉPVISELETE RT.-TŐL

Budapest, V, Vilmos császár út 28. fldszt.
Telefon: Automata 273-25.

Gyártja: a Magyar Kir. Állami Vas-, Acél-
és Gépgyárak Budapest, X., Kőbányai út 21.

INGYEN

BREHM ÁLLATOK VILÁGA

Mint eddig is klasszikus kiadványainkkal tettük, ezt az óriási művet is igen nagy példányszámban, ingyen osztjuk szét. Mindenki, aki 10 napon belül beküldi kiadóhivatalunkba az alábbi szelvényt, ingyen megkapja **Brehm: Állatok Világa** teljes sorozatát **nagy lexikon alakban**, körülbelül 100 testes füzetben, mintegy 8000 oldalon. Ez a kiadás a legújabb, 1927-ben megjelent 4-ik, több mint 2000 fekete és színes képpel ellátott német kiadás alapján készült, melyet a legnagyobb-névű tudósok a tudomány legmodernebb színvonalára emeltek. Ezen kiadásunkban megjelenő

TELJES NAGY BREHM

modern magyar kiadása a leghíresebb magyar természettudósok, egyetemi tanárok és szakértők közreműködésével készül. Ez a klasszikus természetrajzi mű a természet minden barátjának kezében kimeríthetetlen forrása az okulásnak és a tanulságos szórakozásnak. A melegszívű kutató az életből merít az élet számára: leírja az állatokat, amelyek az emberek társai a földön, ellenségei vagy barátai és sorsuk az ember sorsával összefügg. **Színes, élettelen és természetű képekben mutatja be Brehm ezt a hatalmas, különös és mindig érdekes világot.** Brehm írását mindenki csak feszült figyelemmel és érdeklődéssel követheti.

Ez a mű gyönyörű nyomásban, az általánosan ismert lexikonok formájában jelenik meg és csak a hirdetésért és csomagolásért kérünk minden hatalmas füzetünkért 25 fillérenyi megtérítést. Minden füzet külön is kapható. A szétküldés a beérkezés sorrendjében a tényleges portóköltés megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehetők át kiadóhivatalunkban.

Mindennemű pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek tíz napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa

GUTENBERG

KÖNYVKIADÓVÁLLALAT
Budapest, IV., Váci uca 17, félcem.
Telefon: Aut. 874-66.

SZELVÉNY.

60.

Álulírott a Nagy Brehm-et (az igazi Nagy Brehm-et) a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérek.

Név: .....

Lakhely: .....

Külföldi címek az illető állam nyelvén közlendők. — Feltétlenül jól olvasható aláírást kérünk.

Jó tanács!

Az étvágytalan, gyengén fejlett vagy lábadozó gyermeknek **PERFLAMINT** (Anazopyront) adjunk. Ez biztosan meghozza étvágyát, a gyermek megerősödik. Sok orvosi vélemény igazolja a Perflamin jó eredményes hatását. Kapható minden gyógyszerárban. **2.50 P.**

Eredeti francia ruhamodellek állandó kiállítása és árusítása. Francia és angol ruhák mérték szerinti készítése. **Polgári árak!**

NEYNÉ-FRIEDMANN RÓZA

NŐI RUHA-DIVATTERME
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 12, I/4.
A Vigaszínház mellett.

Apróhirdetések

E rovatban kizárólag előfizetőink privát hirdetését negyedévenként egyszer, 15 szó terjedelemben, díjtalanul közöljük le. A jelírig hirdetés esetén 1 P. a hirdetéssel egyidejűleg beküldendő a beérkező válasz-levelek továbbítására. Nem előfizetőink részére a hirdetés díja szavanként 10 fillér.

E rovatban foglaltakért semmiféle felelősséget nem vállalunk. **Szerkesztőség.**

Páratlanul olcsón világmárkás zongorák, pianinók részletfizetésre. Javítás, hangolás, kölcsönzés Ehall zongoratermeiben, **Andrássy út 15.**

Perzsa- és más szönyegek szakszerű és művészi javítását vállalom. Vidéki megrendeléseket is pontosan eszközlök. A lap előfizetői részére 10 százalék kedvezmény. Cím: **Teharhoukin M. Vosdanik, Budapest, VII., Wesseleányi-utca 1. szám.**

Számadásban jártas, főzni jól tudó közepkorú, egyedül álló, szerény igényű nőt keresek intézetünk részére, ki a konyhavezetést perfect szakácsnő és kézilánnyal lelkiismeretesen elvégezné. Cím: „Bábaképző” jelige alatt kiadóban.

Olasz úrileány leckeórákat ad. Cím: **Verelli Lydia, Rákóczi-út 86. II. 9.**

Intelligens úrileány magányos úrinő, vagy gyermekek mellé ajánlkozik. Főzésben, háztartásban jártas. Cím: „Csendes otthon” jelige alatt kiadóban.

Egy darab „Stearnus” amerikai használt, jó karban lévő látható írású írógép bádoggal fedővel jutányos áron részletre is eladó. Cím: **Tax Teri, VII., István-út 50.**

Idősebb úrinő vagy úr 100 pengőért teljes ellátást, nyugodt otthont találhat Csorna mellett egyik községben úri családnál. Cím: **megtudható Zs. K.-nál Budapest, II., Zsigmond-u. 6. I. em. 12.**

Intelligens úrihölgy úriházhhoz félnapra, délután 3-ig teljes ellátás és havi 20 pengő ellenében háztartás vezetésére, gyermekek mellé ajánlkozik. Főz és németül beszél. Cím: **Winter Margit, V., Visegrádi-u. 16. II. 29.**

Szerény igényű 27 éves úrinő elmenne úri családhoz, hol a háztartás minden ágában segédkezne. Teljesen megbízható, irdmai teendőkben is jártas. Csekély javadalmazást kíván, óhaja, hogy családtagnak tekintsék. Cím: **Kir. Közjegyzőség, Nagygimánd.**

Fiatl úrileány gyermekek mellé vidékre is ajánlkozik. Háztartáshoz is ért. Cím: „G. I. Budapest” jelige alatt kiadóban.

Székesfővárosi okl. zongoratanárnő kezdő és haladó tanítványokat jutányos díjért vállal. Felvételi vizsgára sikeresen előkészít. Cím: **Szmatana, Budapest, V., Wekerle Sándor-u. 13. Telefon: Aut. 219—52.**

Keresek megbízható, egészséges, intelligens, keresztény leányt, vagy asszonyt, ki jól főz és három kisebb gyermek gondozását lelkiismeretesen vállalja. Megfelelő díjazást és családi bánásmódot biztosít **Visy Sándorné** gyógyszerész neje, Szigetvár.

Barokk-stílusú pohárszéklet vennék (régit), valamint téli fajalmát szolid árban. **Keviczky Györgyné, Reesk, Heves megye.**

Kinek volna eladó használt autókároszériás gyermekbiciklije. Ajánlatokat kér ár-megjelöléssel: **Dr. K. Ö-né, Miskolc, Bizony Ákos-u. 25.**

The Houses of Parliament

A parlament épülete, amelyet 1840-től 1857-ig kesői gótikában építettek, a „Clock-Tower”-rel, amelyben a híres, Big Ben néven ismert harang van, amelynek ünnepies kongását nem csak London minden látogatója, de a rádió feltalálása óta az egész világ oly jól ismer a „Victoria Tower”-rel, együtt, amely a három torony közül a legmagasabb (336 láb magas). Hogy a parlament ülésezik-e, azt nappal a „Victoria Tower”-re felhúzott, „Union Jack,” éjszaka pedig a „Clock Tower”-en elhelyezett fény jelzi.

Ahol közel egy évszázad óta az angol történelmet csmlják, hazájának jölétéért folytatott kemény harcában, újabb tusák előtt hányszor üdithette magát Angliának sok jó fia egy csésze káttinó, illatos és pezsdű.

HORNIMAN'S TEA

teával! A Horniman's Teát minden valamirevaló étkezőhelyen felszolgálgják és Nagybritániában több mint 100 éve közismert és hírneves. Az Ön részére épügy, mint a világ összes országai részére, külön csomagolják és pedig különböző nagyságokban, hogy minden igénynek megfeleljen.

TUDNIVALÓK

az 1929. évi ajándékozási akciónk feltételeiről

Mélyen tisztelt előfizetőink a multban is tapasztalhatták, hogy lapunk szellemi tartalmának emelésénél, valamint külalakjának kifogástalanná tételénél fáradságot és anyagi áldozatot nem kiméltünk, mert egy cél lebegett előttünk: kiérdemelni olvasóink meglegedését minél teljesebb mértékben. Ugyanezt a célt reméltük elérni az eddig nyújtott ajándékunkkal is. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy ide irányuló törekvésünket teljes siker koronázta. Sok ezer elismerőlevél tanuskodik arról a meglegedésről, amivel eddigi ajándékunkat előfizetőink fogadták. Ezt a megtisztelő bizalmat és lapunk iránti ragaszkodást szeretnénk ismételtlen viszonzni, mikor elhatároztuk, hogy az eddigi ajándékunknál **sokkal többet, értékesebbet, jobbat és szebbet fogunk nyújtani**, hogy a közöttünk fennálló értékes kapcsolatot még közvetlenebbé, még szorosabbá tegyük.

Örömmel közöljük tehát, hogy lapunk fedőlapjának belső oldalán bemutatott kézimunkákat adjuk ajándékkul. Ezen kézimunkák a következő darabokból állanak:

Egy darab 85/60 cm nagyságu ovális milió
Egy darab 40/28 cm nagyságu diványpárna fedőlapja és
Hat darab egyenként 13 cm átmérőjü jégkendőcskékből.

Tehát az eddigi egy darab ajándék helyett **8 darab** kézimunkát adunk a legfinomabb, **garantált svájci batisztsiffonra előnyomatva, postán rendeltetési helyre megküldve.**

E 8 darab ajándék elnyeréséhez a következő feltételek betartása szükséges:

1. **Minden előfizető, akár most belépő, akár régi**, ha ez év november hó elsejével lapunkra egy évre 20.— P-vel egyösszegben előfizet, azonnal megkapja a felsorolt 8 darab ajándékunkat. **Az új előfizető abban az esetben is megkapja**, ha közvetítő (ügynök, kiadóhivatali megbízott, vagy régi előfizetőnk ajánlása) útján fizet elő.

2. **Aki az egy évi előfizetési díjat** (P 20.—) nem egyösszegben, hanem két egymást követő hó elsején 10—10 pengővel fizeti ki, az a második 10.— P beérkezése után részesül ajándékunkban.

3. **A félévénként újító előfizetőink 1929. január hó 1-től** kezdve a második félévi előfizetési díj (P 10.—) beküldése után részesülnek ajándékunkban és pedig olyanformán, hogy a januárban félévre újító előfizető a júliusi félévi hosszabbításnál; a februárban újító előfizetőnk az augusztusi hosszabbításnál; a márciusban újító előfizetőnk a szeptemberi hosszabbításnál és így tovább. Ha azonban az évi előfizetési díjat, mint azt az első pontban is jeleztük, már most, két egymásután következő hó elsején utalják át, ugy a második 10.— P beérkezések kaphatják meg az ajándékot.

4. **Az új féléves előfizető** ha közvetítő útján jött és két hónapon belül a második félévi előfizetési díjat is átutalja, illetve a féléves előfizetést egy évre (P 20.—) kiegészíti, annak beérkezések kapja meg az ajándékot. Ha azonban csak a lejáratkor fizeti be a további újítást, ugy egy újabb teljes évi azaz 20.— P előfizetési díj szükséges ahhoz, hogy ajándékunkban részesüljön.

5. **A negyedévénként újító előfizetőink január hó 1-től** kezdve szintén részesülnek ajándékunkban és pedig olyanformán, hogy a január hó 1-én negyedéves (P 6.—) előfizetési díjat beküldő előfizetőnk a negyedik negyedévi (októberi) előfizetési díj beérkezéskor; a február hó 1-én negyedévre újító előfizetőnk a novemberi; a március 1-én negyedévre újító előfizetőnk pedig a decemberi negyedévi (P 6.—) előfizetési díj beérkezéskor.

6. **Az újonnan belépő negyedéves előfizetőnk**, akár közvetítő útján, akár önmagától lépett előfizetőink közé, ha a negyedév lejártá után 20.— P beküldésével egy évre, vagy két egymásután következő hó elsején befizetett 10—10 P-vel ugyancsak egy évre újítja meg előfizetését, akkor részesül ajándékunkban. Ha azonban a lejárat után továbbra is negyedévénként fizet elő, ugy a legelső lejáratot követő negyedik negyedévi (P 6.—) előfizetési díj beérkezéskor kaphatja meg ajándékunkat.

Ismételtlen hangsúlyozni kívánjuk, hogy mélyen tisztelt előfizetőink nyugodtan fizethetik ki előfizetésük meghosszabbításának díját, akár az új előfizetési díjat megbízottainknak, legyen az ügynök, vagy kiadóhivatali tisztviselő, **aki pénzfelvétele feljogosító igazolványunkkal rendelkezik**, mert a fenti feltételek értelmében ebben az esetben is részesülnek ajándékunkban. **Figyelmeztetjük egyben előfizetőinket, hogy okvetlen követeljük a pénzfelvétele jelentező, vagy előfizetést gyűjtő megbízottunktól ugy az arcképes-, mint pénzfelvétele jelentező igazolványukat.**

7. **Külön ajándékban részesülnek** a multhoz hasonlóan ezután is azok az előfizetők, akik új előfizetők szerzésével járulnak hozzá előfizetőink táborának gyarapításához. Ez az ajándék most is valamilyen szép mintájú és hasonlóan elsőrendű batisztsiffonra előnyomatott milió lesz, melynek mintáját bizonyos időközönként lapunkban bemutatjuk. Aki tehát egy egész éves előfizetőt nyer meg lapunk részére, az hálánk jeléül egyelőre az eddig ismert ovális és kerekalakú miliók közül választhat. Az általa hozott egy éves előfizető pedig szintén megkapja a 8 darabból álló ajándékunkat. Az ajánlás útján félévre előfizető csak abban az esetben részesül ajándékunkban, ha a félévi előfizetési díjhoz még P 10.— előfizetési díjat egy hónapon belül befizet, hogy előfizetése egy évre nyerjen rendezést. Ellenkező esetben az ajándék elnyeréséhez a félévi lejárat után újabb egy év előfizetése szükséges.

8. **Azok a régi előfizetőink, akik nem akarják bevárni** előfizetésük későbbi lejáratát, hanem már most, függetlenül az előfizetés lejártától, beküldenek 20.— P egész évi előfizetési díjat, vagy két egymásután következő hónap elsején 10—10 P-t, azok már most részesülhetnek ajándékunkban.

9. **Az új előfizetőt ajánló előfizetőnk**, akik ajándéokra tartanak igényt, a *milió ajándék helyett* ugyancsak ajándékképpen megkaphatják lapunk 1927. vagy 1928. évi bekötési tábláját.

10. Módot kívánunk nyújtani mélyen tisztelt előfizetőinknek, hogy nagyszerű **ajándékunk kiváló anyagának minőségéről** meggyőződést szerezhessenek, e célból kiadóhivatalunkban **megtekintésre rendelkezésükre áll** egy vég batisztsiffon a kérdéses anyagból és néhány garnitúra az ajándékul adandó kézimunkákból előnyomatva. Ugy szintén **minden megbízottunk állandóan magánál hord** egy-egy minta darabot, hogy előfizetőinknek az előfizetésekor már alkalmuk legyen meggyőződést szerezeni az anyag kiválóságáról.

Abban a jóleső és megnyugtató tudatban indítjuk el útjára ajándékunkat ismertető hirdásunkat, hogy ezen nagyszabású értékes ajándékozási akciónk ugy a mélyen tisztelt előfizetőink, mint a nagyközönség körében méltán számot tarthat a legmelegebb fogadtásra. A Magyar Urilásszonyok Lapja mindenkor bebizonyította és a jövőben is leróni kívánja háláját támogatóival szemben.

Teljes tisztelettel
A KIADÓHIVATAL.

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

A MI MAGYAR VIRÁGOS KERTÜNK

Gotthard Bálintné és gyermeke, Szeged

Szaitz Magdika, Budapest

Csipő Baba, Tiszakürt

Vadász Jolánka és Nellyke, Marcaltó